Rt. Nerv digate pr. 2-P

Joannis Gerhardi

MEDITATIONES SACRÆ.

Editio Novissima.

LONDINI,
Ex Officina *Roberti Battersby*, Æræ Christianæ M. DC. LXXII.

JOANNIS GERHARDI
Meditationes Sacræ

Meditatio I.

De vera peccatorum agnitione.
----Sanat confessio morbi.

Sancte Deus, juste Judex, obversantur oculis & animo peccata mea; in omne die de judicio cogito, quia mors impendet omni hora: in omni die de judicio cogito, quia de omni die reddenda erit ratio in judicio. Excutio vitam meam, & ecce tota est vana & prophana. Vanæ & inutiles multæ actiones meæ, vanæ adhuc plures locutiones, vanæ insuper plurimæ cogitationes. Nec solum vana est vita mea, sed etiam prophana & impia; nihil in ea invenio boni; si quid enim in ea videtur boni, verè bonum & perfectum non est, quia peccati originalis & corruptæ naturæ vitiavit id contagium. Dicebat S. Job, Verebar omnia opera mea. Si ita conqueritur sanctus, quid facere debet impius? Omnes nostræ justitiæ sunt sicut pannus menstruatus,

tus. Si tales noſtræ juſtitiæ, quales tandem erunt noſtræ injuſtitiæ? Si omnia feceritis, dicit Salvator, quæ mandata ſunt vobis, dicite, Servi inutiles ſumus. Si inutiles ſumus obediendo, certè abominabiles erimus tranſgrediendo. Si meipſum, & quicquid poſſum, (etiam quando non pecco) tibi, ſancte Deus, debeo; quid erit quod pro peccato reddere poſſum? Ipſa noſtra, quæ talis videtur, juſtitia, divinæ juſtitiæ comparata, eſt mera injuſtitia: Lucerna in tenebris fulgere cernitur, ſed in ſolis radiis poſita obtenebratur: ſæpe lignum creditur rectum, ſi ad regulam non ducitur; ſed tamen ſi regulæ conjungitur, per quandam tortuoſitatem, ubi tumeſcat, invenitur. Sæpe imago ſigilli videbitur perfecta in oculis intuentium, & tamen multùm eſt imperfecta in oculis artificis: Ita ſæpe ſordet in diſcretione judicis, quod in æſtimatione fulget operantis: alia enim Dei, alia hominum judicia. Multorum me peccatorum terret memoria: Sed plura adhuc cognitionem meam fugiunt. Delicta quis intelligit? Ab occultis meis munda me, Domine! Ad cœlum oculos levare non audeo, quia offendi eum qui in cœlis habitat. Nec in terra invenio refugium: quem enim favorem ſperare auſim à creaturis, cum offenderim creaturarum Dominum? Adverſarius meus Diabolus accuſat me: Æquiſſime Judex, dicit ad Deum,

Deum, Judica iſtum meum eſſe ob culpam, qui noluit tuus eſſe per gratiam : Tuus eſt per naturam, meus eſt per delictorum complacentiam: Tuus eſt per paſſionem: Tibi inobediens, mihi obediens ; à te accepit immortalitatis & innocentiæ ſtolam, à me accepit pannoſam hanc peſſimæ vitæ tunicam ; tuam veſtem dimiſit, cum mea ad te venit. Judica iſtum meum eſſe, & mecum damnand. eſſe. Accuſant me omnia Elementa : Cœlum dicit, Ego lucem tibi miniſtravi ad ſolatium : Aer dicit, Ego omne genus avium tibi dedi ad obſequium : Aqua dicit, Ego diverſa genera piſcium tibi dedi ad eſum: Terra dicit, Ego panem & vinum tibi dedi ad nutrimentum : Sed tamen his omnibus abuſus es ad creatoris noſtri contemptum. Omnia ergo noſtra beneficia convertantur tibi ad ſupplicia. Ignis dicit, In me comburatur: Aqua dicit, In me demergatur : Aer dicit, In me ventiletur : Terra dicit, A me abſorbeatur : Ignis dicit, A me deglutiatur. Accuſant me Angeli ſancti, quos mihi dederat Deus ad miniſterium, & in futura vita ad conſortium, ſed peccatis meis ſancto eorum miniſterio in hac vita, & ſpe conſortii in futura vita, me privavi. Accuſat me ipſa dei vox, lex ſcilicet divina : aut implenda eſt lex divina, aut mihi periundum; ſed legem à me impleri impoſſibile, in æternum perire intolerabile. Accuſat me,

Deus Judex severissimus, executor æternæ suæ legis potentissim. illum fallere non possum; est enim ipsa sapientia: ab eo fugere non possum; est enim ubiq; regnans potentia. Quo ergo fugiam? Ad te, ô pie Christe, Redemptor & Salvator noster unice! Magna sunt peccata mea, sed major est satisfactio tua; magna est injustitia mea, sed major tua justitia. Agnosco ego, tu ignosce. Aperio ego, tu operi: detego ego, tu tege. In me nihil est, nisi unde damner; in te nihil est, nisi unde salver: commisi ego multa, unde justissimè ego damnari possim; sed tu non amisisti, unde miserecorditer me salvare possis. Audio vocem in Cantico, quæ jubet me abscondere in foraminibus Petræ. Tu es Petra firmissima; foramina Petræ sunt vulnera tua: in illis me abscondam contra accusationes omnium creaturarum. Clamant ad cœlum peccata mea; sed fortiùs clamat sanguis tuus pro peccatis meis effusus. Valida sunt peccata mea ad me coram Deo accusandum; sed validior est tua passio ad me defendendum. Injustissima vita mea potens est ad me damnandum: sed justissima vita tua potentior ad me salvandum. Appello à throno justitiæ ad thronum misericordiæ; nec ad judicium venire cupio, nisi sanctissimo tuo inter me & judicium tuum interposito merito.

Me-

Meditatio II.

Exercitium pœnitentiæ ex Dominica Passione.

----Patientem respice Christum.

ASpice, fidelis anima, dolorem in cruce patientis, vulnera pendentis, cruciatum morientis. Caput illud Angelicis tremendum spiritibus densitate spinarum pungitur: Facies, pulchra præ filiis hominum, sputis impiorum deformatur: Oculi lucidiores sole caligant in morte: Aures, quæ audiunt Angelicas laudes, peccatorum insultibus & sarcasmis perstrepunt: Os, quod divina profert eloquia & angelos docet, felle potatur atque aceto: Pedes, ad quorum scabellum adoratur, clavis affiguntur: Manus, quæ tetenderunt cœlos, in cruce extensæ sunt, & clavis affixæ: Corpus, sanctissima Deitatis sedes, & purissimum habitaculum, verberatur, & lanceâ perfoditur; nec remansit in eo nisi lingua, ut pro crucifigentibus oraret. Qui in cœlis regnat cum Patre, tristissimè affligetur à peccatoribus in cruce: Deus moritur, Deus patitur, Deus sanguinem fundit. Ex pretii magnitudine periculi æstima quantitatem: Ex remedii pretio morbi æstima periculum. Magna omnino vulnera, quæ

non nisi vulneribus vivificæ & vivificantis carnis potuerunt sanari: magnus certè morbus, qui non nisi morte Medici curari potuit. Considera, fidelis anima, flagrantissimam Dei iram: Deprecator erat factus post primi parentis lapsum æternus ipsius & unigenitus & unicè dilectus Filius; nondum tamen aversus furor ejus. Intercedebat is per quem condidit secula, & miserorum causam in se recipiebat summus ille salutis nostræ Advocatus; nondum tamen aversus furor ejus. Carnem sibi induit Salvator, ut divinitatis gloria carni communicata peccatricem carnem expiaret; ut vis medica justitiæ perfectæ carni communicata, venenatam peccati qualitatem in nostra carne hærentem extergeret, & carni nostræ gratia obtingeret; nondum tamen aversus furor ejus. Peccata & peccatorum merita in se transfert: corpus ligatur, cæditur, vulneratur, configitur, crucifigitur, in sepulchrum deponitur: sangu's copiosè instar roris per omnia patientis membra profluit. Sanctissima anima supra modum contristatur, immo usque ad mortem tristis est; doloribus inferni subjicitur, derelinqui se à Deo clamat æternus Dei Filius. Tantam sanguinei sudoris copiam profundit, tantos angores persentiscit, ut Angeli consortatione indigeat, qui Angelos omnes consortat: moritur, qui omnibus viventibus vitæ dator.

dator. Quid fiet in arido ligno, si hoc fit in viridi? Quid fiet peccatoribus, si hoc fit justo & sancto? Quomodo puniet peccata propria, qui sic sævit in aliena? Quomodo id tolerabit perpetuò in servis, quod tam atrociter punit in filio? Quid passuri sunt quos reprobat, si tanta patitur quem unicè amat? Si Christus sine flagello non exiit, qui tamen sine peccato venit; quantis flagellis digni, qui cum peccato in mundum veniunt, in peccato vivunt, & cum peccato exeunt? Lætatur servus, dum pro delicto ipsius tam graviter dilectus dolet filius. Iram Domini accumulat servus, dum pro lenienda & placanda Patris ira tantùm laborat Filius. O infinitam Dei iram! ô furorem inestimabilem! ô justitiæ rigorem inæstimabilem! Qui in unicum dilectissimum, suæq; essentiæ participem filium sic sævit, non propter aliquod delictum proprium, sed quia pro servulo deprecatur; quid servo faciet, qui in peccatis & offensionibus securè perseverat? Timeat servus, & exhorrescat, & contristetur de suis meritis, dum ob merita non sua punitur Filius: timeat servus, qui peccare non cessat, dum pro peccato sic laborat Filius: timeat creatura, quæ Creatorem crucifixit: timeat servus, qui occidit Dominum: timeat impius & peccator, qui pium & sanctum sic afflixit. Audiamus, charissimi, clamantem; audiamus lachrymantem: Clamat de cruce, Vide, homo,

quæ pro te patior: ad te clamo, quia pro te morior: vide pœnas quibus afficior, vide clavos quibus confodior, non est dolor sicut quo crucior. Cum sit tantus dolor exterior, interior planctus est gravior, cum te tam ingratum experior. Miserere, miserere nostri, Miserator unice, & saxea nostra corda ad te converte.

Meditatio III.

De fructu veræ & seriæ pœnitentiæ.

----Christus, Resipiscite, clamat.

FUndamentum & princip. S. vitæ est salutaris pœnitentia. Ubi enim vera pœnitentia, ibi remissio peccatorum. Ubi peccatorum remissio, ibi gratia Dei. Ubi gratia Dei, ibi Christus. Ubi Christus, ibi ipsius meritum. Ubi Christi meritum, ibi satisfactio pro peccatis. Ubi satisfactio pro peccatis, ibi justitia. Ubi justitia, ibi læta & tranquilla conscientia. Ubi tranquillitas conscientiæ, ibi Spiritus S. Ubi Spiritus sanctus, ibi tota sacrosancta Trinitas. Ubi sancta Trinitas, ibi vita æterna. Ergo ubi vera pœnitentia, ibi vita æterna. Ubi vero pœnitentia non est, ibi nec peccatorum remissio, nec Dei gratia, nec Christus, nec ipsius meritum, nec pro peccatis satisfactio, nec justitia, nec tranquilla con-

conſcientia, nec Spiritus Sanctus, nec ſancta Trinitas, nec vita æterna. Quid ergo pœnitentiam noſtram differimus? Cur in craſtinam eam rejicimus; nec dies craſtinus, nec vera pœnitentia, in noſtrarum virium ſunt potentia: Neque ſolum de die craſtino, ſed etiam de hodierno reddenda eſt aliquando ratio in judicio. Non tam certus dies craſtinus, quam certus eſt impœnitentibus interitus. Promiſit Deus pœnitenti veniam, ſed diem non promiſit craſtinum. Non habet locum Chriſti ſatisfactio, niſi in corde vero contrito. Peccata noſtra dividunt inter Deum & nos, teſtatur Eſaias Propheta: Per pœnitentiam autem ad ipſum revertimur. Agnoſce & dole ob peccati tui reatum; ſic Deum in Chriſto tibi ſenties placatum. Deleo iniquitates tuas, dicit dominus: Ergo peccata noſtra conſcripta erant in cœleſti curia. Averte faciem tuam à peccatis meis, petit Propheta: Ergo ponit Deus iniquitates noſtras in conſpectu ſuo. Convertere ad nos, Deus, orat Moſes: Ergo peccata dividunt nos à Deo. Peccata noſtra reſponderunt nobis, conqueritur Eſaias: Ergo accuſant nos coram tribunali divinæ juſtitiæ. A peccatis meis munda me, orat David: Ergo peccatum turpiſſima fœditas coram Deo. Sana animam meam, quia peccavi tibi, orat idem: Ergo peccatum

est animæ morbus. Quicunq; peccaverit mihi, delebo eum de libro meo, dicit Dominus: Ergo propter peccata ex libro vitæ delemur. Ne projicias me à facie tua, orat Psaltes: Ergo propter peccata à Deo projicimur. Spiritum sanctum tuum ne auferas à me: Ergo peccatis ex templo cordis Spiritus Sanctus ejicitur; sicut fumo apes, & fœtore columbæ fugantur. Redde mihi lœtitiam salutaris tui: Ergo peccata animum angunt, atque cordis succum exhauriunt. Terra infecta est ab habitatoribus suis, qui transgressi sunt legem, clamat Esaias: Ergo peccatum est contagiosum quoddam venenum. De profundis clamavi ad te, Domine, ait Psaltes: Ergo peccatis ad infernum deprimimur. Olim eramus mortui peccatis, dicit Apostolus: Ergo peccatum est spiritualis mors animæ. Per peccatum mortale homo amittit Deum: Deus est infinitum & incomprehensibile bonum: Deum ergo amittere, est infinitum & incomprehensibile malum. Sicut Deus summum bonum, ita peccatum est summum malum. Pœnæ & calamitates non sunt vera mala, quia ex illis multa eliciuntur bona: Quinimo quod & bona sint inde patet, quia sunt à summo bono, scilicet Deo; à quo non potest procedere nisi bonum: Fuerunt in summo bono, scilicet Christo; summum autem bonum non est particeps

ceps veri mali. Ducunt etiam ad ſummum bonum, ſcilicet vitam æternam. Per paſſionem Chriſtus intravit in ſuam gloriam; per tribulationes Chriſtiani ingrediuntur vitam æternam. Summum ergo malum peccatum eſt, quia abſtrahit à ſummo bono. Quantùm appropinquas Deo, tantùm recedis à peccato: quantùm appropinquas peccato, tantùm recedis à Deo. Quàm ſalutaris ergo pœnitentia, quæ à peccato nos abſtrahit, & ad Deum nos reducit? Verè tam magnum eſt peccatum, quàm magnus is qui peccato offenditur; eum vero cœlum & terra non capiunt. Viciſſim verò tam magna eſt pœnitentia, quam magnus is ad quem per pœnitentiam reddimus. Accuſat peccatorem conſcientia quam polluit, Creator quem offendit, culpa qua tranſgreſſus eſt, creatura qua abuſus eſt, Diabolus cujus impulſum ſecutus eſt: quàm ſalutatis pœnitentia, quæ à tantis accuſationibus liberat! Properemus ergo, properemus ad tam ſalutarem tanti morbi medicinam. In morte ſi agas pœnitentiam non relinquis peccata, ſed peccata te relinquunt. Vix invenies quenquam veram pœnitentiam egiſſe in morte, niſi unicum latronem in cruce. 14 annis ſervivi tibi, dicebat Jacobus Labano, tempus eſt ut proſpiciam domui meæ; & tu ſi tot annis huic mundo & vitæ ſervivisti, annon æquùm ut animæ incipias providere? ſin-

gulis

gulis diebus caro noſtra cumulat delicta; ſingulis ergo diebus ſpiritus per pœnitentiam eadem lavet. Mortuus eſt Chriſtus, ut moreretur in nobis peccatum, & nos volumus, ut vivat & regnet in cordibus noſtris id, cui ut vitam auferat, ipſe Filius Dei mortuus eſt. Chriſtus non intrat in cor hominis per gratiam, niſi Joannes Baptiſta viam ei paret per pœnitentiam: non effundit Deus miſericordiæ oleum, niſi in vas probè contritum. Dominus mortificat priùs per contritionem, ut poſtea vivificet per Spiritûs conſolationem; priùs in infernum ducit per ſerium dolorem, ut ex inferno reducat per gratiæ ſaporem. Audiit Elias priùs ſpiritum grandem & fortem, ſubvertentem montes, & conterentem petras, & poſt ſpiritum, commotionem; & poſt commotionem, ignem: tandem vero ſubſecutus tenuis & tranquillæ auræ ſibilus. Ita quoque guſtum amoris divini præcedit terror, conſolationem præcedit triſtitia. Non alligat Deus vulnera tua, niſi priùs illa agnoſcas & deplores: Non tegit Deus, niſi priùs detegas: Non ignoſcit, niſi priùs agnoſcas: Non juſtificat, niſi priùs teipſum damnes; Non conſolatur, niſi priùs in te deſperes. Hanc veram pœnitentiam efficiati [illegible] is Deus per ſpiritum ſuum.

Me-

Meditatio IV.

Meditatio de nomine Jesu.

Nomine quid Jesu suavius esse potest?

O Bone Jesu; sis etiam mihi Jesus, propter S. tuum nomen miserere mei. Condemnat me vita mea, sed nomen Jesu salvabit me. Propter hoc nomen tuum fac mihi secundum nomen tuum, cúmque verus & magnus sis Salvator; utique etiam veros & magnos respicis peccatores. Miserere mei, bone Jesu, in tempore miserandi; ne damnes me in tempore judicandi. Si me intra misericordiæ gremium receperis non erit propter me augustior; si mihi micas bonitatis tuæ distribueris, non eris propterea indigentior: mihi natus es, mihi circumcisus, mihi etiam Jesus factus es. Quàm hoc nomen suave & delectabile! Quid enim Jesus, nisi Salvator? Quid autem salvatis incommodi accidere possit? quid ultra salutem adhuc aut petere aut expectare possumus? Accipe me, Domine Jesu, intra filiorum tuorum numerum, ut unà cum illis sanctum & salvificum nomen tuum laudare possim. Si mihi integritatem meam ademi, nunquid tibi misericordiam tuam peremi? Si me perdere

dere & damnare miſer ego potui, nunquid propterea miſericors tu ſalvare me non poſſis? Noli, Domine, ſic attendere ad peccata mea, ut obliviſcaris miſericordiæ tuæ; noli ſic expendere & penſitare delicta mea, ut præponderent merito tuo. Noli ſic attendere ad malum meum, ut propteraa obliviſcaris boni tui. Nè memineris iræ adverſùs reum, ſed memor eſto miſerationis adverſùs miſerum. Qui dediſti mihi animum, ut te deſiderare potuerim, num deſiderio meo te ſubtrahes? Qui meam indignationem & juſtam damnationem mihi oſtendiſti, num meritum tuum & vitæ æternæ promiſſionem à me abſcondes? Coram cœleſti tribunali cauſa mea agenda; ſed ſolatur me, quod in cœleſti curia Salvatoris nomen tibi aſſignatum, quia de cœlo nomen iſtud per Angelum delatum. O miſericordiſſime Jeſu, cui eris Jeſus, ſi miſeris peccatoribus gratiam & ſalutem quærentibus non eris Jeſus? Qui ſuæ juſtitiæ ſuæq; confidunt ſanctitati, illi in ſe quærunt ſalutem: ego autem, quia in me nihil æternâ vitâ dignum invenio, ad te Salvatorem confugio. Damnatum ſalva, peccatoris miſerere, injuſtum juſtifica, accuſatum abſolve. Tu, Domine, veritas es; nomen tuum ſanctum & verum. Sit igitur in me quoq; nomen tuum verum, ſis etiam mihi Jeſus & Salvator. Sis mihi Jeſus in vita præſente, ſis

mihi

mihi Jesus in morte, sis mihi Jesus in extremo judicio, sis mihi Jesus in æterna vita. Utiq; eris, bone Jesu: quia ut ipse invariabilis es in essentia, ita invariabilis in misericordia. Non mutabitur tibi nomen tuum. Domine Jesu, propter me unicum miserum peccatorem, quinimo etiam mihi eris Salvator; venientem enim non ejicias foràs: qui dedisti ut venire voluerim, dabis enim ut veniens recipiar verba enim tua veritas & vita. Damnet me peccati originalis in me propagatio, tu tamen mihi Jesus es. Damnet me conceptio mea in peccatis facta, tu tamen mihi Jesus. Damnet me formatio mea in peccatis & sub maledictione facta, tu tamen Salvator meus es. Damnet me corrupta nativitas mea, tu tamen salus mea. Damnent me juventutis meæ peccata, tu tamen Jesus meus. Damnet me totius vitæ peccatis gravissimis maculatæ transactio, tu tamen Jesus meus manes. Damnet me mors pro peccatis & culpis variis mihi infligenda, tu tamen Salvator meus. Damnet me districtissima extremi judicii sententia, tu tamen Jesus meus. In me peccatum, reprobatio, damnatio; in tuo nom. justitia, electio, salus. Sed in nomen tuum baptizatus sum, in nomen tuum credo, in tuo nomine moriar, in tuo nomine resurgam, in tuo nomine coram judicio comparebo. Omnia in hoc nomine nobis parata, & instar thesauri conclusa,

cluſa: tantum de bonis illis decedo, quantum diffidentiâ meâ detrahe: quod à me ut abeſſe jubeas, per illud ipſum nomen precor, ô bone Jeſu, ne meâ culpâ & incredulitate damner, quem pretioſo tuo merito & ſalvifico nomine tuo ſalvatum cupis.

Meditatio V.

Exercitium fidei ex amore Chriſti in agone mortis.

--- Mihi Jeſu gratia quæſtus.

VIde, Domine Jeſu, quam injurius ſim in paſſionem tuam. Cor meum angitur, & contriſtatur anima mea valde, quia non adſunt opera mea, neque præſto ſunt quædam merita; cum tamen tua paſſio mea ſit actio, tua opera ſint mea merita. Injurius ſum in tuam paſſionem, quia cum illa ſit ſufficientiſſima, ſupplementum operum meorum anxiùs adhuc quæro. Quod ſi juſtitiam in me invenirem, juſtitia tua nihil mihi prodeſſet, vel certe eam tantopere non deſiderare; ſi opera legis requiro, ex lege damnabor. Scio autem quod jam non ampliùs ſim ſub lege, ſed ſub gratia. Perditè vixi, peccavi. Sancte Pater, in cœlum, nec ſum dignus vocari filius tuus; non tamen renues me appellare ſervum. Ne quæſo denegetur

tur mihi sanctissimus tuæ passionis fructus, non sterilescat tuus sanguis, quin fructum in liberanda anima mea proferat. Semper vixerunt in carne peccata mea, tandem quæso mecum moriantur: Semper hucusque dominata est mihi caro mea, tandem triumphet spiritus: Exterior homo putredini & vermibus subjiciatur, ut ad gloriam emergat interior. Semper hucusque obsecutus sum Dæmonis suggestionibus, tandem quaso conteratur sub meis pedibus. Præsto est Satanas & accusat me, sed in me non habet quicquam. Terret me mortis species, sed mors finis erit meorum peccatorum, & initium sanctæ vitæ. Jam demum perfectè tibi placere potero, Deus meus; jam demum in bonitate & virtute confirmabor. Terret me peccatis meis; sed accuset eum, qui suscepit infirmitates meas, quem propter peccata mea percussit Dominus. Debitum meum magnum valde, neque persolvere quicquam de eo potero, sed in sponsoris divitiis & benignitate confido. Liberet me, qui sponsionem fecit pro me; persolvet pro me, qui debitum meum recepit in se. Peccavi, Domine, & peccata mea multa & magna nimis; nolim tamen atrocissimum illud peccatum committere, ut mendacii te arguam, qui verbis & operibus & juramento testaris, satisfactum esse pro iniquitatibus meis. Peccata

cata mea non metuo, quia tu justitia mea; ignorantiam meam non metuo, quia tu sapientia mea; mortem non metuo, qui tu vita mea; errores non metuo, quia tu veritas mea; corruptionem non metuo, quia tu resurrectio mea; dolores mortis non timeo, quia tu gaudium meum; judicii severitatem non metuo, quia tu justitia mea. Instilletur exarescenti animæ meæ ros tuæ gratiæ & consolationis vivificæ. Exarescit spiritus meus, sed brevi in te exultabit. Languet & flaccida est caro mea, sed propediem germinabit. Corruptionem subire cogor, sed ex corruptione liberabis me, quia ex omnibus malis me liberâsti. Creâsti me; quomodo figmentum manuum tuarum dissolvi poterit? Redemisti me ab omnibus hostibus; quomodo unica mors prædominari poterit? Corpus, & sanguinem, & omnia tua, immo teipsum impendisti pro salute mea; quomodo mors detinebit ea, quæ tam pretioso λύτρῳ sunt redempta? Justitia es, Domine Jesu; non prævalabunt tibi peccata mea. Vita es, & resurrectio; non prævalebit tibi mors mea. Deus es; non prævalebit tibi Satanas. Dedisti mihi arrham Spiritûs tui; isthâc glorior, isthâc triumpho; & firmissimè credo, nullatenus dubitans, quòd ad nuptias Agni introire mihi concedetur. Tu vestis mea nuptialis, Sponse charissime, quam in Baptismate indui. Tu ope-

operies meam nuditatem; neq; huic pretioſæ & pulcherrimæ veſti ſupplementum juſtitiæ meæ aſſuam. Quid hominis juſtitiæ, niſi pannus menſtruatus? Quomodo ergo abominabilem iſtum pannum preciofiſſimæ juſtitiæ veſti aſſuere auderem? In hac veſte apparebo coram facie tua in judicio tuo, quando judicabis orbem terrarum in juſtitia & æquitate. In hac veſte apparebo coram facie tua in cœleſti regno. Hæc veſtis teget meam confuſionem, & opprobrium meum, nè in æternum recordetur ejus quicquam ampliùs. Ibi apparebo glorioſus & ſanctus in facie tua; & hæc caro mea, hoc corpus meum, beatiſſimâ induetur gloriâ; gloriâ autem perenni, & æternis ſeculis nunquam intermitturâ. Veni, Domine Jeſu; & qui te amat, dicat Veni.

Meditatio VI.

Conſolatio pœniteniis ex Paſſione Chriſti, ex Anſelmo potiſſimùm.

----Crux Chriſti noſtra corona eſt.

OMnis piorum gloria eſt in Dominicæ paſſionis ignominia. Omnis piorum requies eſt in vulneribus Salvatoris noſtri. Vita noſtra in ipſius morte, gloria noſtra in ipſius exaltatione. Quam magna eſt miſericordia tua, cœleſtis Pater, omnipotens Deus t

us! potui per me te offendere, ſed non potui per me te mihi placare: tu igitur in Chriſto me reconcil'as tibi ipſi. Vide ergo, ſancte Deus, carn's ſacramentum, & carnis meæ remitte reatum. Reſpice, quod bonus perpeſſus eſt Filius, & obliviſcere quod malus operatus eſt ſervus. Caro mea te laceſſivit ad iram; caro Chriſti te inflectat, precor, ad miſericordiam. Magnum eſt quod mea meretur iniquitas, ſed longè majus quòd redemptoris mei promerita eſt pietas. Magna eſt mea injuſtitia, ſed multo major Redemptoris mei juſtitia. Quanto enim Deus ſuperior homine, tanto mea malitia eſt inferior ipſius bonitate, ut qualitate ita etiam quantitate. Totum quod ſum tuum eſt conditione, fac ut ſit etiam totum tuum dilectione. Qui me facis petere, fac & accipere: das mihi quærere, da etiam invenire: doces pulſare, aperi ergo mihi pulſanti. A te habeo deſiderare, à te habeam impetrare; à te habeo velle, à te habeam perficere. Sancte Deus, juſte Judex, ſi peccata mea celantur, ſunt inſanabilia; ſi videntur, ſunt deteſtabilia; urunt me dolore, ſed magis terrent timore. Ne contineas, precor, tam veram miſericordiam, ubi tam veram agnoſcis miſeriam. Magnum hic peccatum invenis, major adhuc ſit & uberior tua gratia. Sancte Pater, ne quæſo effundas ſuper me iram

iram tuam, cum propter peccata mea Filium tuum percuſſeris. Sancte Jeſu, libera me ab ira divina, qui in te ſuſtuliſti eam propter me in cruce. S. Spiritus, protege me tua conſolatione contra iram Dei, qui in Evangelio miſericordiam pœnitentibus & contritis annunciâſti. Sancte Deus, juſte Judex, non invenio locum in quem confugere poſſim à facie iræ tuæ. Si in cœlum aſcendero, illic præſens es: ſi in infernum deſcendero, ecce tu ades: ſi aſſumam alas auroræ, & habitem in noviſſimo maris, etiam illic manus tua deducet me, & apprehendet me dextra tua. Ad Chriſtum igitur fugiam, & in illius vulneribus me abſcondam. O miſericors Deus, reſpice corpus Filii tui vulneribus omni ex parte fauciatum, & vulnera peccatorum ne reſpexeris. Sanguis Filii tui lavet me ab omnibus peccati maculis: audi præces ipſius ardentiſſimas, pro ſalute electorum tibi oblatas. Sancte Deus, juſte Judex, terret me vita mea; namque, diligenter diſcuſſa, tota aut peccatum aut ſterilitas apparet: Et, ſi quid fructus in ea videtur, ſic eſt aut ſimulatum aut imperfectum, aut aliquo modo corruptum, ut poſſit aut non placere, aut etiam diſplicere oculis tuis. Certè tota mea vita aut in peccato eſt & damnabilis, aut infructuoſa & contemptibilis. Sed quid ſeparo infructuoſam à damnabili

nabili? Utique si est infructuosa, est damnabilis. Omnis enim arbor, quæ non facit fructum bonum, in ignem projicietur: non soldm illa arbor igni traditur quæ malos, sed etiam quæ nullos proferet fructus. Terrent me hœdi ad sinistram Judicis constituti, non quia aliquid mali fecerunt, sed quia nihil boni egerunt. Esurientibus non dederunt cibum, nec sitientibus potum. O ergò lignum aridum & inutile, & æternis ignibus dignum! Quid respondebis in illo die, cum exigetur à te usque ad ictum oculi omne tempus vivendi tibi impensum, qualiter à te fuerit expensum? Non peribit capillus de capite, neq; momentum de tempore. O angustiæ.! hinc erunt peccata accusantia, inde terrens justitia; subtùs patens horrendum Chaos inferni, desuper iratus Judex; intùs conscientia urens, foris mundus ardens. Vix justus salvabitur; peccator sic deprehensus, in quam partem se convertet? latere erit impossibile, apparere intolerabile: Unde ergò animæ meæ salus? unde consilium? Quis est qui dicitur magni consilii Angelus? Ipse est Jesus, idem est Judex, inter cujus manus tremo. Respira, ô anima, ne desperes. Spera in eo quem times, confuge ad eum à quo fugisti. Jesu Christe, propter hoc nomen tuum fac mihi secundùm nomen tuum. Respice me mi-

miserum invocantem nomen tuum. Si me admiseris intra latissimum misericordiæ tuæ sinum, non erit peopter me angustior. Verum est, ô Domine, conscientia mea meruit damnationem, & pœnitentia mea non sufficit ad satisfactionem ; sed certum quòd misericordia tua superat omnem offensionem. In te, Domine, confido ; non confundar in æternum.

Meditatio VII.

De fructu Passionis Dominicæ.

Spes mea Passio Christi.

Quoties de Passione Domini cogito, toties de amore Dei & peccatorum meorum veniâ, magna omnino præsumo. Inclinat caput ad osculandum, brachia distendit ad amplexandum, manus aperit ad elargiendum, latus aperit ad cor amore ardens aspiciendum. Exaltatur de terra, ut omnes trahat ad seipsum. Vulnera ejus sunt dolore livida, amore fulgida : ideo per aperturam vulneris intrare debemus ad secretum cordis. Prorsus copiosa apud eum redemptio ; quia non gutta aliqua, sed unda sanguinis largiter

per quinque partes corporis emanavit. Sicut uva in torculas conjecta onere ſuper impoſito frangitur, ac undique locorum effundit: ita caro Chriſti, pondere iræ divinæ & gravitate peccatorum preſſa, liquorem ſanguinis undique diffundit. Cum Abraham filium ſuum in ſacrificium offerre vellet, dicebat Dominus, Nunc verè cognovi quòd me diligis. Tu quoque immenſam æterni patris dilectionem agnoſce, quòd Filium ſuum unigenitum pro nobis in mortem tradere voluerit. Dilecti ſumus, cùm adhuc inimici eſſemus: an noſtrî obliviſcetur, cùm per mortem Filii jam reconciliati ſumus? An in oblivione coram ipſo eſſe poterit tam pretioſus Filii ſui ſanguis, cùm etiam lachrymas & greſſus piorum hominum numeret? An Chriſtus eorum in ſua vita obliviſci poterit, pro quibus mortem ſuſtinere voluit? An obliviſci eorum poterit in gloria, pro quibus tanta ſuſtinuit tormenta? Conſidera, fidelis anima, multiplicem Paſſionis Domini fructum. Chriſtus pro nobis ſanguineum ſudorem fudit, nè frigidiſſimus in mortis agone ſudor nos oprimeret. Luctari voluit cum morte, nè in agone mortis deficeremus. Anxietatem graviſſimam & triſtitiam uſque ad mortem ſuſtinere voluit, ut æternæ lætitiæ in cœlis participes redderemur. Oſculo (quòd amicitiæ

citiæ & benevolentiæ ſignum) prodi voluit, ut peccatum (quo Satan primos parentes ſub ſpecie ſingularis benevolentiæ prodidit) extingueretur. A Judæis capi & ligari voluit, ut nos peccati vinculis ligatos, & in æternam damnationem conjiciendos, ſolveret. In horto fieri voluit Paſſionis initium, ut expiaret peccatum quod in horto Paradiſi habuerat principium. Ab Angelo confortari voluit, ut Angelorum nos redderet in cœlis ſocios. A propriis deſeritur diſcipulis, ut nos turpi defectione à Deo avulſos ſibi agglutinaret. Coram Conſilio à falſis teſtibus eſt accuſatus, nè nos à Satane per Legem Dei accuſaremur. Condemnatus eſt in terris, ut nos abſolveremur in cœlis. Pro peccatis tacuit qui peccata non fecit, nè propter peccata noſtra in judicium Dei adducta abmuteſcere cogeremur. Alapis cædi voluit, ut nos Conſcientiæ & Satanæ ſtimulis abſolveremur. Illudi ſibi paſſus eſt, ut nos inſultori Satanæ illudere poſſemus. Facies ipſius tegitur, ut à nobis removeret velum peccati, quod in nobis aſpectum Dei impedit, & damnabilem ignorantiam inducit. Veſtibus exui voluit, ut innocentiæ veſtis per peccatum amiſſa nobis reſtitueretur. Spinis compunctus eſt, ut cordis noſtri compunctiones ſanaret. Crucis pondus portavit, ut onus æternæ pœnæ à nobis

ſubmoveret. A Deo ſe derelictum clamavit, ut æternam Dei cohabitationem nobis pararet. Sitivit in cruce, ut rorem Divinæ gratiæ nobis promereretur, ac nè æternâ ſiti periri cogeremur. Æſtu iræ Divinæ torreri voluit, ut infernalem ignem à nobis tolleret. Judicatus eſt, ut à Dei judicio nos liberaret. Reus peractus eſt, ut nos reos abſolveret. Iniquis manibus cæſus eſt, ut diaboli verbera à nobis tolleret. Præ dolore clamavit, ut ab æternis ululatibus nos ſervaret. Lachrymas profudit, ut noſtras abſtergat lachrymas. Mortuus eſt, ut nos viveremus. Dolores inferni perſenſit, ut nunquam illos ſentiremus. Humiliatus eſt, ut noſtrî tumori medicina afferretur. Coronâ ſpineâ coronatus eſt, ut cœleſtem coronam nobis promereretur. Ab omnibus paſſus eſt, ut omnibus præſtaret ſalutem. Caligaverunt ejus oculi in morte, ut nos in luce cœleſtis viveremus gloriæ. Audivit ignominias & contumelias, ut in cœlis audiremus jubilationes Angelicas. Nè igitur deſperes, fidelis anima: Infinitum Bonum per peccata tua eſt offenſum, ſed infinitum perſolutum eſt pretium: judicanda es propter peccata tua, ſed Dei Filius pro totius mundi peccatis, quæ in ſe receperat, jam judicatus eſt: punienda ſunt peccata tua, ſed Deus ea jam punivit in Filio ſuo: magna

ſunt

ſunt peccatorum tuorum vulnera, ſed pretioſum eſt ſanguinis Chriſti balſamum. Maledictum te pronuciat Moſes, quia non ſervaſti omnia quæ ſcripta ſunt in libro legis; ſed Chriſtus pro te factus eſt maledictum. Scriptum eſt contrà te in cœleſti curia chirographum, ſed illud Chriſti ſanguine eſt deletum. Tua ergo paſſio, ô pie Chriſte, ultimum meum refugium.

Meditatio VIII.

De certitudine ſalutis noſtræ.

——Bona ſpes confundere neſcit.

QUid turbaris, anima mea? quid miſericordiam Dei adhuc dubitas? Memento Creatoris tui. Quis creavit te ſine te? quis formavit corpus tuum in occulto, quando formatum corporis tui habitaculum in inferioribus terræ? Qui igitur curam tui ſuſcepit, cùm nondum eſſes; nonne & is curam ageret poſtquam ad imaginem ſuam te condidit? Creatura Dei ſum, ad Creatorem me converto. Quòd ſi natura mea infecta eſt à Diabolo, ſi ſauciata & vulnerata eſt à latronibus, ſcilicet peccatis; vivit tamen adhuc Creator meus. Qui me po-

tuit facere, ille poterit etiam reficere. Qui me creavit ſine ullo malo, poterit à me tollere omne malum, quod Diaboli ſuggeſtione, Adami prævaricatione, propriâ etiam meâ actione ad me ingreſſum, pervaſit omnem ſubſtantiam meam. Poterit igitur Creator meus me reficere, modò etiam velit. Utique vult : quis enim opus ſuum odio habet ? nonne coram eo ſumus ſicut lutum in manibus figuli ? Quod ſi me odio haberet, ex nihilo utique non creâſſet. Ipſe Salvator eſt omnium, maximè verò credentium. Mirabilirer me creavit ; mirabiliùs tamen redemit. Nunquam illuxit clariùs, quòd nos dilexit Dominus, quàm in ipſius paſſione & vulneribus. Verè diligitur, propter quem Unigenitus ex ſinu Patris mittitur. Quòd ſi ſalutem meam non deſiderares, Domine Jeſu, quare de cœlo deſcenderes ? Sed deſcendiſti in terram, in mortem, in crucem. Ut ſervum redimeret Deus, Filio non pepercit. Verè igitur magno more genus humanum complectitur, qui propter generis humani redemptionem Filium ſuum tradidit affligendum, occidendum, crucifigendum. Charum omnino & verè magnum pretium quo redempti ſumus ; chara igitur & magna Redemptoris miſericordia. Videri alicui poſſet, quòd Deus æquè magno amore electos filios diligat,

diligat, quo Filium Unigenitum. Cui enim aliquid impendimus, illud charius est eo, quòd impendimus. Ut adoptivos haberet filios, naturali & coëssentiali Filio non pepercit. Quid ergo magnum est, quod in domo cœlesti mansiones nobis paraverit, cùm Filium suum dederit, in quo est tota plenitudo Divinitatis? Certè ubi Divinitatis plenitudo, ibi quoque plenitudo æternæ vitæ & gloriæ. Quod si in Christo dedit plenitudinem æternæ vitæ, quomodo parvulam ejus particulam denegabit? Verè magno amore nos adoptivos filios cœlestis Pater amplectitur, propter quos unigenitum Filium tradidit. Verè magno amore Filius nos complectitur, qui propter nos seipsum tradidit. Ut divites nos faceret, extremam tolleravit pauperiem; non enim habuit ubi caput reclinaret suum. Ut nos Dei filios faceret, ipse homo nascitur: neque peracto semel redemptionis opere in posterum nos negligit, sed adhuc in dextra Majestatis Divinæ constitutus, interpellat pro nobis. Quid ad salutem necessarium mihi non impetrabit, cùm ad salutem mihi promerendam seipsum impertiverit? Quid Pater denegabit Filio, qui obediens ei factus usque ad mortem, mortem autem crucis? Quid Pater denegabit Filio, qui λύτρον à Filio præstitum jam antè acceptavit? Accusent me

peccata mea, in hoc intercessore confido; major est qui excusat quàm qui accusat. Terreat me imbecillitas mea, in ipsius virtute glorior. Accusat me Satanas, modò excuset me Mediator. Accusent me cœlum & terra, & iniquitates meæ reum me peragant; sufficit mihi, quòd pro me cœli & terræ Creator, & ipsa Justitia, deprecatur. Sufficit mihi ad meritum, scire quòd non sufficiant merita. Sufficiat mihi eum habere propitium, cui soli peccavi; quicquid ille non imputare decreverit, sic erit quasi non fuerit. Neque me moveat, quòd peccata mea & gravia, & varia, & sæpiùs iterata. Nisi enim peccatis onerarer, justitiam illius non desiderarem. Nisi morbum haberem, medici opem non implorarem. Ipse medicus est, ipse Salvator, ipse Justitia est; seipsum negare non potest. Ego ægrotus, ego damnatus, ego peccator; meipsum negare non possum. Miserere mei, ô Medice, ô Salvator, ô Justitia. Amen.

Meditatio IX.

De amando solo Deo.

——*Domino jungaris amore.*

ERige te, fidelis anima; & ama illud Summum Bonum, in quo omnia bona, sine

ſine quo nullum aliud verum bonum. Nulla creatura voluntatem noſtram exſatiare poteſt, quia nulla creatura perfectum bonum obtinet, ſed tantùm participatum. Rivulus quidam boni à Divinitate ad eam traducitur, ſed fons in Deo ſemper manet. Quare ergò fonte relicto rivulos conſectari velimus? Omne bonum in creaturis eſt imago quædam perfecti illius boni quod in Deo, imò quod ipſe Deus eſt. Quare ergo arrepto imagine ipſam rem deſerere velimus? Columba ex arca Noah non poterat in aquarum volubilitate invenire ubi requieſceret pes ejus: Ita anima noſtra in omnium rerum ſublunarium numero non poteſt quicquam invenire, quod déſiderium ejus plenè impleat, propter ſummam earum inconſtantiam & fragilitatem. Annon ſibi ipſi injuriam facit, qui infra dignitatem ſuam aliquid amat? Jam verò anima noſtra omnibus creaturis nobilior, quia Dei paſſione & morte redempta; quare ergo creaturas amare velit? Annon id, majeſtati, in quam evexit illam Deus contrarium? Quicquid amamus, id vel propter potentiam, vel propter ſapientiam, vel propter pulchritudinem amamus: Quid verò Deo potentius? quid Deo ſapientius? quid Deo pulchrius? Omnis Regum mundanorum

potentia ab eo & sub eo: omnis hominum sapientia ad divinam collata stultitia est: omnis creaturarum pulchritudo ad divinam collata deformitas est. Si potentissimus Rex quispiam cum tenuis sortis ac conditionis virgine per internuncios de conjugio ageret, annon stolidè ageret illa virgo, si prætermisso Rege potentissimo, egenis velit adhærere internunciis & Regis ministris? Sic Deus per omnem illam creaturarum pulchritudinem nos ad se vocare, ad sui amorem excitare, voluit; quare ergò anima nostra, quam sponsus Christus expetit, creaturis velut internunciis hujus spiritualis conjugii adhæret? Ipsæ creaturæ clamant, Quare nobis adhæretscitis? quare in nobis finem desiderii vestri ponitis? non possumus appetitum vestrum exsatiare: ad utriusque nostrum Creatorem accedite. A creaturis nullus amor reciprocus sperandus, à creaturis etiam nullus amor erga nos cœpit; sed Deus, qui est ipsa charitas, amantem se non potest non amare; quinimo amore suo omnia desideria nostra & omnem amorem nostrum prævenit. Quantùm ergò diligendus, qui prior tantùm nos dilexit? Dilexit nos cùm nondum essemus; nam dilectionis Divinæ est, quòd in hunc mundum nati sumus. Dilexit cùm inimici essemus; nam misericordiæ & dilectionis Divinæ est, quòd

Filium

Filium Redemptorem miserit. Dilexit cùm in peccata prolapsi eramus; nam dilectionis Divinæ est, quòd non continuò (si delinquimus) morti nos tradidit; sed conversionem nostram expectat: dilectionis Divinæ est, quòd præter nostrum meritum (imò contra meritum) ad cœlestia nos traducit palatia. Sine amore Dei nunquam ad salutarem ejus cognitionem pervenies: sine amore Dei omnis scientia inutilis, imò noxia. Quare charitas excedit omnium mysteriorum notitiam? Quia hæc etiam in diabolis, illa non nisi in piis. Quare diabolus infelicissimus? Quia Summum Bonum amare nequit. Quare Deus contrà felicissimus? Quia omnia amat, delectatur in omnibus operibus suis. Quare amor Dei in hoc vita perfectus non est? Quia tantùm diligimus quantùm cognoscimus. Jam verò in hac vita ex parte solùm cognoscimus & in ænigmate: In æterna vita perfectè beati erimus, quia perfectè amabimus Deum: Perfectè amabimus, quia perfectè cognoscemus. Nemo poterit spem habere perfecti amoris Divini in futuro seculo, qui a in hoc non incipit Deum amare. Regnum Dei in corde hominis in hac vita incipere debet, al às non consummabitur in futura. Sine amore Dei nullum est æternæ vitæ desiderium: quomodo ergò illius Summi Boni particeps erit.

Qui

qui non amat? qui non quærit? qui non desiderat? Qualis amor tuus, talis ipse es, quia amor tuus te in se transmutat. Amor est summum vinculum, quia amans & res amata fiunt unum. Quid Deum justissimum & peccatores perditos, quid hæc à se invicem in infinitum distantia conjunxit? Amor infinitus: nè tamen justitia Dei labefactaretur, intercessit pretium Christi infinitum. Quid adhuc Deum Creatorem & animam fidelem creaturam (res infinitè distantes) conjungit? Amor. In vita æterna summo gradu jungemur Deo: quare? quia summo gradu amabimus. Amor unit & transmutat. Si carnalia diligis, carnalis es; si mundum amas, mundanus efficieris. Jam verò caro & sanguis non possidebit regnum Dei. Si Deum & divina diligis, efficieris divinus. Amor Dei est currus Eliæ ascendentis in cœlum. Amor Dei jucunditas est mentis, paradisus animæ, excludit mundum, vincit Diabolum, claudit infernum, aperit cœlum. Amor Dei est illud sigillum, quo Deus electos & credentes obsignat. Nullum Deus in judicio extremo agnoscet pro suo, qui non hoc sigillo obsignatus. Etenim ipsa fides, unica justitiæ & salutis nostræ causa, vera non est nisi per charitatem se exerat. Non est vera fides nisi sit firma fiducia: non est fiducia sine amore Dei. Non agnoscitur

scitur beneficium, pro quo non aguntur gratiæ: non agimus ei gratias, quem non amamus. Si ergo vera tua fides est, agnoscet Christi Redemptoris beneficium: agnoscet & gratias aget: gratias aget & amabit. Amor Dei est vita & requies animæ: recedente animâ per morcem interit vita corporis; recedente Deo ab anima per peccata interit vita animæ. Vicissim Deus habitat per fidem in cordibus nostris, habitat per amorem in anima nostra, quia charitas Dei diffunditur in cordibus electorum per Spiritum Sanctum. Nulla animæ tranquillitas absq; amore Dei. Mundus & Satanas maxima illius perturbatio; Deus autem summa animæ requies. Nulla pax conscientiæ, nisi in iis qui filiali fiduciâ erga Deum sint affecti. Moriatur ergò in nobis amor nostrî, amor mundi, amor creaturarum, ut vivat in nobis amor Dei, qui incipiat in hoc sæculo, ut perficiatur in futuro.

Me-

Meditatio X.

De noſtri cum Deo reconciliatione.
—— *Solvit mea debita Chriſtus.*

VErè languores noſtros Chriſtus tulit, & dolores noſtros ipſe portavit. O Domine Jeſu, quod in nobis meretur æternas pœnas, illud in te tranſtuliſti : onus quod ad infernum uſque nos depreſſurum erat, in te recepiſti : Vulneratus es propter iniquitates noſtras, attritus propter ſcelera noſtra. Tuo livore ſanati ſumus : poſuit Dominus in te iniquitates omnium noſtrûm. Mirabilis omnino commutatio ! Transfers in te peccata noſtra, & donas tuam juſtitiam : mortem nobis debitam tibi irrogas, & donas nobis vitâm. Non igitur jam poſſum ullo modo dubitare de tua gratia, aut deſperare propter mea peccata. Quod in nobis peſſimum in te tranſtuliſti ; quod optimum in nobis, & tuum opus, (videlicet corpus & animam) quomodo deſpicies ? Non derelinques animam meam in inferno, neque dabis ut ſanctus tuus videat corruptionem. Verè enim ſanctus eſt, cujus peccata oblita atque ablata. Beatus cui remiſſæ ſunt iniquitates, cui Dominus non imputat peccata. Quomodo peccata noſtra imputare

imputare nobis poterit Dominus, cùm imputaverit ea alteri? Propter scelus populi sui Filium percussit dilectissimum: Ipse ergò in scientia sui justificabit multos, & iniquitates eorum ipse portabit. Quomodo justificabit suos? Audi, anima, & attende: Justificabit eos in scientia; id est, salutari Divinæ misericordiæ & gratiæ in Christo agnitione, ac firma per fidem apprehensione. Hæc est vita æterna, ut agnoscant te solùm Verum Deum, & quem misisti Filium tuum Jesum Christum; ac proinde si confiteris ore tuo Dominum Jesum, & in corde tuo credideris quòd Deus illum suscitavit à mortuis, salvus eris. Apprehendit autem fides Christi satisfactionem: iniquitates enim suorum ipse portavit, peccata multorum tulit, & pro transgressionibus rogavit. Verè enim paucos habuisset justos, nisi peccatores misericorditer recepisset. Paucos, ô Jesu, haberes justos, nisi peccata remitteres injustis. Quomodo igitur severo judicio peccata pœnitentium judicabit Christus, quæ in se recepit? Quomodo damnabit reum peccatorem, cùm ipse factus sit peccatum? Judicabit illos quos amicos suos vocat? Judicabit illos pro quibus rogavit? Judicabit illos pro quibus mortuus? Erige te, anima mea, & peccatorum tuorum oblivisci re, quia oblitus eorum

rum Dominus. Quem times peccatorum vindicem, nisi Dominum, qui pro peccatis satisfecit ipse? Quòd si aliquis alius pro peccatis meis λύτρον persolvisset, utique adhuc dubitare possem, an etiam satisfactionem illam acceptare velit justus Judex. Quòd si homo aut Angelus aliquis pro me satisfeciset, utique dubium esset, an sufficiens sit Redemptoris pretium: jam verò nullus relinquitur dubitationi locus. Quomodo non accipiet pretium quod persolvit ipse? Quomodo non sit sufficiens quod ab ipso Deo? Quid adhuc conturbaris, anima mea? Universæ viæ Domini misericordia & veritas. Justus etiam Dominus, & justum ipsius judicium. Quid conturbaris, anima? Erigat te divina misericordia, erigat etiam divina justitia: Quòd si enim justus Deus est utique pro delicto unico duplex non exigit pretium. Propter peccata nostra percussit Filium; quomodo propter eadem nos servos percutiet? Quomodo peccata in Filio punita in nobis quoque puniet? Veritas etiam Domini non labefactabitur in æternum. Nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur & vivat, clamat Deus noster. Venite ad me qui laboratis & onerati estis, ego reficiam vos, exclamat Salvator noster. Num mendacii arguemus Dominum, & peccatorum nostro-

rum

rum pondere misericordiam ipsius deprimere conabimur? Mendacii arguere Dominum, & misericordiam ipsius negare, majus est peccatum quàm omnia totius mundi peccata: unde etiam plus peccavit Judas desperando, quàm Judæi Christum crucifigendo. Quin potiùs ubi abundavit delictum, ibi quoque abundavit gratia: quæ peccatorum nostrorum lanci infinitis modis præponderat. Peccata enim hominum sunt, sed gratia Dei est peccatis major; gratia autem Domini nostri ab æterno in æternum. Pro peccatis satisfactum, gratia Dei Christi morte reparata, & in æternum stabilita: ad quem confugio devotus & supplex.

Meditatio XI.

De satisfactione pro peccatis nostris.

——*Mors Christi vita piorum.*

VEnite ad me qui laboratis & onerati estis, ego reficiam vos: Verba sunt Salvatoris nostri. Verè, Domine Jesu, oneratus sum nimis, & sub peccati pondere ingemisco, sed ad te fontem aquæ vitæ propero. Veni ad me, Domine Jesu, ut possim venire ad te. Venio ad te, Domine, quia priùs venisti

nisti ad me. Venio ad te, Domine Jesu, & anxiè te desidero; neque enim in me quicquam boni invenio. Quòd si in me aliquid boni invenirem, non tam anxiè te desiderarem. Verè, Domine Jesu, laboro & oneratus sum. Neque cuiquam sanctorum tuorum, vel etiam peccatorum pœnitentium, me conferre possem, nisi fortè latroni in cruce. Miserere mei, Domine, qui misertus es latronis in cruce. Perditè vixi, in peccatis vixi; sed piè mori, sed in justitia mori desidero. Pietas autem & justitia procul à corde meo, ideoque ad tuam pietatem & justitiam confugio. Subveniat mihi, Domine Jesu, anima tua, quam posuisti in ἀντίλυτρον pro multis. Subveniat mihi sanctissimum tuum corpus flagellis, sputis, colaphis, & spinis pro me afflictum, & crucis patibulo affixum. Subveniat mihi, ô Jesu, sacrosanctus tuus sanguis è patientis & morientis latere effusus, qui ab omnibus peccatis nos emundat. Subveniat mihi sanctissima tua Divinitas, quæ humanam naturam in passione sustinuit; qua requiescente, neq; se exerente, peractum est adorandum redemptionis meæ mysterium, & quæ sanctæ tuæ passioni infinitum robur ac pondus addidit, ita ut Deus suo sanguine me miserum sibi acquisiverit. Subveniant mihi tua vulnera, in quibus omnis mea medicina. Subveniat san-

ſanctiſſima tua paſſio; ſubveniat tuum meritum, ultimum meum refugium, & adverſus peccata remedium. Quod enim paſſus es, hoc mihi paſſus es: quod igitur mereris, itidem mihi & indignitati meæ promereris. Commendat igitur charitatem ſuam Deus in nobis, & teſtimonio omnium hominum, imò Angelorum, intellectum exuperante, eam probat, quòd Chriſtus pro nobis mortuus, cùm adhuc eſſemus peccatores & inimici Dei. Quis non admiretur? Quis non obſtupeſcat? A nemine rogatus, imò ab hominibus odio habitus, pro peccatoribus & hoſtibus ſuis miſericordiſſimus Dei Filius deprecatur; neque ſolùm deprecatur, ſed etiam Divinæ juſtitiæ ſatisfactionem præſtat nativitate pauperrimâ, vitâ ſanctiſſimâ, paſſione acerbiſſimâ, morte crudeliſſimâ. O Domine Jeſu, qui pro me deprecatus, paſſus, atque mortuus, antequam meritum & paſſionem tuam deſiderarem, aut precibus ad λύτρον perſolvendum te ſollicitarem, quomodo me projicere à facie tua poteris? Quomodo fructum ſanctiſſimæ tuæ paſſionis denegabis, poſtquam ex profundis jam ad te clamo, & fructum meriti tui lachrymis atq; gemitibus expoſco? Inimicus eram per naturam: quando pro me mortuus es, factus ſum amicus, frater, & filius per gratiam. Exaudiviſti inimicum nondum te deprecantem;

cantem; quomodo despicies amicum tuum cum lachrymis & precibus ad te accidentem? Venientem ad te non ejicias foràs, quia servo tuus veritas est. Locutus es nobis in spiritu & veritate, & verba vitæ æternæ à te accepimus. Attende atque erige te, anima mea; antea eramus peccatores per naturam, jam verò justi per gratiam; antea eramus inimici, jam verè amici atque propinqui; antea subsidium nostrum in morte Christi, jam verò in ipsius etiam vita; antea eramus mortui in peccatis nostris, jam verò vivificati in Christo. O nimiam Dei charitatem, qua dilexit nos! O abundantes divitias divinæ gratiæ, qua nos confidere fecit in cœlestibus! O viscera misericordiæ Dei nostri, in quibus nos visitavit Oriens ex alto! Quòd si Christi mors justitiam & vitam nobis attulit, quid ipsius vita poterit? Si Salvator pretium Patri persolvit moriens, quid faciet vivus & pro nobis intercedens? Vivit enim & habitat in corde nostro Christus, modò vivat atque vigeat in eo sanctissimi ipsius meriti recordatio. Trahe me, Domine Jesu, ut possideam in rei veritate quod hîc expecto in spei firmitate. Sit tecum quæso minister tuus, & videat claritatem quam dedit tibi Pater: inhabitet mansionem quam parâsti illic in domo patris tui. Beati qui habitant in domo tua, Domine: laudabunt te in seculum seculi. Me-

Meditatio XII.

De natura ac proprietatibus veræ fidei.
Viva est & victrix si modo vera fides.

O Dilecta anima, fidei virtutem considera, & Deo fidei datori unico gratias age. Fides unica Salvatori nostro vicissim nos inserit, ut veluti palmites ex vite succum, ita nos ex ipso vitam, justitiam, & salutem hauriamus. Excidit Adamus gratiâ Dei, & imaginem divinam amisit suâ incredulitate; sed vicissim in gratiam recipimur, & imago Dei in nobis reformari incipit fide. Per fidem Christus noster efficitur, & in nobis habitat; ubi autem Christus, ibi gratia Dei; ubi gratia Dei, ibi hæreditas vitæ æternæ. Fide Abel majorem hostiam obtulit Deo quàm Cain; ita spirituales hostias offerimus Deo per fidem, fructum scilicet labiorum nostrorum. Fide Henoch translatus est; ita fides ex consortio humano in societatem cœlestem nos transfert, etiamnum in hac vita. Jam enim Christus in nobis habitat, jam in nobis est vita æterna, sed abscondita. Fide Noah Arcam apparavit; ita fide ingredimur Ecclesiam, in qua animæ servantur, reliquis omnibus in vasto mundi pelago pereuntibus. Fide Abraham

ham terram idololatricam relinquebat: Ita fide eximus ex mundo, parentes, fratres, & cognatos relinquentes, & Christi vocantis verbo adhærentes. Fide peregrinatus est, & expectavit terram promissam: Ita & nos fide expectamus cœlestem Hierosolymam, quam Deus in cœlis præparavit: advenæ sumus & peregrini in hoc mundo, ad cœlestem patriam fide aspirantes. Fide concepit Sara in senectute filium Isaac: Ita & nos spiritualiter emortui accipimus virtutem Christum spiritualiter concipiendi. Ut enim Christus in sanctis Mariæ virginis visceribus semel conceptus: Ita quotidie in fideli anima, quæ se puram conservat à mundanis congressibus, spiritualiter nascitur. Fide obtulit Abraham Isaac: Ita & nos propriam voluntatem (dilectum animæ filium) fide spiritualiter mactamus & sacrificamus: qui enim Christum sequi desiderat, semetipsum abnegare debet; id est, propriæ voluntati, proprio honori, proprio amori renunciare. Fide Isaac benedicit Jacob: Ita fide participes reddimur omnium Divinarum benedictionum: nam in semine Abrahæ (id est, in Christo) omnes gentes benedicuntur. Fide prophetavit Joseph de exitu Israëlitarum ex Ægypto, & de ossibus suis mandavit: Ita fide expectamus ex hac spirituali Ægypto (scilicet mundo) exitum,

&

& beatam corporis reſurrectionem. Fide Moſes per tres menſes ſervatus eſt : Ita nos à Satanæ tyrannide fides abſcondit, donec tandem in regale Dei palatium adducamur, & in reges ſpirituales adoptemur. Fide Moyſes elegit calamitatum populi ſui particeps eſſe, potiùs quàm in Ægypti gloria vivere : Ita fides excitat in nobis contemptum gloriæ, honoris, divitiarum, & voluptatum hujus ſeculi, & deſiderium cœleſtis regni. Fide eligimus potiùs ignominiam Chriſti, quàm theſauros hujus ſeculi. Fide reliquit Moyſes Ægyptum, nec metuebat Regis iram : Sic fides nos animat & confirmat, nè nimis tyrannorum hujus mundi terreamur, ſed forti & conſtanti animo Deo vocanti obediamus. Fide celebravit Iſraël Paſcha : Ita & nos Paſcha celebramus fide ; Paſcha noſtrum immolatus eſt Chriſtus, cujus caro verè eſt cibus, & cujus ſanguis verè eſt potus. Fide Iſraëlitæ tranſierunt per mare rubrum : Ita fide pertranſimus mare hujus ſeculi. Fide condiderunt muri Hierichuntis : Ita fide deſtruimus omnes munitiones Satanæ. Fide Rahab ſervata eſt : Ita in illa univerſali mundi panoletria fide ſervabimur ab interitu. Fide patres deviceruntregna, leonum ora obturarunt, ignis vim extinxerunt : Ita & nos fide regnum Satanæ deſtruimus, infernalis leonis

insidias & furorem evadimus, & ab ignis infernalis ardore liberamur. Fides autem non est nuda opinio & professio, sed viva & efficax Christi in Evangelio propositi apprehensio, est plenissima de gratia Dei persuasio, fiducialis cordis nostri quies, & pax in Christi merito recumbens. Nascitur hæc fides ex verbi divini semine. Nam fides & Spiritus unum sunt. Verbum autem Spiritûs Sancti vehiculum. Fructus sequitur naturam sui seminis; fides divina fructus est, ergò & semen divinum adesse oportet, scilicet verbum. Sicut in creatione lux oriebatur ex verbo Dei; nam dixit Deus, & facta est lux: ita lux fidei oritur ex luce verbi divini. In lumine tuo videbimus lumen, ait Psaltes. Cùm fides nos Christo conjungat, nos cum Christo uniat, ideo etiam est in nobis mater omnium virtutum. Ubi fides, ibi Christus; ubi Christus, ibi sancta vita, scilicet vera humilitas, vera mansuetudo, vera dilectio. Christus & Spiritus Sanctus non divelluntur: Ubi Spiritus Sanctus, ibi vera sanctitas. Ergo ubi non est vita sancta, non est Sanctificans Spiritus: Ubi non est Spiritus, ibi nec Christus: Ubi non est Christus, ibi nec vera fides. Quicunque palmes non haurit vitam & succum ex vite, non judicandus est cum vite conjunctus: ita nondum per fidem Christo sumus con-

conjuncti, nisi vitam & succum ex ipso trahamus. Fides est spiritualis lux; corda enim illuminantur fide: ergo spargit radios bonorum operum; ubi verò non sunt radii spiritualis vitæ, ibi etiam nondum est vera lux fidei. Opera mala sunt opera tenebrarum; fides autem lux est: quæ verò societas luci cum tenebris? Opera mala sunt semen Satanæ, fides est semen Christi: quæ verò societas Christo cum Satana? Fide purificantur corda: quomodo verò potest esse interna puritas cordis, ubi impura verba & impura opera exteriùs apparent? Fides est victoria nostra: quomodo ergo ibi potest esse vera fides, ubi caro vincit spiritum, & captivum quasi ducit? Per fidem habemus Christum, & in Christo vitam æternam: sed nullus impœnitens, & in peccatis perseverans, vitæ æternæ particeps: quomodo ergo Christi? quomodo fidei? Accende in nobis (ô pie Christe) veræ fidei lucem, ut per fidem consequamur æternam salutem.

Meditatio XIII.

De spirituali conjugio Christi & Animæ.

—Animarum sponsus Iesus.

DEsponsabo te mihi in sempiternum, dicit Christus ad fidelem animam. Christus

nuptiis in Cana Galilææ celebratis intereſſe voluit, ut oſtenderet quòd ad nuptias ſpirituales in mundum venerit. Gaudens gaude in Domino, & exulta (fidelis anima) in Deo tuo, qui induit te veſtimentis ſalutis, & indumento juſtitiæ circumdat te, tanquam ſponſam ornatam monilibus. Gaude ptopter ſponſi honorem, gaude propter ſponſi decorem, gaude propter ſponſi amorem. Honor illius maximus; eſt enim verus Deus in ſecula benedictus. Quanta ergo dignitas hujus creaturæ, fidelis ſcilicet animæ, quòd ipſe Creator eam ſibi vult deſponſare? Decor ipſius maximus; eſt enim ſpecioſus formâ præ filiis hominum: Siquidem videbant gloriam ejus, gloriam quaſi Unigeniti à Patre; ſplendebat facies ejus ſicut Sol, veſtimenta erant ſicut nix; diffuſa etiam eſt gratia in labiis ejus, gloriâ & honore eſt coronatus. Quantæ ergo eſt miſericordiæ, quòd ſumma illa pulchritudo animam peccatorum maculis deformatam in ſponſam non dedignatnr ſibi eligere? Summa ex parte ſponſi Majeſtas, ſumma ex parte ſponſi venuſtas; ſumma ex parte ſponſæ deformitas: & tamen major adhuc amor ſponſi erga ſponſam, quàm ſponſæ erga honoratiſſimum & pulcherrimnm illum ſponſum. Vide amorem immenſum tui ſponſi, ô fidelis anima: amor è cœlo ad terram

terram eum traxit, ad columnam ligavit, cruci affixit, sepulchro clausit, ad internos attraxit. Quis fecit hæc omnia, nisi amor erga sponsam? Sed cor nostrum saxo & plumbo gravius, quòd tanti amoris vinculum non trahit sursum in cœlum; ex quo priùs traxit Deum ad homines. Nuda erat sponsa, nec poterat ad regale cœlestis regni palatium ita nuda introduci: Ipse induit eam vestimentis salutis & justitiæ. Cùm in sordida peccatorum tunica & turpissimo iniquitatis panno involuta jaceret, dedit illi ut cooperiet se byssino splendenti & candido: byssinum, justificationes sunt sanctorum: vestis illa est justitia morte & passione ipsius sponsi parta. Laborabat Jacob quatuordecim annis, ut Rachelem obtineret sponsam? Christus per triginta quatuor ferè annos sustinuit famem, sitim, frigus, paupertatem, ignominias, contumelias, vincula, flagella, fellis amaritudinem, mortem crucis, ut fidelem animam sibi parare & acquirere posset sponsam. Descendebat Sampson, & ex Philistæis exitio adjudicatis populis sibi sponsam quærebat: descendit Dei Filius, & sponsam sibi elegit ex damnatis & æternæ morti addictis hominibus. Inimicum erat sponsa genus cœlesti Patri, sed ipse illud per acerbissimam passionem Patri reconciliavit. Conculcata erat spon-

ſa in ſanguine ſuo, projecta ſuper faciem terræ; ſed ipſe eam lavit baptiſmi aquâ, & lavacro mundavit ſanctiſſimo: emundavit ſponſæ ſanguinem proprio ſuo ſanguine, quia Filii Dei ſanguis emundat ab omnibus peccatis. Sordida & deformis erat ſponſa; ſed ipſe eam unxit oleo, miſericordiâ ſcilicet & gratiâ. Non erat honorificè veſtita ſponſa, ſed ipſe dedit illi armillas & inaures, ornavit eam virtutibus & variis Spiritûs S. muneribus. Pauperrima erat ſponſa, & quod arrhæ loco daret non habebat; ideo reliquit ei arrham Spiritûs, & arrham carnis ab eadem accepit, & in cœlum adduxit. Famelica erat ſponſa, ſed ipſe ſimilam & mel & oleum dedit ei ad comedendum: carne & ſanguine proprio eam paſcit ad vitam æternam. Immorigera eſt ſponſa, & ſæpe fidem conjugalem frangit, fornicatur cum mundo & diabolo; ſed ex immenſo amore in gratiam viciſſim eam recipit ſponſus, quoties in vera converſione ad eum revertitur. Agnoſce, ô fidelis anima, tot ac tanta infiniti amoris indicia! Ama, ô fidelis anima, amorem illius, qui ex amore tui deſcendit in uterum virginis! Tantò eum amare debemus plus nobis ipſis, quantò major ipſe eſt qui ſe pro nobis tradidit. Omnis vita noſtra conformis reddatur, qui ex amore noſtrî totum ſe nobis conformavit. Ingratiſſimus meritò

ha-

habetur, qui amantem se vicissim non amat. Quantùm ergo diligendus à nobis is, qui ex amore nostrî suæ quasi majestatis oblitus. Felix anima, quæ spiritualis hujus conjugii vinculo Christo conjungitur; illa omnia Christi beneficia tutò ac confidenter sibi applicat: quemadmodum aliàs in conjugio corrusçat uxor radiis mariti. Particeps autem reddimur beati & spiritualis hujus conjugii solâ fide, sicut scriptum est, Desponsabo te mihi in fide. Fides Christo tanquam spirituali viti nos palmites inserit, ut vitam & succum ex eo trahamus, & veluti qui in conjugio vivunt non amplius sunt duo, sed una caro; ita qui per fidem adhærent fiunt unus Spiritus cum eo, quia per fidem Christus habitat in cordibus nostris: fides illa si vera est, per dilectionem efficax est. Quemadmodum in V. T. sacerdotes ducere cogebantur virgines: ita cœlestis ille Sacerdos talem sibi virginem spiritualiter copulat, quæ à diaboli, mundi, ac propriæ carnis complexibus sese integram ac immaculatam servat. Effice, ô Christe, nos dignos, ut ad nuptias Agni aliquando introducamur. Amen.

Meditatio XIV.

De myſteriis Incarnationis.

Fulgent cunabula Chriſti.

ABducamus pauliſper animos noſtros ab his temporalibus, & myſteria nativitatis Dominicæ contemplemur. Filius Dei ad nos de cœlo deſcendit, ut adoptionem filiorum conſequamur: Deus homo fit, ut homo Divinæ gratiæ & naturæ particeps fiat. Circa mundi veſperam naſci Chriſtus voluit, ut ſignificaret incarnationis beneficia non præſentem hanc, ſed æternam vitam attingere. Tempore Auguſti pacifici naſci voluit, qui humanum genus cum Deo pacificavit. Tempore ſervitutis Iſraëliticæ naſci voluit, qui eſt verus libetator & vindex populi ſui. Sub imperio alieni Domini naſci voluit, utpote cujus regnum non erat de hoc mundo. Naſcitur de virgine, ut ſignificet ſe non concepi aut naſci niſi in cordibus eorum qui ſpirituales virgines ſunt, hoc eſt, quorum mentes nec mundo nec diabolo, ſed Deo in uno ſpiritu adhærent. Naſcitur purus & ſanctus, ut impuram & contaminatam nativitatem noſtram ſanctificet. Naſcitur à virgine viro deſponſata, in matrimonii divinitùs inſtituti honorem.

Naſcitur

Naſcitur in noctis tenebris qui erat vera lux mundi, tenebras illuminans. Reponitur in præſepe qui eſt verum animæ noſtræ pabulum. Naſcitur inter bovem & aſinum, ut homines (qui jumentis per peccatum aſſimilati erant) ad priſtinam dignitatem reducat. Naſcitur in Bethlehem, (id eſt, domo panis) qui uberrimum divinorum beneficiorum ſecum afferebat pabulum. Primogenitus eſt & Unigenitus matris ſuæ in terris, qui ſecundùm Divinam naturam eſt primogenitus & unigenitus Patris in cœlis. Naſcitur pauper & inops, ut cœleſtes divitias nobis comparet. Naſcitur in vili pecorum ſtabulo, ut ad cœleſtis aulæ nos deducat palatia. E cœlis beneficii mittitur nuncius, quia nemo in terris illius magnitudinem intelligebat. Cœleſtium munerum merito etiam cœleſtis nuncius eſt. Gaudent Angelorum exercitus, qui nos ob incarnationem Filii Dei beatitudinis ſuæ poſſunt habere ſocios. Paſtoribus tantùm miraculum priùs nunciatur, quia verus animarum paſtor venerat perditas ovum in viam reducturus. Contemptis & ignobilibus tanti gaudii materia nunciatur, quia nemo ejus particeps fieri poteſt, qui non in oculis ſuis ſibi diſplicet. Vigilantibus juxta gregem hæc nativitas nunciatur, quia non illi qui in peccatis ſtertunt, ſed quorum cor ad

Deum vigilat, muneris participes fiunt. Jubilat cœlestis militiæ chorus, qui ob primi parentis culpam miserè erat contristatus. Claritas Domini & Regis illius apparet in cœlis, cujus vilitatem homines despiciebant in terris. Timorem dimittere jubet Angelus, quia natus erat is, qui omnis timoris causas è medio erat sublaturus. Gaudium è cœlo nunciatur, quia natus erat omnis gaudii author & dator. Gaudium præcipitur, quia inimicitia inter Deum & homines (omnis tristitiæ causa) erat remota. Gloria in excelsis Deo redditur, quam primus parens illicitâ mandati transgressione rapere voluerat. Vera pax hâc nativitate parta est, quia antea homines erant Deo inimici, antea adversa ipsis erat propria conscientia, antea semetipsis diffidebant invicem. Vera pax terris est reddita, quia superatus is qui nos captivos detinebat. Adeamus & nos cum pastoribus Christi præsæpe, (hoc est, Ecclesiam) & in fasciis, (id est, Scripturis sacris) involutum inveniamus hunc infantulum. Conservemus & nos cum Maria (sancti Domini matre) tanti mysteria verba, & quotidianâ memoriâ jugiter ea recolamus. Subsequamur voce nostrâ præcinentes Angelos, & meritas pro tanto beneficio agamus gratias. Jubilemus & lætemur cum toto cœlesti exercitu. Si enim

An-

Angeli tantopere gaudent noſtrî cauſâ, quantò magis nobis gaudendum erit, quibus natus & datus hic infans? Si voces & jubila tollebant Iſraëlitæ, cùm arca fœderis ad illos adduceretur, quæ figura & umbra fuit Incarnationis Dominicæ; quantò magis nobis lætandum, ad quos ipſe Dominus in aſſumpta carne noſtra deſcendit? Si Abraham gaviſus eſt cùm diem Domini videret, & in ſpecie ad tempus aſſumpta Dominus ipſi appareret, quid nobis faciendum erit, cùm jam naturam noſtram perpetuo & indiſſolubili fœdere ſibi junxerit? Miremur hîc immenſam Dei bonitatem, qui cùm ad ipſum nos aſcendere non poteramus, ipſe ad nos deſcendere voluit. Miremur immenſam Dei potentiam, qui ex duobus (divinâ ſcilicet & humanâ naturâ) facere potuit unum conjunctiſſimum, ut jam unus idémque ſit Deus & Homo. Miremur immenſam Dei ſapientiam, qui de noſtrî redemptione modum invenire potuit, cùm nec Angeli nec homines modum viderent. Infinitum Bonum offenſum erat, infinita requirebatur ſatisfactio: Homo Deum offenderat, ab homine requirebatur ſatisfactio: ſed ab homine nec infinita præſtari poterat ſatisfactio, nec juſtitiæ divinæ ſatisfieri poterat ſine infinito pretio. Factus igitur Deus homo, ut & qui

Peccaverat, satisfaceret; & qui infinitu-
erat, infinitum pretium persolveret. Mi-
remur hoc stupendum justitiæ & misericor-
diæ Divinæ temperamentum, quòd nulla
creatura antequam Deus manifestaret, inve-
nire poterat, nec postquam manifestatum
est plenè percipere potest. Miremur hæc,
non curiosiùs rimemur. Introspicere cupi-
amus, etsi totum non cupiamus. Fateamur
potiùs nostram ignorantiam, quàm Dei ne-
gare velimus potentiam.

Meditatio XV.

De salutari fructu Incarnationis.

——— *Sit grata redemptio Christi.*

ANnuntio vobis gaudium magnum, dicit in nativitate Salvatoris nostri Angelus. Verè magnum id est, & majus quàm humana capit intelligentia. Maximum erat malum, quòd sub ira Dei, sub potestate diaboli, sub æterna damnatione captivi tenebamur: majus adhuc erat malum, quòd maxima illa mala vel ignorarent vel negligerent homines. Jam verò magnum nobis nuntiatur gaudium, quia venerat in mundum, qui nos ab omnibus illis malis liberat. Venit medi-

cus.

cus ad ægrotos, redemptor ad captivos, ad errantes via, ad mortuos vita, ad damnatos salus: Sicut Moyses missus à Domino ad populum Israëliticum è servitute Ægyptica liberandum; ita Christus à Patre missus ad totum genus humanum redimendum à captivitate diabolica. Sicut columba siccatis post diluvium terris olivæ ramusculum ad arcam Noæ ferebat: ita Christus in mundum venit, ad prædicandam pacem, & generis humani cum Deo reconciliationem. Meritò ergò lætamur, & de misericordia Dei magna concipimus. Qui nos adhuc inimicos existentes adeo dilexit, ut naturam nostram in arctissimum divinitatis complexum assumere non fuerit dedignatus, quid per carnis participationem sibi conjunctis denegabit? Quis unquam carnem suam odio habuit? quomodo ergò summa illa & infinita misericordia nos suæ naturæ jam participes factos a se repelliere poterit? Quis magnitudinem hujus mysterii cogitatione, nedum verbis assequi potest? summa ibi sublimitas & summa vilitas, summa ibi potentia & summa infirmitas, summa ibi majestas & summa fragilitas. Quid Deo sublimius & homine vilius? Quid Deo potentius & homine infirmius? Quid Deo gloriosius & fragilius homine? Sed summa illa potentia invenit modum, quo hæc jungerentur cum summa

ma illa justitia talis conjunctionis necessitatem requiretur. Quis magnitudinem etiam hujus mysterii percepere potest? Æquivalens & infinitum pretium requirebatur pro offensa hominis, quia ab infinito bono, scilicet Deo, homo se averterat: sed quid infinito Deo æquivalens esse poterat? Ipsa igitur infinita justitia quasi de scipsa sumit æquivalens pretium; ac in carne patitur Deus Creator, nè creaturæ caro in æternum patiatur. Læsum erat Infinitum Bonum, non poterat intercedere nisi infinitæ potestatis Mediator: qu'd autem præter Deum infinitum? Ipse igitur Deus si reconciliavit mundum, ipse Deus sit Mediator; ipse Deus suo sanguine humanum genus redemit. Quis magnitudinem hujus mysterii percipere potest? Offensus erat summus Creator, nec de placatione & reconciliatione creatura erat sollicita: idem qui offensus erat creaturæ, carne assumptâ fit reconciliator. Deseruerat homo Deum, atque ad inimicum Dei diabolum se convertat, sed idem qui desertus erat, desertorem suum sollicitus inquirit, & ad se benignissimè iterum invitat. Recesserat homo ab infinito illo bono, & prolapsus erat in infinitum malum; sed idem illud bonum infinitum, dato infinito redemptoris pretio, ab infinito illo malo creaturam liberat. Annon hæc infinita miseri-

cordia

cordia omnem hominis finitum intellectum & cogitationem excedens ? Glorioſior eſt effecta natura noſtra per Chriſtum, quàm per Adami peccatum dedecorata fuerat : Plus in Chriſto recepimus, quàm in Adamo amiſimus. Abundaverat peccatum, ſed ſuperabundavit divina gratia. Perdidimus in Adamo innocentiam ; in Chriſto recepimus plenam juſtitiam. Mirentur alii divinam potentiam, magis adhuc miranda eſt divina beneficentia : Quamvis in Deo æqualis ſit potentia & miſericordia, utraque ſcilicet infinita. Mirentur alii creationem ; mihi magis libet mirari redemptionem : quamvis & creatio & redemptio ſint infinitæ virtutis actiones. Magnum eſt, hominem nihil quicquam meritum, quippe nondum exſiſtentem, creare ; magis adhuc eſſe videtur, hominem malè meritum redimere, & debiti ſatisfactionem in ſe recipere. Mirabile eſt, quòd caro noſtra & oſſa noſtra à Deo nobis ſint formata ; mirabilius adhuc eſt, quòd ipſe Deus caro de carne noſtra, & os de oſſibus noſtris fieri voluit. O anima mea, eſto grata Deo tuo, qui te creavit cùm nondum eſſes, qui te redemit cùm per peccatum damnata eſſes, qui tibi per fidem Chriſto adhærenti cœleſtia paravit gaudia.

Me-

Meditatio XVI.

De ſpirituali piorum refectione.

Quid Deus eſt animæ? Lux, Medicina, Cibus.

MAgnum benigniſſimus Deus paravit convivium, ſed famelica corda ad illud afferenda ſunt. Non percipit cœleſtis convivii ſuavitatem, qui non guſtat: non guſtat, qui non eſurit. In Chriſtum credere, eſt ad convivium cœleſte accedere. Nemo autem poteſt credere, niſi qui peccatis ſuis agnitis verè convertitur atque pœnitet. Contritio eſt animæ ſpiritualis eſuritio: Fides eſt ſpiritualis paſtio. Iſraëlitis Deus in deſerto dabat Manna, Angelorum panem; in hoc convivio Novi Teſtamenti dat Deus cœleſte Manna, ſcilicet gratiam ſuam, peccatorum condonationem, imò Filium ſuum Angelorum Dominum. Chriſtus eſt verus ille cœleſtis panis, qui de cœlo deſcendit, ut daret vitam mundo. Plenus porcorum ſiliquis, hoc eſt, hujus mundi delitiis, non deſiderat illam ſuavitatem. Exterior homo non percipit, quid interiori dulce ſit. In deſerto dat Deus ſuum Manna, id eſt, ubi omnis terrenus cibus, omnis terrena conſolatio, animæ ſubtracta. Qui uxores habent,

bent, venire detractabant: Castæ virgines, id est, animæ nec diabolo per peccata, nec mundo per delitias adhærentes, accedunt ad hoc convivium. Despondi vos castam virginem uni viro, inquit Apostolus: Anima nostra non debet adulterio spirituali indulgere, ut Deus cum ipsa spirituale conjugium possit contrahere. Qui agri visendi delectatione tenebantur, venire recusabant: qui hujus mundi voluptates amant, ad cœlestem suavitatem non aspirant. Desiderium est pes animæ: non accedit anima nostra ad convivium hoc mysticum, si non desiderat: non potest anima hujus mundi consolationem repleta cœlestem suavitatem desiderare. Cùm dives juvenis audiret, propter Christum divitias (quibus anima ejus adhærebat) esse deserendas, discedebat tristis. Cœlestis Elisæus, Christus, non infundit oleum cœlestis suavitatis, nisi omnia vasa priùs vacua. Non ingreditur in animam amor Dei, nisi priùs discedat amor proprius, & amor mundi. Ubi thesaurus noster, ibi cor nostrum. Si pro thesauro habes mundum, cor tuum est in mundo. Amoris vis est unitiva: si terram amas, terræ unitus es. Amoris vis immutativa: si mundum amas, mundum efficieris; si cœlum amas, cœlestis eris. Qui boves emunt & negotiantur, non veniunt ad Christum.

Qui

Qui corde suo divitiis adhærent, cœlestes divitias non requirunt. Divitiæ terrenæ falsâ quadam sufficientiæ specie animæ desiderium explent, nè veram suam sufficientiam, quæ plenè satiat appetitum, in Deo requirat. Omnes divitiæ terrenæ consistunt in creaturis, in argento, auro, ædificiis, fundis, pecoribus: nulla autem creatura verè satiat animam nostram, quia illa est omnibus creaturis præstantior; omnes enim in ipsius usum conditæ. Quàm infirmæ sint creaturæ ad nostra desideria implenda & satienda patet in morte, in qua ab omnibus deserimur creaturis. Mirum est, nos tam firmiter creaturis adhærere, cùm tam infirmiter & instabiliter illæ adhæreant nobis. Adamus cùm à Dei consolatione se averteret, & in arbore scientiæ boni & mali delectationem quæreret, paradiso expellebatur: Anima nostra, si à Deo ad creaturas se avertit, cœlesti consolatione & privatur, & ab arbore vitæ penitùs arcetur. Quid verò restat illis, qui hoc convivium negligunt? Transit mundus, & omnes qui adhæreant ipsi: transeunt creaturæ, & omnes qui spem posuerunt in eis. Jurat cœlestis Pater, non gustaturos illos cœnam, qui boves, agros, uxores, (hoc est, quæcunque terrena) cœlestis convivii suavitati præferunt. Post cœnam non ulteriùs cibus apparatur:

re-

neglecto Christo nullum ampliùs restat remedium : contemptores illi æternâ fame punientur, & in æternis vivent tenebris. Qui noluerunt audire Christum vocantem, Venite ad me qui laboratis & onerati estis : audient aliquando ipsum præcipientem, Ite maledicti in ignem æternum. Sodomitæ igne absumebantur, cùm per Lothi concionem ad hoc convivium vocati venire recusabant : ignis divini furoris in æternum durans absumet illos, qui per Evangelium vocati convivium hoc spreverunt. Sponso venïente virgines, quarum lampades oleo destituebantur, moras nectunt ; interim janua clauditur : quorum corda Spiritûs Sancti oleo non repleta in hoc mundo, non intromittet illos Christus ad suum gaudium, sed claudetur illis janua indulgentiæ, janua misericordiæ, janua consolationis, janua spei, janua gratiæ, janua bonorum operum. Est adhuc interna quædam Christi vocatio ; felix qui audit eam ! Pulsat sæpiùs januam cordis nostri Christus sanctis desideriis, devotis gemitibus, piis cogitationibus : felix qui pulsanti aperit ! Quamprimum sanctum aliquod cœlestis gratiæ desiderium in corde sentis, certò statue, Christum cor tuum pulsare : intromitte eum, nè transeat, nè tibi misericordiæ suæ januam ipse postea occludat. Quamprimum

primùm flammulam aliquam piarum meditationum in corde sentis, judica, favore divini amoris, Sancti scilicet Spiritûs, eam accensam; fove & ale flammam illam, ut in ignem amoris excrescat: cave ne Spiritum extinguas, & opus Domini impedias. Qui destruit templum Domini, severum ejus judicium sentiet. Templum Domini est cor nostrum, illud destruit qui Spiritui Sancto interiùs per verbum vocanti locum dare renuit. In V.T. prophetæ interiùs loquentem audire poterant Dominum? in N. T. omnes verè pii internos illos Spiritûs Sancti motus atque tractus sentiunt: Beati omnes qui audiunt & sequuntur.

Meditatio XVII.

De Baptismi fructibus.

——Sacrum Baptisma lavacrum est.

REcordare, fidelis anima, magnæ Dei gratiæ in salutari Baptismi lavacro tibi præstitæ. Baptismus est lavacrum regenerationis, ergò Baptismi lavacro tinctus non ampliùs totus est vetustate carnalis nativitatis; sed quia ex Deo natus, per aquam scilicet & spiritum, ideò etiam Dei Filius; & quia filius,

lius, ideo etiam æternæ felicitatis hæres. Ut Pater æternus in Baptismo Christi edidit hanc vocem, Hic est Filius meus dilectus : Ita omnes (qui credunt & baptizantur) in filios adoptat. Sicut in baptismo Christi Spiritus Sanctus apparuit in specie columbæ : Ita quoque in nostro baptismo adest, eique vim tribuit ; imò etiam per Baptismum confertur credentibus, atque in eis novos motus efficit, ut sint prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ. Sicut erat in creatione, ita quoque res se habet in nostra regeneratione. In prima rerum creatione Spiritus Domini incubabat aquis, & vitalem vim eis conferebat: ita quoque in aqua Baptismatis adest S. Spiritus, eamque salutare nostræ regenerationis medium efficit. Ipse Salvator noster Christus baptizari voluit, ut testatum faceret nos per Baptismum ejus membra effici ; sæpiùs medicina capiti adhibetur, ut alia corporis membra sanentur : Caput nostrum spirituale Christus est, Baptismi medicinam pro salute Mystici corporis assumpsit. In Circumcisione Deus fœdus inibat cum populo suo in V.T. ita per Baptismum recipimur in fœdus Dei N.T. quia in locum Circumcisionis Baptismus successit: Qui ergo est in Dei fœdere, non timeat à Diabolo accusationem. In Baptismo Chri-

stus

ſtus induitur: hinc ſancti dicuntur dealbâſſe ſtolas ſuas in ſanguine Agni. Perfecta Chriſti juſtitia eſt veſtis illa pulcherrima: qui ergo hâc indutus eſt veſte, non timeat à peccatorum labe. Erat Hieroſolymis piſcina circa Probaticam, in eam certo tempore deſcendebat Angelus, eámque turbabat; qui primus poſt turbationem in eam deſcendebat, ſanabatur à quocunque detinetur morbo: aqua in piſcina iſta ab omni peccarum morbo nos ſanat, quando Spiritus Sanctus in eam deſcendit, eámque ſanguine Chriſti (qui pro nobis victima factus) turbat, ſicut & olim in Hieroſolymitana iſta piſcina victimæ abluebantur. Circa baptiſmum Chriſti aperiebantur cœli: ita quoque in noſtro baptiſmo cœleſtis aperitur janua. In Chriſti baptiſmo aderat tota ſacroſancta Trinitas: ita quoque in noſtro baptiſmo adeſt. Et ſic in verbo illo promiſſionis, quod annexum eſt elemento aquæ; fides accipit gratiam Patris adoptantis, meritum Filii mundantis, & efficaciam Spiritûs Sancti regenerantis. Pharaoh & omnis exercitus ſubmergebatur in mari rubro; Iſraëlitæ ſalvi & incolumes pertranſibant: ſic in baptiſmo ſubmergitur omnis exercitus vitiorum, & fideles ſalvi ad promiſſam cœleſtis regni hæreditatem perveniunt. Ideo quoque baptiſmus eſt mare illud vitreum

um quod videbat Joannes; per eum velut per vitrum quoddam ſplendor Solis juſtitiæ mentes noſtras intrat: Erat autem illud mare ante thronum Agni; thronus Agni eſt Eccleſia, in qua ſola habetur ſancti baptiſmatis gratia. Videbat Propheta Ezechiel egredientes ex templo, quæ vivificabant & ſanabant omnia: In templo Dei ſpirituali (hoc eſt, Eccleſia) ſcaturiunt adhuc ſalutares baptiſmi aquæ; in quarum profundum projiciuntur peccata noſtra: ſanabantur & vivent omnia ad quæ venerit torrens iſte. Baptiſmus eſt ſpirituale diluvium, quo omnis caro peccati mergitur: Corvus immundus (ſeu Diabolus) exit, columba verò (ſeu Spiritus Sanctus) devolat, & folium olivæ (id eſt, pacem ac tranquillitatem) mentibus inſpirat. Recordare ergo, fideliſ anima, maximæ iſtius gratiæ in baptiſmo tibi præſtitæ, & debitas Deo gratias age. Cæterùm quò uberior in nos collata eſt per baptiſmum gratia, eò diligentior collatorum donorum eſſe debet cuſtodia. Sepulti ſimus cum Chriſto per baptiſmum in mortem; ideo ut Chriſtus excitatus ex mortuis in gloriam Patris, ita ut nos in nova via incedamus. Sani facti ſumus; ergo non peccemus ampliùs, nè quid deterius nobis contingat. Induimus Chriſti juſtitiam, veſtem longè præ-

prætioſiſſimam; ergo peccatorum maculis eam non inquinemus. Vetus noſter homo crucifixus & mortuus eſt in Baptiſmo; vivat ergo novus homo. Regenerati ſumus, & Spiritu mentis renovati in Baptiſmo; ergo caro non dominetur ſpiritui. Vetera tranſierunt; ecce nova facta ſunt omnia: vetuſtas ergo carnis non prævaleat novitati ſpiritûs. Filii Dei facti ſumus per ſpiritualem regenerationem; agamus ergo vitam tali Patre dignam. Templum Sancti Spiritûs facti ſumus; paremus ergo gratam tanto hoſpiti ſedem. In fœdus Dei recepti ſumus; caveamus ergo nè Diaboli ſtipendiis mercamur, & ſic fœderis gratiâ excidamus. Effice in nobis hæc omnia, ô benedicta Trinitas, unus Deus: Qui dediſti tantam in Baptiſmo gratiam, da etiam in tanta gratia perſeverantiam.

Me-

Meditatio XVIII.

De ſalutari corporis & ſanguinis Chriſti participatione.

—Vitæ fons eſt caro Chriſti.

QUi manducat carnem meam, vivet in æternum, dicit Chriſtus. Magnum omnino Salvatoris noſtri beneficium; quòd non ſolùm carnem noſtram aſſumpſit, & in cœleſtis gloriæ thronum evexit; ſed etiam corpore & ſanguine ſuo ad vitam æternam noſmet paſcit. O ſalutares animæ delicias! O exoptatum convivium! O cœleſtem & Angelicum cibum! Quamvis Angeli deſiderent in magnum illud Myſterium introſpicere, non tamen Angelos, ſed Abrahæ ſemen aſſumpſit: Propinquior nobis Salvator noſter, quàm ipſis Angelis, quia dilectionem ipſius ex eo cognovimus, quòd de Spiritu ſuo dedit nobis: neque ſolùm de ſpiritu, ſed etiam de corpore & ſanguine ſuo. Sic enim de pane & vino Euchariſtico dicit Veritas, Hoc corpus meum, hic ſanguis meus. Quomodo obliviſci eorum poterit Dominus, quos ſuo corpore & ſanguine redemit, quos ſuo corpore & ſanguine aluit! Qui manducat carnem & bibit ſanguinem Chriſti, manet in

in Christo, & Christus in ipso. Non igitur magnopere admiror, quòd capilli capitis nostri numerari, quòd nomina nostra in cœlo scripta, quòd in manibus Domini descripti sumus,& in sinu ejus ac matrice portemur; quia Christi corpore & sanguine pascimur. Magna profectò dignitas animarum nostrarum, quæ pretioso redemptionis suæ λύτρῳ pascuntur. Magna etiam dignitas corporum nostrorum, quæ animæ,Christi corpore redemptæ, Christi corpore saturatæ, habitacula,Spiritûs Sancti templa, totiúsque sacratissimæ Trinitatis domicilia: fieri non potest, ut eadem in sepulchro maneant,cùm nutrita sint corpore & sanguine Domini nostri. Hic ille cibus grandium: manducamus eum, nec tamen mutamus eum in corpus nostrum, sed mutamur in ipsum. Christi membra sumus, & ipsius Spiritu animamur, corpore & sanguine pascimur. Hic panis est qui de cœlo descendit,& dat vitam mundo; de eo si quis comederit, non esurit in æternum. Panis hic gratiæ & misericordiæ; quem si quis comederit, gustat & videt quàm suavis sit Dominus, & ex plenitudine ipsius accipit gratiam pro gratia. Panis hic vitæ est, non solùm vivens, sed etiam vivificans: si quis ex hoc manducaverit, vivet in æternum. Panis hic de cœlo descendit, neque solùm cœlestis est, sed etiam convivas cœlestes

ſtes efficiet: qui ſalutariter & in Spiritu illum comedunt cœleſtes erunt, quia non morientur, ſed in noviſſimo die reſuſcitabuntur. Reſuſcitabuntur autem non ad judicium, quia qui manducat de hoc pane non venit ad judicium, non ad damnationem, quia nulla eſt condemnatio his qui ſunt in Chriſto Jeſu: ſed ad vitam & ſalutem. Qui enim manducat carnem Filii hominis, & bibit ejus ſanguinem, vitam habet in ſeſe, & propter Chriſtum vivet. Caro illius verè eſt cibus, ſanguis illius verè eſt potus: ſaturemur igitur, non operum noſtrorum, ſed Domini cibo: inebriemur ab ubertate, non domûs noſtræ, ſed Domini. Hic verus vitæ fons eſt: qui biberit illius aquam, fiet in eo fons aquæ ſalientis in vitam æternam. Omnes ſitientes venire ad has aquas, & qui non habetis argentum, properate, emite, comedite. Veniant ſitientes, veni etiam ſitiens anima mea, peccatorum æſtu exagitata. Quod ſi argento meritorum deſtituetis, eò magis propera: meritis tuis deſtitutus ad Chriſti meritum ardentiùs propera. Propera igitur, & eme abſque argento. Cubiculum hic Chriſti & animæ, à quo non deterreant peccata, neque etiam intrent merita. Sed quæ eſſe poſſint noſtra merita? Appendunt argentum non in panibus, & laborem non in ſaturitate, dicit prophe-

ta: Labores noſtri non exſaturant, neque meritorum argento divina emitur gratia. Audi igitur (anima mea) & comede bonum, & delectaberis in craſſitudine. Verba iſthæc Spiritus ſunt, & vita, & verba vitæ æternæ; calix benedictionis, communicatio ſanguinis Chriſti: Panis quem frangimus, participatio corporis Domini. Adhæremus Domino; igitur ſpiritus ſumus unus cum ipſo. Unimur ipſi, non ſolùm naturæ communione, ſed etiam corporis & ſanguinis participatione. Non igitur dico cum Judæis, Quomodo poteſt hic nobis carnem ſuam dare ad manducandum? Sed potiùs exclamo, Quomodo carnem ſuam ad comedendum, & ſanguinem ſuum ad bibendum, diſtribuit nobis Dominus? Non rimor potentiam, ſed miror benevolentiam: non ſcrutor majeſtatem, ſed veneror bonitatem. Præſentiam credo, præſentiæ modum ignoro: arctiſſimum & penitiſſimum eum eſſe certò ſcio. Membra ſumus corporis ejus, caro de carne, os de oſſibus ipſius. Habitat ipſe in nobis, & nos in eo. In hujus profundiſſimæ abyſſi ſubmergi deſiderat anima mea: bonitatem illam, quibus verbis proferat aut declaret, nondum invenit; ſed maximæ illius gratiæ in Domino, gloriæ in beatis, intuitu penitùs obſtupeſcit.

Me-

Meditatio XIX.

De cœnæ Dominicæ mysterio.

Mirari, non rimari, sapientia vera est.

IN sacra Domini cœna tremendum, & modis omnibus adorandum, nobis proponitur mysterium. Est ibi divinæ gratiæ thesaurus & gazophylacium. Arborem vitæ plantatam à Deo novimus, cujus fructus in concreatæ immortalitatis felicitate primos nostros parentes, eorundémque posteros conservaret. Constituta etiam erat in Paradiso arbor scientiæ boni & mali; sed enim illud ipsum, quod à Deo in ipsorum salutem & vitam, atque ab obedientiæ exercitium datum, illud mortis & damnationis fuit occasio; dum miseri illi Satanæ illecebris suisque obsequuntur desideriis: hîc parata vicissim vera arbor vitæ, dulce illud lignum, cujus folia sunt in medicinam, fructus in salutem; ejus dulcedo omnium malorum, ipsius etiam mortis amaritiem, tollit. Israëlitis manna dabatur, ut cœlesti nutrirentur cibo: hîc est, verum illud Manna, quod de cœlo descendit, ut vitam daret mundo: hîc est panis cœlestis, & angelicus cibus, cujus si quis comederit, non esuriet un-

quam. Israëlitæ habebant arcam fœderis & propitiatorium, ubi Dominum ab ore ad os loquentem audire poterant: hic vera fœderis arca, sanctissimum Christi corpus, in quo omnes scientiæ, cognitionis, & sapientiæ thesauri reconditi: hic verum est propitiatorium in Christi sanguine, qui efficit ut dilecti simus in dilecto: neque solùm nobis loquitur per internam consolationem, sed in nobis habitat: non cibat nos cœlesti Manna, sed seipso. Hic verè porta cœli, & scala Angelorum: nunc enim cœlum majus est quàm qui est in cœlo. Num cœlum Deo arctiùs unitum, quàm caro & assumpta natura humana? Cœlum quidem sedes Dei, sed in natura assumpta Christi requiescit Spiritus Sanctus. Deus est in cœlis, sed in Christo habitat divinitatis plenitudo. Verè magnum est hoc & infallibile salutis nostræ pignus: quod majus dare poterat non habebat; quid enim ipso majus? quid tam arctè ipsi unitum, quàm natura ejus humana, quæ in consortium beatissimæ Trinitatis assumpta, & cœlestium bonorum thesauraria facta? quid tam arctè ipsi conjunctum quàm caro & sanguis? His autem verè cœlestibus alimentis nos miseros vermiculos reficit, & suæ naturæ participes facit, quomodo non & gratiæ? Quis unquam carnem suam odio habuit? quomodo ergo nos despicere

ſpicere poterit Dominus, quos ſua carne ſuóque ſanguine paſcit? quomodo obliviſci eorum poterit, quibus arrham ſui corporis dedit? quomodo ſubvertere nos poterit Satan, cùm cœleſti reficimur cibo, nè deficiam in prælio? Charos nos habet Chriſtus, quia charè nos emit: charos nos habet, quia ipſius caro & membra ſumus. Hæc unica omnium morborum ſpiritualem panacæa, hoc τὸ ἀθανασίας φάρμακον. Quòd enim peccatum tantum, quod ſancta Dei caro non expiet? Quid peccatum tantum, quod vivifica Chriſti caro non ſanet? Quæ tanta mors, quæ Filii Dei morte non tollatur? Quæ tam mortifera diaboli tela, quæ in hoc Divinæ gratiæ fonte non extinguantur? Quæ tanta conſcientiæ labes, quam ſanguis hic non emundat? Iſraëlitis in nube & igni aderat Dominus hic: hic verò non nubes, ſed ipſe Sol juſtitiæ animarum noſtrarum lux præſens: hic non ignis Divini furoris, ſed fervor charitatis ſentitur; neque recidi à nobis, ſed manſionem apud nos fecit. Primi parentes in Paradiſum, hortum illum fragrantiſſimum & ſuaviſſimum, æternæ beatitudinis typum, introducebantur, ut Divinæ benignitatis admoniti, debitum Creatori ſuo præſtarent obſequium. Ecce plus quàm paradiſus hoc loco; Creatoris enim carne ſaturatur creatura; Filii ſanguine

mundatur pœnitens conſcientia; Corpore Chriſti aluntur Chriſti capitis membra; Divinis & cœleſtibus epulis paſcitur fidelis anima. Sancta Dei caro, quam adorant in unitate perſonæ Angeli, venerantur Archangeli, tremunt poteſtates, admirantur virtutes, illa ſit ſpiritualis noſtra alimonia. Lætentur cœli, & exultet terra; magis autem fidelis anima, cui tanta ac talia impenduntur munera.

Meditatio XX.

De ſeria ante uſum ſacræ cœnæ præparatione.

—Chriſti ſis providus hoſpes.

NOn vulgares quædam epulæ, nec Regis quoddam convivium, ſed ſanctiſſimum corporis & ſanguinis Chriſti myſterium nobis tractandum. Utique igitur digna requiritur præparatio, nè pro vita inveniamus mortem, pro miſericordia accipiamus judicium. Quàm trepidat, quàm timet ſanctiſſimus ille Patriarcha, fidei fortitudine inſignis, cùm aliquando Dei Filius in hominis forma ipſi appareret, & Sodomam ſe avertere velle prænuntiaret: hîc non aſpiciendus proponitur Dei Agnus, ſed guſtandus & eſitandus.

esitandus. Osias cùm inconsultiùs ad arcam fœderis accederet, leprâ à Domino percussus est protinùs: Quid igitur mirum, si judicium sibi edit & bibit, qui indignè de hoc pane edit, & de hoc vino bibit? Hic enim vera novi fœderis arca, per illam veterem præfigurata. Veram autem præparationem unico verbo docet Apostolus: Probet seipsum (inquit) homo, & sic edat de hoc pane. Ut autem omnis probatio divina ad divinæ Scripturæ normam exigendo; pari ratione etiam hæc, quam requirit Paulus. Consideremus igitur primo loco nostram infirmitatem: Quid est homo? Pulvis & cinis! è terra nascimur, de terra vivimus, in terram revertimur. Quid est homo? Sperma fœtidum, saccus stercorum, & cibus vermium. Homo natus ad laborem, non ad honorem: homo natus de muliere, & ob hoc cum reatu; brevi vivit tempore, ideóq; cum metu; repletus multis miseriis, ideóque cum fletu; & verè multis, quia corporis & animæ simul. Nescit homo ortum suum, nescit obitum: ut herba solstitialis paulisper sumus, ac brevis illa vita dolores & labores habet minimè breves. Consideremus secundo loco nostram indignitatem: Omnis quidem creatura (respectu creatoris) umbra, somnium, nihil; utique etiam homo. Sed pluribus & gravioribus modis indignus est homo.

Peccatis enim Creatorem ſuum offendit. Deus naturâ et eſſentiâ juſtus eſt: naturâ igitur et eſſentiâ peccatis iraſcitur. Quid nos ſtipulæ ad ignem illum conſumentem? Quomodo fœdiſſima noſtra facta conſiſtent? Quomodo iniquitates noſtræ, quas ponis coram te, et errores noſtri, quos collocas in lumine vultûs tui? Infinitus Deus, et ſemper ſui ſimilis, infinitæ juſtitiæ et infinitæ iræ: quod ſi in omnibus operibus, utique etiam in ira, in juſtitia, et in vindicta, Deus magnus eſt et admirabilis prorſus. Qui non pepercit Filio, nunquid parcet figmento? Qui non pepercit ſanctiſſimo Filio, nunquid parcet ſervulo nequam? In tanto apud Deum odio peccatum eſt, ut puniat illud in dilectiſſimis, quod patet in Lucifero Angelorum primario. Probatio autem non ſolùm nos reſpiciat, ſed etiam benedictam hanc panem, qui eſt communicatio corporis Chriſti. Tum verus gratiæ fons et inexhauſta miſericordiæ ſcaturigo apparebit. Prorſus negligere nos non poterit Dominus, quos ſuæ carnis participes facit: quis enim carnem ſuam unquam odio habuit? Hæ igitur ſanctæ epulæ transformabunt animas noſtras; hæ diviniſſimæ epulæ divinos homines nos efficient: donec tandem futuræ felicitatis conſortes efficientur, Θεὸς ὅλα ἐν πᾶσι χωρηθῇ, καὶ ὅλοι θεοειδεῖς. Quod hic

hic in fide & myſterio, illic in re & apertiſſimè habebimus. Ipſa quoque corpora noſtra hanc dignitatem conſecuta, ut in illis Deum à facie ad faciem videre poſſimus, quæ jam ſunt Spiritûs Sancti templa, & Chriſti inhabitantis corpore & ſanguine ſanctificantur & vivificantur. Hæc ſanctiſſima medicina ſanat omnia peccatorum vulnera: Hæc vivifica caro omne mortale peccatum ſuperat: Hoc ſanctiſſimum promiſſionum divinarum ſigillum eſt, quod coram judicio divino oſtendere poſſumus. Hoc pignore nobis dato de vita æterna ſatis tutò gloriamur. Si Chriſti corpus & ſanguis nobis exhibentur, utique etiam omnia beneficia, per ſanctiſſimum illud corpus & benedictum illum ſanguinem parata Quomodo, qui majora dedit, minora denegabit? Qui Filium ſuum dedit nobis, quomodo non omnia cum eo dabit? Exultet igitur ſponſa, quia tempus propè eſt, quando ad nuptias Agni vocabitur: induatur pretioſis, accipiat nuptialem veſtem ne inveniatur nuda. Veſtis illa, ſponſi juſtitia, quam in Baptiſmo induimus. Juſtitia noſtra tantùm abeſt ut veſtis nuptialis ſit, ut etiam ſit pannus mulieris menſtruatæ. Timeamus igitur ad ſolennitatem illam nuptialem turpiſſimas illas & fœtidiſſimas operum noſtrorum veſtes afferre. Induat nos Dominus, ne inveniamur nudi!

Meditatio XXI.

De Christi ascensione,

——Cum Christo ascendere nostrum est.

COgita fidelis anima, Ascensionem sponsi tui. Christus visibilem præsentiam fidelibus suis subtraxit, ut fides haberet exercitium: Beati namque qui non vident, & credunt. Ubi est thesaurus noster, ibi sit etiam cor nostrum. Thesaurus noster Christus in cœlo est: cœlestibus ergo adhæreat cor nostrum, & ea quæ sursùm sunt, cogitet. Sponsa reditum sui sponsi ardentissimis exoptet gemitibus: Ita fidelis anima semper exoptet adventare diem illum, in quo ad nuptias Agni introducatur; confidat in arrha Sancti Spiritûs, quam descendens reliquit ei Dominus; confidat in corpore & sanguine Domini, quæ in cœnæ mysterio accipit; & credat, corpora nostra cibo hoc incorruptili saturata aliquando resuscitatum iri; quod jam credimus, tunc videbimus; & nostra spes tunc erit res sub specie aliena. Adest viatoribus nobis Dominus; sed in cœlestis patriæ diversorio eum agnoscemus & intuebimur. Voluit autem Salvator noster à monte Oliveti ascendere:

Oliva

Oliva pacis est & gaudii insigne ; meritò ergò ab Oliveti ascendit monte, qui territis & consternatis conscientiis tranquillitatem perperit suâ passione ; meritò ab Oliveti ascendit monte, qui maxima cœlestis curiæ accipitur jubilatione. Montana illa nos ad cœlestia vocant ; sequamur sanctis desideriis, qui pedibus non possumus sequi corporeis. Moses itidem in monte ascendit ad Dominum ; in monte sancti adorarunt Patriarchæ ; montana elegit Abraham, Loth verò planiciem : relinquat fidelis anima mundi planiciem, & cœli montana sancta devotione contendat : ita dulcissima sentiet Dei interiùs loquentis alloquia, ita in oratione sua poterit adorare in Spiritu, ita conflagrationem æternam mundanæ planiciei paratam poterit cum Abrahamo effugere. Bethania villam humilitatis & afflictionis notat ; per quam ad regnum cœlorum nobis patet aditus, sicut & Christus ex villa afflictionis ad cœlestia penetravit gaudia. Hactenus cœlum clausum videbatur, & Paradisus superior per romphæam rutilantem custoditus ; nunc victor Christus cœlum aperuit, & nobis in cœlestem patriam, unde excideramus, viam monstraret. Stabant discipuli sublatis oculis cœlum intuentes ; ita veri Christi discipuli cordis oculos ad cœlestia contemplanda attollant. O Domine Jesu,

quàm

quàm glorioſa paſſionem tuam conſecuta eſt clauſula! Quàm felix hæc & quàm ſubita mutatio! Qualem te vidi patientem in monte Calvariæ, & qualem te nunc conſpicor in monte Oliveti! Ibi eras ſolus; hîc multis Angelorum millibus commitatus: Ibi aſcendebas in crucem, hîc in nube aſcendis ad cœlum: Ibi crucifigebaris inter latrones, hîc exultas inter Angelorum choros: Ibi clavis cruci affixus & damnatus, hîc liber & damnatorum liberator: Ibi moriens & patiens, hîc gaudens & triumphans. Chriſtus eſt caput noſtrum, nos ipſius membra: Gaude igitur & exulta in aſcenſione capitis tui, fidelis anima! Gloria capitis, membrorum etiam gloria eſt. Ubi caro noſtra, ibi regnare credamus: ubi ſanguis noſter dominatur, ibi nos glorioſos futuros ſperemus. Etſi peccata noſtra nos prohibeant, naturæ tamen communio non repellit. Ubi caput eſt, ibi etiam reliqua membra erunt. Caput noſtrum cœlum ingreſſum eſt, habent ergò æquiſſimam rationem de cœlo ſperandi reliqua membra: non ſolùm autem hîc, ſed & in cœlo jam poſſeſſionem accipere. Deſcendit Chriſtus de cœlis nos redempturus, aſcendit vicißim ad cœlum nos glorificaturus. Nobis natus eſt, nobis paſſus eſt, igitur & nobis aſcendit. Chriſti paſſione noſtra charitas, Chriſti reſurrectione fides

noſtra, Chriſti aſcenſione ſpes noſtra ſolidatur. Sequi autem debemus ſponſum noſtrum, non ſolùm ardeatibus deſideriis, ſed etiam operibus bonis. In ſupernam illam civitatem non intrabit aliquid coinquinatum: in hujus rei ſignum Angeli ex cœleſti Hieroſolyma venientes apparuerunt amicti veſtibus albis, quibus puritas & innocentia denotatur. Cum humilitatis magiſtro non aſcendit ſuperbia, nec cum pacis amico diſcordia, nec cum Filio virginis libido & luxuria. Non aſcendunt vitia poſt virtutum parentem, nec peccata poſt juſtum, nec infirmitates ire poſſunt poſt medicum. Qui Deum coràm aliquando intuerì deſiderat, is etiam dignus in ejus conſpectu vivat: qui cœleſtia ſperat, terrena contemnat. Trahe corda noſtra, bone Jeſu.

Meditatio XXII.

Homilia de Spiritu Sancto.

Electos Deus obſignat ſpiramine ſancto.

Aſcendens Dominus noſter in cœlos, & intrans in gloriam ſuam, miſit Diſcipulis Spiritum Sanctum in ipſo Pentecoſtes die. Sicut in Veteri Teſtamento Deus Legem

gem promulgans in monte Sinai ad ipsum Mosen descendebat: ita cùm Evangelium per Apostolos in orbem terrarum propagandum, ipse Spiritus ad Apostolos descendebat. Ibi tonitrua, & fulgura, & clangor buccinæ intentissimus, quia lex contra inobedientiam nostram detonat, & nos iræ Divinæ reos arguit: Hìc verò sonitus leniter strepentis auræ, quia Evangelii concio consternatas mentes erigit. Ibi totius populi expavescentia atque terror, quia lex iram operatur: Hìc verò tota multitudo confluit, & mirabilia Dei audit, quia per Evangelium nobis ad Deum patet aditus. Ibi Jehova descendit in igne, sed in igne iræ & furoris; ideo mons commovebatur & fumabat: Hìc verò descendit Jehova Spiritûs Sancti in igne, sed in igne amoris & dilectationis; unde non commovetur domus divinâ irâ, sed potiùs tota repletur Spiritûs Sancti gloriâ. Quid mirum, si Spiritus Sanctus è cœlesti mittitur curia ad sanctificandum, cùm Filius missus fuerit ad genus humanum liberandum? Non proderat Christi passio, nisi per Evangelium mundo fieret annuntiatio; quis enim usus thesauri absconditi? Ideo benignissimus Pater non solùm magnum paravit beneficium per Filii passionem, sed etiam toti mundo illud offerri voluit per Spiritûs Sancti missionem. Fidelis mater

tenello Filio utraque præbet ubera : Fidelis Deus nobis miſeris & Filium & Spiritum Sanctum mittit. Venit autem Spiritus Sanctus ſuper Apoſtolos, cùm perdurarent concorditer in oratione ; precum enim Spiritus eſt, precibus impetratur, & ad preces impellit : Quare, quia vinculum illud, quo corda noſtra uniuntur cum Deo ; ſicut Filium unit cum Patre, & Patrem cum Filio ; eſt enim Patris & Filii mutuus ſubſtantialis amor. Hæc ſpiritualis noſtri cum Deo conjunctio fit fide ; fides autem, donum Spiritus ; impetratur precibus, ſed veræ preces fiunt in Spiritu. In templo Solomonis, cum Domino adoleretur incenſum, gloria Domini templum replebatur : ita ſi precum odoramenta offers Deo, templum cordis tui Spiritûs Sancti replebit gloria. Miremur hic Dei miſericordiam & gratiam. Pater exauditionem precum promittit : Filius interdicit pro nobis : Spiritus ſanctus orat in nobis: Angeli preces noſtras ad Deum deferunt : Atque ita tota cœleſtis curia noſtris precibus eſt aperta. Miſericors Deus dat orationis affectum, quia donat nobis Spiritum gratiæ & precum ; dat etiam orationis effectum, quia preces noſtras ſemper exaudit, ſi non ad voluntatem noſtram, tamen ad utilitatem. Venit Spiritus ſanctus, cum omnes concorditer in eodem verſantur

santur loco: nimirum est Spiritus charitatis & concordiæ; conjungit nos Christo per fidem, conjungit nobis Deum per charitatem, unit etiam nos cum proximo per dilectationem. Diabolus discordiæ & separationis autor, per peccata separat nos à Deo; per odia, contentiones, & rixas homines à se invicem separat: sed Sanctus Spiritus, ut in Christo Divinam & Humanam naturam mirabili suâ obumbratione conjunxit, ita quoque suis donis in nos effusis, & homines Deo, & Deum hominibus conjungit. Quamdiu in homine manet Spiritus Sanctus suâ gratiâ, & suis donis, tamdiu homo manet unitus Deo. Quamprimùm homo per peccata excidit à fide & charitate, & Spiritum Sanctum excutit, separatur à Deo, & tollitur beatissima illa unio. Qui Spiritum Sanctum habet, non odit fratrem. Quare? Quia per Spiritum particeps factus mystici corporis Christi, cujus membra sunt omnes pii: quis verò unquam membra sua odio habuit? imò etiam inimicos suos diligit, qui Spiritu Domini regitur. Quare? Quia qui Domino adhæret, fit unus Spiritus cum eo. Jam verò Deus suum Solem oriri finit super bonos & malos, & nihil quicquam eorum quæ fecit odio habet. Qui Spiritum Dei habet, omnibus inservire promptus est, omnibus pro virili bene facit, omnibus se uten-

utendum præbet, quia etiam Deus fons est omnis misericordiæ & gratiæ erga omnes. Jam verò Spiritus Sanctus tales motus in homine efficit, qualis ipse est. Sicut anima corpus reddit animatum, sentiens, mobile; ita Spiritus hominem efficit spiritualem, imbuit mentem suavitate dulcedinis Divinæ, & omnia membra ad obsequia Deo & proximo præstanda dirigit. E cœlo factus est sonitus ille, qui fuit symbolum venientis Sancti Spiritûs, quia cœlestis est naturæ Sanctus ille Spiritus, nimirum ejusdem essentiæ cum Patre & Filio, à quo Patre & Filio ab omni æternitate procedit: efficit etiam homines cœlestè cogitantes, & ea quæ sursum sunt quærentes. Qui terrenis adhæret, & amore suo mundo unitus est, ille nondum cœlestis Spiritûs particeps factus. Venit sub flatûs symbolo, quia vivam consolationem afflictis suppeditat; quia etiam reciproco flatu ac respiratione Spiritûs aërei vivimus juxta carnem, ideo sub Spiritûs & flatûs symbolo adventabat, qui largitur ut vivamus juxta meliorem nostri partem. Ventus quò vult spirat, & sonum ejus audis; sed nescis unde venit, & quò vadit: ita est omnis qui genitus est ex Spiritu. Congruenter etiam sub flatûs symbolo venit, qui à Patre & Filio unâ spiratione ab æterno procedit. Vehemens erat flatus

ille,

ille, quia neſcit tarda molimina Spiritûs Sancti gratia. Movet ille Sanctus Spiritus pios (in quibus habitat) ad omne bonum; atque ita movet, ut nec tyrannorum minas, nec Satanæ inſidia, nec mundi odia, curent. Confert Apoſtolis linguarum donum, quia in omnem terram ſonus ipſorum exire debebat: ſicque confuſio linguarum (quæ pœna fuerat ſuperbiæ & temeritatis in ædificanda turre Babylonis) ſublata eſt, jamque diſperſæ illæ gentes per diverſitatem linguarum in unitatem fidei Spiritûs Sancti munere congregatæ ſunt. Congruenter ſub linguarum figura venit, à quo inſpirati locuti ſunt Sancti Dei homines, qui in Apoſtolis locutus eſt, qui verba Dei ponit in os miniſtrorum Eccleſiæ. Pro tantis donis laudandus & benedicendus Sanctus ille Spiritus, cum Patre & Filio, in ſeculum.

Me-

Meditatio XXIII.

De Ecclesiæ dignitate.

——Christi est Ecclesia sponsa.

COgita (devota anima) quantum tibi præstitit Deus beneficium, quod ad Ecclesiæ suæ revocavit consortium. Una est dilecta mea, dicit Sponsus in Cantico; verè una, quia una solùm vera & orthodoxa Ecclesia, dilecta Christi sponsa. Extra corpus Christi non est Spiritus Christi; qui autem Spiritum Christi non habet, non est eius; qui Christi non est, æternæ vitæ particeps fieri non potest. Extra arcam Noæ omnes perire cogebantur in diluvio; extra spiritualem arcam Ecclesiæ omnes æterno involvuntur exitio. Non habebit Deum patrem in cœlis, qui non habet Ecclesiam matrem in his terris. Cogita (devota anima) quòd singulis diebus multa animarum millia descendunt ad infernum, ideo quòd sunt extra Ecclesiæ gremium: Non separavit te ab illis natura, sed sola Dei miserentis gratia. Cùm Ægyptus tenebris palpabilibus involveretur, apud solos Israëlitas lux: ita in sola Ecclesia est lux divinæ agnitionis. Qui sunt extra Ecclesiam, à tenebris ignorantiæ

rantiæ in vita præsente, transeunt ad tenebras damnationis æternæ in vita sequente. Qui non est portio Ecclesiæ militantis, nunquam erit portio Ecclesiæ triumphantis: hæc enim sunt intimè conjuncta, Deus, Verbum, Fides, Christus, Ecclesia, & Vita æterna. Sancta Dei Ecclesia est Mater, Virgo, Sponsa. Mater est, quia Deo quotidie spirituales generat filios: Virgo est, quia à diaboli & mundi se integram servat complexibus: Sponsa est, quia Christus eam sibi desponsavit fœdere sempiterno, eique arrham Spiritûs dedit. Ecclesia est navis illa, quæ Christum ad eius Discipulos vehit, ac ad portum felicitatis æternæ tandem perducit. Navigat Ecclesia instructa Fidei gubernaculo felici cursu per huius seculi mare, habens Deum gubernatorem, Angelos remiges, portos choros omnium Sanctorum: erecta est in medio ipsa salutaris crucis arbor, in qua Evangelici fidei vela suspensa; quibus flante Sancto Spiritu ad securitatem quietis æternæ deducitur. Ecclesia est vinea illa, quam Deus in agro huius mundi plantavit, sanguine suo rigavit, sepem Angelicæ protectionis ei circumdedit, torcular passionis in ea construxit, lapides & offendicula ex ea sustulit. Ecclesia est mulier illa amicta Sole; quia Christi justitiâ induta est: Lunam sub pedibus calcat, quia ter-

rena

rena variis obnoxia mutationibus despicit. Considera summam hanc Ecclesiæ dignitatem, (devota anima) & debitas Deo gratias age. Magna quidem in Ecclesia Dei beneficia, sed ea non sunt omnibus obvia. Est hortus conclusus, & fons signatus: nemo pulchritudinem horti concluſi videt, nisi qui in eo est; sic nemo summa hæc in Ecclesia beneficia agnoscit, nisi qui & ipse in ea est. Nigra est exteriùs hæc Christi sponsa, sed formosa interiùs: omnis enim gloria filiæ Regis est ad intrá Navis. hæc variis persecutionum concutitur tempestatibus. Vinea hæc ligata erigitur, & recisa augetur. Mulieri huic ipse infernalis Draco variis modis insidiatur. Pulchrum est Ecclesia lilium, sed tamen inter spinas. Hortus pulcherrimus est Ecclesia; sed quando Aquilo tribulationum eam perflat, tunc demum fluunt aromata illius. Dei Filia est Ecclesia, sed mundo admodum exosa cœlestem expectat hæreditatem: igitur cogitur in hoc mundo peregrinari, in peregrinatione premitur, in pressione silet, in silentio fortis est, in fortitudine vincit. Mater spiritualis est Ecclesia, sed cogitur stare sub cruce: sicut etiam Maria, ex qua Christus in hunc mundum natus, sub cruce stabat. Ecclesia est palma, quæ sub pondere tribulationum ac tentationem magis crescit. Cogita

gita (devota anima) Ecclesiæ dignitatem,& cave nè quicquam eâ indignum committas. Mater est Ecclesia, cave igitur nè vocem ejus contemnas. Mater est, semper igitur ab ipsius pendere debes uberibus : Ecclesiæ ubera sunt verbum & Sacramenta. Virgo est Ecclesia, si ergo verus ejus Filius, à mundi abstine complexibus : Membrum ex virginis Ecclesiæ ; vide nè virginea membra prostituas, & cum Diabolo per peccata scorteris. Sponsa Christi est Ecclesia, & omnis devota anima : Sponsa Christi es, vide nè arrham Spiritûs Sancti tibi datam amittas. Sponsa Christi es,assiduis ora precibus, ut properet Sponsus, & ad nuptias cœlestes te introducat : Veniet autem sponsus in securitatis nocte ; vigila ergo, nè cùm venerit Sponsus, inveniat te dormientem, & januam salutis æternæ tibi præcludat : Luceat oleum fidei tui,nè in adventu Sponsi cogaris frustra id desiderare. Veheris in navi, vide nè in mundi mare te præcipites, antequam ad portam pervenies. Veheris in navi, precare nè tempestatibus afflictionum & fluctibus tentationum absorbeatur. In vineam Domini vocatus es, vide ut strenuè labores ; consideratio denarii minuat labores diei : Vinea Domini es, abjice inutilia sarmenta, infrugifera carnis opera ; totum vitæ tempus æstima esse putationis tempus.

Palmes

Palmes es in vera vite Christo, vide ut in eo maneas, & fructum feras multum, quia palmitem non ferentem fructum cœlestis agricola tollet,& ferentem fructum purgabit ut copiosiorem ferat. Induisti Christum per fidem, & sole hoc justitiæ amictus es; vide ut Lunam (id est, omnia terrena) sub pedibus calces, atque omnia respectu æternorum bonorum parvi æstimes. O bone Jesu,qui nos duxisti in Ecclesiam militantem, deduc aliquando etiam ad triumphantem.

Meditatio XXIV.

Meditatio de Prædestinatione.

In Christo Electio facta.

Quoties (devota anima) cogitare vis de prædestinatione tua, aspice Christum in cruce pendentem, pro peccatis totius mundi morientem, propter justitiam nostram resurgentem. Incipe à Christo jacente præcepio, sic demum recto ordine procedet tua de prædestinatione disputatio. Elegit nos Deus ante jacta mundi fundamenta,sed tamen in Christo est electio facta. Si ergo es in Christo per fidem, nè dubites ad te

te quoque pertinere electionem. Si firmæ cordis fiduciæ adhæres Christo nè dubites te esse in electorum numero. Si verò à priori extra limites verbi vis scrutari profundum prædestinationis, metuendum valde nè cadas in profundum desperationis. Extra Christum Deus ignis consumens; cave ergò nè huic igni appropinques, nè consumaris. Extra Christi satisfactionem Deus voce legis suæ accusat omnes, damnat omnes; cave ergo nè ex lege prædestinationis mysterium haurias. Non inquiras omnes consiliorum Divinorum rationes, nè te multùm seducant tuæ cogitationes. Habitat Deus in luce inaccessibili, ad eam nè coneris temerè progredi: sed tamen revelavit nobis Deus lucem Evangelii, in hac tutò inquirere poteris doctrinam hujus secreti. In hoc lumine videbis verum lumen. Relinque æterni hujus & ab æterno facti decreti profunditatem, & converte te ad manifestationis in tempore factæ claritatem, justificatio facta in tempore speculum est electionis factæ sine tempore. Agnosce ex lege iram Dei propter peccata, & age pœnitentiam. Agnosce ex Evangelio misericordiam Dei propter Christi meritum, & illud applica tibi per fiduciam. Agnosce fidei naturam, & ostende eam per conversationem piam. Agnosce in cruce castigationem paternam, & sustine per patientiam.

entiam. Tunc demum incipe tractare prædestinationis doctrinam. Hanc methodum ostendit Apostolus; hanc methodum sequatur verus Apostoli discipulus. Tria sunt quæ in hoc mysterio semper observanda; Misericordia Dei diligentis, Meritum Christi patientis, Gratia Spiritûs Sancti per Evangelium vocantis Universalis est Dei misericordia, quia totum mundum dilexit. Misericordiâ Domini plena est terra, imò major cœlo & terrâ: tanta enim est, quantus Deus ipse, quia Deus charitas. Testatus est in verbo suo se nullius mortem velle; si parum hoc est, etiam juramento confirmavit: si non potes credere Deo promittenti, crede saltem pro salute tua juranti. Vocatur Pater misericordiarum, quia ei proprium est misereri & parcere, miserandi causam & originem sumit ex proprio; judicandi vel ulciscendi magis in alieno: ut longè aliter de corde ipsius miseratio, quàm animadversio procedere videatur. Universale etiam est meritum Christi, quia pro totius mundi peccatis passus est. Quid ergo misericordiam Dei probaret appetitus, quàm quòd dilexit nos cùm nondum essemus, quia dilectionis est quòd creati sumus? Dilexit insuper cùm aversi essemus, quia dilectionis est quòd Filium Redemptorem nobis dedit. Peccatori tormentis æter-

nis adjudicato, & unde se redimat non habenti, Deus Pater dicit, Accipe Unigenitum meum, & da pro te. Ipse Filius dicit, Tolle me, & redime te. Flos campi, non flos hortι est Christus; quia ejus odor gratiæ ipsius non est quibusdam clausus, sed omnibus apertus: & nè dubites de universalitate meriti; orabat Christus patiens pro crucifigentibus se, & sanguinem fundebat pro illis, qui sanguinem ejus fundebant ipsi. Universales etiam sunt Evangelii promissiones, quia omnibus dicit Christus, Venite ad me omnes qui laboratis. Quod pro omnibus præstitum, omnibus etiam offertur. Quantum in his bonis pedem fiduciæ porrexeris, tantum etiam obtinebis: nemini Deus suam denegat gratiam, nisi qui seipsum indignum eâ existimat. Considera ergo (fidelis anima) hæc tria prædestinationis fulcra, & firmâ cordis tui eis innitere fiduciâ; considera præterita misericordiæ divinæ beneficia, & de finali non dubitabis perseverantia. Quando nondum eras, creavit te Deus: quando per Adami lapsum damnatus eras, redemit te: quando extra Ecclesiam in mundo vivebas, vocavit te: quando ignorabas, instruxit te: quando errabas, reduxit te: quando peccabas, correxit te: quando stetisti, tenuit te: quando cecidisti, erexit te: quando ivisti, duxit te: quando ad

ipsum

ipsum venisti, suscepit te. Affuit ibi in expectando longanimitas, & in condonando facilitas. Misericordia Dei præcedit te; firmiter spera, quòd etiam subsequetur: prævenit te misericordia Dei, ut laneris; subsequetur etiam, ut glorificeris: prævenit te, ut piè vivas; subsequetur etiam, ut in æternum cum illo vivas. Quare cadens non es contritus? quis suppositit manum? quis nisi Dominus? Confide ergo etiam in posterum in Dei misericordia, & finem fidei salutem æternam firmiter spera. In quibus enim manibus salutis tuæ materia tutiùs consistat, quàm in iis quæ cœlum condiderunt & terram, in iis quæ nunquam abreviantur, in iis quæ adfluunt misericordiæ visceribus, nec desunt foramina per quæ effluant. Cogita autem (devota anima) quòd à Deo electi sumus, ut essemus sancti & irreprehensibiles. In quibus ergo non est sanctæ vitæ studium, ad illos non pertinet electionis beneficium. Electi sumus in Christo, in Christo sumus per fidem; fides se exerit per dilectionem. Ubi ergo non est dilectio, ibi nec Christus; ubi non est Christus, ibi nec electio. Firmum quidem stat fundamentum Dei, habens signaculum hoc, Dominus novit qui sint sui: sed tamen discedat ab injustitia qui invocat nomen Domini. Oves Christi nemo rapiet ex ipsius manu; sed tamen oves Christi au-

diant etiam ipsius vocem. Domus Dei sumus; sed fiduciam & gloriam spei usque ad finem firmam retineamus. O Domine, qui dedisti velle, da etiam perficere.

Meditatio XXV.

De salutari precum efficacia.

——Penetrans suspiria cœlum.

MAximum hoc est Dei beneficium, quòd familiare precum piarum requirit alloquium: ipse donat orationis affectum, ipse etiam donat orationis effectum. Magna vis orationis, quæ in terra funditur, sed in cœlo operatur. Oratio justi clavis est cœli; ascendit precatio, & descendit Dei liberatio. Oratio est salutare scutum, quo omnia adversarii tela repelluntur. Moses cùm extendebat manus suas, prævalebat Israël contra Amalechitas Si ad cœlum extendes manus tuas, non prævalebit tibi Satanas. Sicut hosti opponitur murus, ita Dei ira sanctorum frangitur precibus. Ipse Salvator noster orabat, non propter aliquam necessitatem, sed ut precum nobis commendaret dignitatem. Oratio sensus est nostræ subjectionis, quia præcepit nobis Deus, ut preces velut spi-

ſpirituale quoddam tributum quotidie ei offeramus. Eſt ſcala noſtræ aſſenſionis; quia nihil aliud eſt oratio, quàm quædam mentis ad Deum peregrinatio. Eſt ſcutum noſtræ defenſionis; quia anima hominis viventis in precibus tuta eſt à Dæmonum inſultibus. Eſt nuncius fidelis legationis; qui ad thronum Dei aſcendit oratio, & ad ferendum auxilium eum invitat. Hic nuncius ſine ſuo nunquam fruſtratur; ſemper enim exaudit nos Deus, ſi non ad noſtram voluntatem, tamen ad utilitatem & ſalutem. Unum indubitanter è duobus ſperare poſſumus, aut dabit id quod petimus, aut illud quod novit utilius. Dedit Deus Filium ſuum donum illud excellentiſſimum non rogatus: quid faciet rogatus? nec de Patris exauditione, nec de Filii interceſſione dubitare poſſumus. In qualibet cauſa per preces cum Moyſe intres in tabernaculum ad conſulendum Dominum, & citò audies divinum reſponſum. Chriſtus (cùm oraret) transfigurabatur; ita in oratione magnæ fiunt in anima mutationes, quia lumen animæ eſt oratio, quæ ſæpiùs cum, quem invenit deſperantem, relinquit exſultantem. Qua fronte Solem intueris, niſi priùs adoraveris eum, qui lumen illud dulciſſimum oculis tuis mittit? Quo pacto frueris menſâ, niſi priùs adoraveris

cum, qui tantum bonum largitur ac suppeditat? Qua spe trades teipsum nocturno tempori, nisi te præmunieris orando? Quem fructum sperare poteris ex laboribus tuis, nisi priùs adoraveris eum, sine quo omnis labor inutilis? Si ergo dona spiritualia aut corporalia desideras, pete & accipies: si Christum desideras, per preces quære & invenies: si ostium divinæ gratiæ & salutis æternæ aperiri tibi desideras, per preces pulsa, & aperietur tibi: si in deserto hujus mundi sitis, tentationem & penuria bonorum spiritualium te affligit, accede ad petram spiritualem, quæ est Christus, per devotionem, eámque percute virgâ orationis, & senties quòd fluenta divinæ gratiæ restinguant sitim tuæ penuriæ. Vis gratum Deo exhibere sacrificium? offer preces; sentiet Deus odorem suavitatis, & cessabit ipsius ira. Vis assiduè cum Deo versari? preces ama, quæ sunt spirituale Dei & devotæ animæ colloquium. Vis gustare quàm suavis sit Dominus? Invita precibus Dominum ad cordis tui domicilium. Placet Deo oratio, sed debito modo instituta. Qui ergo exaudiri desiderat, is oret sapienter, ardenter, indesinenter, humiliter, fideliter perseveranter, & confidenter. Oret sapienter, ut scilicet oret ea quæ divinæ gloriæ & proximorum saluti serviunt. Omnipotens est Deus;

us; ergo non statuas ei in precibus modum: sapientissimus est, ergo non prescribas ei ordinem. Non temerè prorumpant preces, sed fidem præeuntem sequantur; fides autem respicit verbum: quæ ergo absolutè Deus in verbo promittit, absolutè ores; quæ cum conditione promittit, (ut temporalia) ea itidem cum conditione ores; quæ nullo modo promittit, ea etiam nullo modo ores. Sæpe Deus dat iratus, quod negat propitius: sequere ergo Christum, qui suam voluntatem Deo resignat. Ores ardenter: quomodo enim requirere potes, ut Deus te audiat, cùm teipsum non audias? Deum tui memorem esse vis, cùm tui memor non sis? Cùm orare vis, intra in cubiculum tuum, & fores claude. Cubiculum est cor tuum; in illud debes intrare, si vis debito modo orare; fores ejus debes occludere, nè mundanorum negotiorum cogitationes te possint turbare. Non sunt voces ad aures Dei, nisi animi affectus: mens ardore cogitationis ita debet esse incitata, ut totum longè superet quod lingua exprimit: atque hoc est in spiritu & veritate adorare, quod requirit Dominus. Christus orabat in monte, & oculos ad cœlum levabat; ita mentem ab omnibus creaturis aversam ad Deum debemus convertere. Injuriam Deo facis, si precaris cum ut tibi intendat, tu

verò tibi ipsi non intendas. Indefinenter orare possumus, si in spiritu oremus, ut scilicet mens nostra sanctis desideriis semper ad Deum vigilet. Non semper clamore opus est, quia Deus etiam suspiria cordis audit, cùm habiter in piorum cordibus. Non semper opus est multis verbis, quia etiam cogitationibus nostris interest: unus interdum gemitus à Spiritu Sancto excitatus, & in Spiritu Deo oblatus, gratior est Deo quàm prolixæ precum recitationes, ubi lingua loquitur, sed cor planè mutum est. Oret humiliter; & non de suo merito, sed tantùm de gratia Dei confidat. Si preces nostrâ nituntur dignitate, damnatæ sunt, etiamsi præ devotione cor sanguinem exsudaret. Nemo placet Deo nisi in Christo; ergo etiam nemo rectè orat, nisi per Christum & propter Christum. Non placebant Deo sacrificia, quæ non offerebantur in unica illa tabernaculi ara: non placet Deo oratio, quæ non in hac unica ara Christo offertur. Israëlitis precum exauditio promissa, si facie ad Hierosolymam versâ orarent: si in precibus ad Christum, qui est templum Divinitatis, nos convertamus. Christus in passione oraturus abjicit se in terram: vide quemodo sanctissima illa anima humiliet se coram Majestate Divina! Oret fideliter, ut se offerat ad omnis gaudii carentiam, & omnis pœnæ patientiam.

tientiam. Quantò quis orat citiùs, tantò utiliùs : quantò sæpiùs, tantò utiliùs : quantò ferventiùs, tantò Deo acceptiùs. Oret perseveranter, quia cùm tardiùs dat Dominus, commendat dona, non negat. Desiderata diutiùs, obtinentur dulciùs. Oret confidenter, ut scilicet postulet in fide, nihil hæsitans. O clementissime Deus, qui orare nos jussisti, da ut etiam rectè oremus.

Meditatio XXVI.

De sanctorum Angelorum custodia.

——Sanctis sacer Angelus astat.

COgita (devota anima) quanta sit divina gratia, quòd Angelorum tibi constituta est custodia. Cœlestis Pater Filium suum mittit ad nos liberandos ; Filius Dei incarnatus ad nos salvandos ; Spiritus Sanctus mittitur ad nos sanctificandos ; Angeli mittuntur ad nos protegendos : Sic ergò tota cœlestis curia nobis quasi inservit, & sua ad nos traducit beneficia. Non miror ampliùs, quòd omnes creaturæ inferiores propter hominem conditæ, cùm ipsi Angeli (qui longè digniores creaturæ) sua non denegent ministeria. Quid mirum est, quòd cœlum mini-

ſtret nobis lucem in die, ut laboremus; tenebras in nocte, ut quieſcamus; cum ipſi cœleſtis regni incolæ nobis miniſtrent? Quid mirum quòd aër vitalem nobis præbeat flatum, & omne genus avium ad obſequium, cùm cœleſtes ſpiritus vitæ noſtræ conſervandæ invigilent? Quid mirum quòd aqua det potum, ſordes purget, arentia riget, piſcium genera præbeat; cùm nobis æſtu calamitatum & tentationum defatigatis ipſi Angeli præſtò ſint, ut recreent? Quid mirum quòd terra nos portet, pane & vino nutriat, omnibus generibus fructuum & animalium menſas noſtras repleat; cùm Angelis mandatum ſit, ut cuſtodiant nos in omnibus viis, in manibus nos portent, nè fortè impingat ad lapidem pes noſter? Soliciti erant Angeli de Chriſto, quia Angelus ejus conceptionem nuntiat, Angelus ejus nativitatem manifeſtat, Angelus in Ægyptum fugere mandat, Angeli ſerviunt ei in deſerto, Angeli ei miniſtrant in toto prædicationis miniſterio, Angelus ei adeſt in mortis agone, Angelus apparet in ipſius reſurrectione, Angeli præſtò ſunt in aſſenſione, aderunt Angeli in futura ad judicium reverſione. Ut ergo Chriſto in diebus carnis ſuæ inſervierunt Angeli, ita quoque ſoliciti ſunt de omnibus illis qui per fidem Chriſtò incorporati. Quomodo inſervierunt capiti, eo modo inſerviunt

ſerviunt etiam membris. Gaudent inſervire illis, quos aliquando ſocios habebunt in cœlis. Non renuunt illorum miniſteria, quorum dulciſſima aliquando ſperant conſortia. Jacobo in via ad patriam apparent Angelorum caſtra: ſic piis in hac vita, quæ eſt ad cœleſtem patriam via, Angeli cuſtodes adduntur. Danielem inter medios leones Angeli protegunt: ſic ab inſidiis infernalis leonis omnes pios tutos præſtant. Angeli Lothum ex Sodomorum eripiunt incendio: ſic ſanctis inſpirationibus, & contra diabolicas tentationes protectionibus, ex infernalibus flammis ſæpiùs nos eripiunt. Lazari animam in ſinum Abrahæ deportant Angeli: ſic omnium electorum animas transferunt ad palatium cœleſtis regni. Petrum ex carcere educit Angelus: ſic ex præſentiſſimis pios ſæpe eripit periculis. Magna quidem eſt adverſarii noſtri diaboli potentia: ſed protegit nos Angelorum cuſtodia. Nec dubites in omnibus periculis hos auxiliatores tibi adeſſe, quia Scriptura ſub figura Cherubim & Seraphim alatos eos depingit, ut certò ſtatuas incredibili celeritate ad ferendum auxilium eos præſtò futuros. Nè dubites in omnibus locis hos protectores tibi adeſſe, quia ſunt ſubtiliſſimi ſpiritus, quibus nullum obſiſtit corpus: cuncta illis cedunt viſibilia, cuncta æquè corpora quantumlibet

tumlibet ſolida vel ſpiſſa, penetrabilia eis ſunt ac pervia. Nè dubites pericula & afflictiones tuas hos ſpiritus ſcire, quia ſemper vident faciem cœleſtis Patris, & ad omnia promptiſſimè ei præſtò ſunt miniſteria. Cogita etiam (devota anima) ſanctos eſſe hos Angelos, ſanctitati ergo ſtudeas, ſi eos vis habere ſocios: morum ſimilitudo maximè conſiliat amicitia: ſanctis aſſuefce actionibus, ſi Angelorum deſideras cuſtodiam. In omni loco atque angulo reverentiam exhibe tuo Angelo, neque præſente eo facias, quæ in conſpectu hominis facere erubeſcis. Caſti ſunt hi Spiritus; igitur ſpurcis abiguntur actionibus. Apes expellit fumus, columbas fœtor: ſic vitæ cuſtodes Angelos fugiat lachrymabile & graveolens peccatum. Amiſſis per peccata his præſidiis, quomodo tutus eris à Diabolorum inſidiis? Deſtitutus Angelorum protectione, quomodo tutus eris à periculorum variorum incurſione? Si anima tua caret muro Angelicæ defenſionis, facile expugnabit eam Dæmon fallacia perſuaſionis. A Deo ad miniſteria ſancti illi Angeli mittuntur; reconciliandus ergo priùs es Deo per fidem, ſi Angelum vis habere cuſtodem. Ubi non eſt Dei gratia, ibi quoq; non eſt Angelorum cuſtodia. Intueamur Angelos tanquam ſalutares quaſdam Dei manus, quæ nullum ad opus (niſi ipſo dirigente)

gente) se moveant. Gaudium est in cœlo coram Angelis super uno peccatore resipiscente. Lachrymæ pœnitentium peccatorum sunt quasi vinum Angelorum; cor autem impœnitens fugat custodes Angelos. Agamus ergo pœnitentiam, ut Angelis excitemus lætitiam. Cœlestis & spiritualis naturæ sunt Angeli; cœlestia ergo & spiritualia cogitemus, ut nobis adesse eis volupe sit. Humiles sunt Angeli, & superbia penitùs eis exosa, quia etiam tenellis pueris inservire non erubescunt; quid ergo superbit terra & cinis, cùm tantopere se humiliet Spiritus cœlestis? In morte metuenda potissimùm Dæmonis astutia, quia scriptum est quòd serpens insidiatur calcaneo: extrema pars corporis calcaneus est, extremus vitæ terminus mors. In ultima ista mortis agonia maximè necessaria est Angelorum custodia, quia ab ignitis Diaboli telis liberent, & animam corporis domicilio egressum ad cœlestem paradisum deportent. Cùm Zacharias in Templo sacro fungeretur ministerio, Angelus Domini ad ipsum veniebat; sic etiam si verbi & precum gaudes exercitio, Angelorum quoque gaudere poteris patrocinio. O clementissime Deus, qui per sanctos Angelos deducis nos per hujus vitæ eremum, da ut per eosdem deducamur ad cœleste regnum.

Me-

Meditatio XXVII.

De insidiis Diabolicis.

——Quis norit Dæmonis æstus?

COgita (devota anima) in quanto verseris periculo, quod semper tibi impendet à Diabolo tuo adversario. Hostis ille est audaciâ promptissimus, viribus robustissimus, artibus callidissimus, machinis omnibus refertissimus, pugnandi studio insatigabilis, in omnes formas variabilis. In varia crimina ipse illicit; & postquam illexit, coram tribunali Dei nos accusat: Deum apud homines, homines apud Deum, & homines inter se invicem accusat. Uniuscujusque propensionem exactè priùs perspicit, postea laqueos tentationum opponit. Quemadmodum in oppugnationibus, non ad firmas & munitas partes accedunt oppugnatores, sed ubi æstimant muros esse fluxos, fossas planiores, & turres incustoditas: Sic perpetuò animam hominis oppugnans Diabolus, id primùm adoritur, quicquid senserit molle & affectum in animo. Semel victus non penitùs cedit, sed ad tentandum fortiùs insurgit, ut vincat eos tædio & negligentiâ, quos vincere non potuit tentationum violentiâ. A quo dolos

suos

ſuos iſte contineat, qui ipſum Majeſtatis Dominum auſus eſt calliditatis ſuæ fraude aggredi? A quo Chriſtiano is abſtineat, qui ipſos Chriſti Apoſtolos expetiit cribrare ſicut triticum? Decepit Adamum in natura inſtituta; quos non poterit decipere in natura reſtituta? Decepit Judam in ſchola Salvatoris; quos non poterit decipere in mundo, ſcholâ erroris? In omnibus omnino diabolicæ metuendæ ſunt inſidiæ. In proſperis invitat nos ad animi elationem, in adverſis invitat ad deſperationem. Si parſimoniâ aliquem videt delectari, eum inexplebilis cupiditatis compedibus gaudet illigare; ſi quem heroicus ſpiritus animat, eum irarum ſtimulis inflammat; ſi quem videt paulò lætiorem, eum ad inſanæ libidinis incitat favorem; quos videt ferventes in religione, eos implicare conatur vanâ ſuperſtitione; quos videt conſtitutos in dignitatibus, eos ambitionis percellit facibus. Cùm impellit ad peccata, amplificat Dei miſericordiam; cùm in peccata præcipitavit, amplificat Dei juſtitiam: priùs perducere vult ad præſumptionem, poſtea deducere conatur ad deſperationem. Interdum oppugnat externè perſecutionibus; interdum oppugnat internè ignitis tentationibus. Interdum nos impugnat apertè & violenter; interdum occultè & fraudulenter. In come-

ſtione

ſtione poſuit gulam, in generatione luxuriam, in exercitatione ignaviam, in converſatione invidiam, in gubernatione avaritiam, in correctione iram, in dignitate ſuperbiam, in corde poſuit cogitationes malas, in ore poſuit locutiones falſas, in membris operationes iniquas; in vigilando movet ad prava opera, in dormiendo ad ſomnia turpia. Sic ergo ubique & in omnibus Diaboli cavendæ ſunt inſidiæ. Dormimus nos, & ipſe vigilat; ſecuri nos ſumus, & ille tanquam leo circumit. Si leonem irritatum in te impetum facere conſpiceres, quàm vero timore cohorreſceres? Et cùm infernalem leonem tibi inſidiari audias, in utramque aurem adhuc ſecurè dormitas? Conſidera ergo (fidelis anima) potentiſſimi hujus hoſtis inſidias, & ſpiritualium armorum quære ſuppetias. Sint lumbi cincti veritate, & induti loricâ juſtitiæ. Indue perfectam juſtitiam Chriſti, & tutus eris à tentationibus Diaboli. Abſconde te in foraminibus vulnerum Chriſti, quoties terreris jaculis ſerpentis hujus maligni. Verè credens eſt in Chriſto: ut ergò nihil juris habet Satanas in Chriſtum, ita etiam nihil juris habet in verè credentem. Calceati ſunt pedes in præparatione Evangelii pacis. Audiatur perpetuò, & ſonet in ore noſtro Chriſti confeſſio; ſic non lædat nos ulla Diaboli tentatio. Verba

in-

incantatoris non tam pellunt ſerpentem corporalem, quàm eloquia conſtantis confeſſionis fugant hanc ſerpentem ſpiritualem. Aſſumatur ſcutum fidei, ut tela ignita extinguamus hoſtis nequiſſimi. Fides eſt quæ etiam montes transfert; montes intellige dubitationum, perſecutionum, & tentationum. Non percutiebantur à vaſtatore Iſraëlitæ, quorum poſtes ſignati ſanguine Paſchalis Agni; non læduntur ab hoc vaſtatore, quorum corda per fidem Chriſti ſanguine aſperſa. Fides recumbit in Dei promiſſiones: at promiſſiones Dei avertere non poteſt Satanas; ergo etiam contra fidem prævalere non poterit. Fides eſt animæ lumen: tentationes ergo maligni ſpiritûs in hoc lumine facilè apparent. Per fidem peccata noſtra projiciuntur in profundum miſericordiæ divinæ mare; in illo ignita Diaboli tela facilè extinguentur. Galeam etiam ſalutis (id eſt, ſanctam ſpem) aſſumere debemus. Tolera tentationem, tentationis reſpiciens exitum; eſt enim Deus moderator certantium, & corona vincentium. Si nullus hoſtis, nulla pugna; ſi nulla pugna, nulla victoria; ſi nulla eſt victoria, nulla corona. Melior illa pugna, quæ Deo proximum facit; quàm illa pax, quæ à Deo abalienat. Aſſumendus etiam gladius Spi-

Spiritûs, quod est verbum Dei: plus apud te valere sinas Scripturæ consolationes, quàm Diaboli contradictiones. Christus omnes Satanæ tentationes verbo vicit; verbo adhuc omnes Satanæ tentationes vincunt Christiani. Denique, in precibus maximum habes contra tentationes subsidium. Quoties navicula animæ fluctibus tentationum obruitur, Christum precibus excita. Hostes visibiles vincimus feriendo; hostem invisibilem vincimus preces fundendo. Pugna (ô Christe) pro nobis, in nobis, ut etiam in te vincamus.

Meditatio XXVIII.

Generales piè vivendi regulæ.

—Pietas sapientia summa est.

QUolibet die morti, judicio, & æternitati magis appropinquas. Cogita ergo quolibet die, quomodo in mortis & judicii severa discussione consistas, & quomodo in æternum vivas. Omnium cogitationum, verborum, & actionum accurata cura habenda; quia de omnibus cogitationibus, verbis, & actionibus olim accurata ratio reddenda. Mortem hac nocte instare cogita tempore ve-

veſpertino ; mortem hac die inſtare cogita tempore matutino. Converſionem & bonam operationem nè differ in craſtinum, quia incerta eſt dies craſtina, ſed mors impendens ſemper eſt certa. Nihil magis adverſum pietati quàm dilatio. Si contemnas internam Spiritûs Sancti vocationem, nunquam pervenies ad veram converſationem. Converſationem & bonam operationem nè differ in ſenectutem, ſed offer Deo ipſam floridam juventutem. Incerta eſt juveni ſenectus ; certus paratus eſt juveni impœnitenti interitus. Nulla ætas ſervitio Dei magis apta, quàm viribus corporis & animi vigens juventa. In nullius hominis gratiam ſuſcipere debes actionem malam ; non enim homo iſte, ſed Deus tuam aliquando judicabit vitam : nullam ergo hominum gratiam divinæ ſtatuas gratiæ præferendam. In via Domini aut proficimus aut deficimus : ſingulis ergo diebus vitam tuam examina, an in pietatis ſtudio proficias aut deficias. Stare in via Domini, eſt retrogredi : non ergo te delectet in curſu pietatis ſtare ; ſtudeas autem ſemper in via Domini ambulare. In converſatione tua omnibus ſis ſuavis, nemini gravis, paucis familiaris. Deo vivas piè, tibi caſtè, proximo juſtè : amico utaris ad gratiam, inimico ad patientiam, omnibus ad benevolentiam, quibus potes ad beneficentiam.

am. In vita tibi tuísque vitiis quotidie morere : sic in morte Deo poteris vivere. Appareat misericordia in affectu, benignitas in vultu, humilitas in habitu, modestia in cohabitatione, patientia in tribulatione. Semper cogites tria præterita ; Malum commissum, Bonum omissum, Tempus amissum. Semper cogites tria præsentia; Vitæ præsentis brevitatem, Salvandi difficultatem, Salvandorum paucitatem. Semper cogites tria futura ; Mortem, qua nihil horribilius ; Judicium, quo nihil terribilius ; Pœnam inferni, qua nihil intolerabilius. Preces vespertinæ præterlapsæ diei emendent peccata ; ultimus septimanæ dies præcedentium dierum emendet delicta. Vesperi cogita, quàm multi ad infernum eo die præcipitati ; & à Deo gratias age, quòd tempus tibi concesserit pœnitendi. Tria sunt supra te, quorum cogitatio nunquam recedat à memoria tua ; Oculus omnia videns, Auris omnia audiens, & Libri in quos omnia scribuntur. Totum se Deus tibi communicabit ; totum te communices etiam proximo tuo: Optima vita est, quæ tota aliis inservit. Exhibe superiori obedientiam & reverentiam, æquali consilium & auxilium, inferiori custodiam & disciplinam. Corpus tuum subjiciatur animo, & animus Deo. Mala tua præterita defleas, præsentia bona

parvi

parvì pendas, futura bona toto cordis desiderio concupiscas. Memento peccati tui, ut doleas; memento mortis ut desinas; memento justitiæ divinæ, ut timeas; memento misericordiæ divinæ, nè desperes. Quantùm potes è mundo te abstrahe, & servitio Domini te totum devove. Semper cogita periclitari castitatem in deliriis, humilitatem in divitiis, pietatem in negotiis. Nulli placere appetas, nisi Christo; nulli displicere times, nisi Christo. Semper ora Deum, ut jubeat quod velit, & det quod jubeat: quod factum est, regat; quod futurum regat. Qualis videri vis, talis etiam esse debes: non enim judicat Deus secundùm speciem, sed secundùm veritatem. In verbis cave multiloquium, quia de omni verbo vano rationem exigit judicium. Opera tua (qualiacunque sint) non transeunt, sed velut æternitatis quædam semina jaciuntur: si seminas in carnem, à carne metes corruptionem; si seminas in spiritum, à spiritu metes æternæ tributionis præmium. Non sequentur te post mortem honores mundi, nec sequentur te divitiarum cumuli; non sequentur te voluptates, nec sequentur te mundi vanitates; sed post ultima vitæ fata sequentur te omnia tua opera. Qualis ergo vis esse in judicio, talis hodie appareas in

De

Dei conſpectu. Non æſtimes quæ tibi adſunt, ſed potiùs æſtimes ea quæ tibi deſunt: non ſuperbias propter id quod eſt datum, ſed humilieris potiùs propter id quod eſt negatum. Diſce vivere, dum adhuc licet vivere: in hoc tempore æterna vita acquiritur aut amittitur; poſt mortem non reſtat tempus operandi, ſed incipit tempus compenſandi. In futura vita non expectatur operatio, ſed operum retributio. Sancta meditatio pariat in te ſcientiam, ſcientia compunctionem, compunctio devotionem, devotio faciat orationem. Magnum bonum pro pace cordis ſilentium eſt oris. Quantò magis ſueris à mundo ſeparatus, tantò magis Deo eris gratus. Quicquid habere deſideras, à Deo pete; quicquid habes, Deo tribue. Non eſt dignus, qui non agit gratias pro datis: ceſſat gratiarum decurſus, ubi non fuerit recurſus. Quicquid tibi accidit in bonum converte: quoties tibi obveniunt proſpera, æſtima, quòd exhibeatur benedicendi & laudandi materia: quoties obveniunt adverſa, æſtima, quòd pœnitentiæ & converſionis ſint monitoria. Vim potentiæ tuæ oſtende in juvando, vim ſapientiæ tuæ in erudiendo, vim divitiarum in beneſaciendo. Non frangat te adverſitas, neque extollat te proſperitas. Sic ſcopus vitæ tuæ Chriſtus, quem ſequaris in via, ut eum aſſequaris in patria.

In

In omnibus maximæ tibi curæ ſit profunda humilitas & ardens charitas. Elevet cor tuum charitas ad Deum, ut ei adhæreas: deprimat cor tuum humilitas, nè ſuperbias. Æſtima Deum Patrem clementiâ, Dominum diſciplinâ, Patrem poteſtate blandâ, Dominum ſeverâ, dilige ut Patrem piè, time ut Dominum neceſſariò: dilige eum, quia vult miſericordiam; time eum, quia non vult peccatum. Time Dominum, & ſpera in eum: agnoſce tuam miſeriam, & ipſius prædica gratiam. O Deus, qui dediſti velle, da etiam perficere.

Meditatio XXIX.

De ſecuritate excutienda.

——Secure vivere mors eſt.

COgita (devota anima) ſalvandi difficultatem, & facilè excuties omnem ſecuritatem. Nunquam & nullibi ſecuritas eſt, neque in cœlo neque in Paradiſo, multò minùs in mundo. Cecidit Angelus ſub præſentia Divinitatis, cecidit Adam in loco voluptatis. Adamus creatus erat ad imaginem Dei, nihilominus inſidiis deceptus eſt Diaboli. Salomon omnium hominum erat ſapientiſſimus;

pientissimus; nihilominus à Domino per mulieres est aversus. Judas erat in schola Salvatoris, & quotidie percipiebat salutaria verba istius summi Doctoris, nec tamen tutus fuit à laqueis seductoris: præcipitatus est in barathrum avaritiæ, & ex avaritia in barathrum æternæ tristitiæ. David vir erat secundùm cor Dei, & erat Jehovæ charissimus filius; sed per homicidium & adulterium factus est mortis filius. Ubi ergo in hac vita securitas? Adhære firmâ cordis fiduciâ Dei promissionibus, & tutus eris à Dæmonis impugnationibus. Nulla in hac vita securitas, nisi quam credentibus, & in via Domini ambulantibus, promissionem præstat infallibilitas. Si ad futuram perveneri-mus felicitatem, tunc demum plenam habebimus securitatem. In hac vita connexa sunt timor & religio, nec alterum debet esse sine altero. Nè sis securus in adversis, sed quæcunque accidunt adversa, peccatorum tuorum cogita flagella: sæpiùs occultadelicta punit Deus per flagella manifesta. Cogita gravem peccatorum tuotum labem, & time justum peccatorum vindicem. Ne sis securus in prosperis; illo enim Deus irascitur, qui in hac vita non corripitur. Quid sunt afflictiones piorum? Amaræ sagittæ ex dulci Dei manu emissæ. Multos Deus indignos præsenti punitione æstimat, quos tamen in

æter-

æternum reprobat. Succeſſus felicitatis humanæ ſæpe indicium eſt damnationis æternæ. Nihil infelicius peccantium felicitate; nihil miſerabilius eo qui miſeriam ignorat. Quocunque vertis oculos, materiam doloris invenis, & contra ſecuritatem remedia aſpicis: ſurſum Deum cogita, quem offendimus; deorſum infernum, quem meruimus; retrorſum peccata, quæ commiſimus; antrorſum judicium, quod timemus; introrſum conſcientiam, quam fœdavimus; extrorſum mundum, quem amavimus. Vide unde venis, & erubeſce; ubi es, & ingemiſce; quò iturus es, & contremiſce. Arcta eſt ſalutis porta, ſed adhuc arctior ſalutis via. Theſaurum fidei tibi dedit Deus; ſed theſaurum iſtum portas in vaſis fictilibus. Angelos tibi dedit Deus ad cuſtodiendum; ſed non longè abeſt diabolus ad ſeducendum. Renovavit te ſpiritu mentis tuæ; ſed habes adhuc multum de carnis vetuſtate. Conſtitutus es in Dei gratia; ſed nondum conſtitutus es in æterna gloria. Parata eſt in cœlo manſio; ſed tamen aſſiigit priùs mundi impugnatio. Promiſit Deus veniam pœnitenti; ſed voluntatem pœnitendi dare non promiſit delinquenti. Expectante te æternæ vitæ conſolationes, ſed tamen per multas te oportet ingredi tribulationes. Promiſſa eſt æterni premii corona; ſed gravis priùs

ſuperanda reſtat pugna. Non mutat Deus ſuum promiſſum; ſed nec tu mutare debes ſanctæ vitæ ſtudium. Non faciente ſervo quod præcipitur, faciet Dominus quod minatur. Ingemiſcendum ergo jugiter, & depoſitâ ſecuritate lugendum, nè juſto & ſecreto Dei judicio homo deſeratur, & perdendus in poteſtate Dæmonum relinquatur. Sic quamdiu adeſt divina gratia, delectare in ea: ut tamen non exiſtimes, te donum Dei jure hæreditario poſſidere; ita ſcilicet ſecurus de eo, tanquam nunquam perdere, poſſis; nè ſubitò, cùm fortè Deus ſubtraxerit donum, & retraxerit manum, tu omnino concidas, & triſtior quàm oportet fias. Beatus omnino, ſi omni ſatagas curâ malorum omnium parentem cavere incuriam. Non te deſeret Deus; ſed cave, nè à te deſeratur Deus. Dedit Deus gratiam; ora ut det etiam perſeverantiam. Jubet Deus, ut ſis de ſalute certus; non autem juſſit, ut ſis ſecurus. Pugnandum tibi eſt fortiter, ut tandem triumphes ſuaviter. Caro tua intra te contra te pugnat: hoſtis quò propinquior, eò formidabilior. Mundus citra te contra te pugnat: hoſtis quò copioſior, eò formidabilior. Diabolus ſupra te contra te pugnat: hoſtis quò potentior, eò formidabilior. In virtute Dei nè timeas cum his hoſtibus congredi; in virtute Dei victoriam poteris

teris consequi. Non autem vinces tantos hostes securitate, sed pugnandi assiduitate. Tempus vitæ tempus pugnæ: tunc maximè impugnaris, cùm te impugnari nescis; tunc potissimùm colligunt vires suas, cùm quasdam videntur concedere inducias. Vigilant illi, & tu dormis? Parant se illi ad nocendum, & tu non paras te ad resistendum? Multi deficiunt in via, antequam locus illis detur in patria. Quàm multi Israëlitæ in deserto moriebantur, quorum nullus promissam terram consequebatur? Quàm multi spirituales Abrahæ filii in vitæ hujus deserto pereunt, antequam promissam cœlestis regni hæreditatem adeant? Nihil efficacius ad excutiendam securitatem, quàm si cogitemus perseverantium raritatem. Tantum ergo cœlestis gloriæ in nobis sit desiderium, & eò perveniendi amor; tantus sit dolor, quòd nondum pervenerimus; tantus sit timor, nè perveniamus; ut nullam sentiamus lætitiam, nisi de his, quæ aut auxilium, aut perveniendi spem præstent. Quid juvat in momento gaudere, si in æternum cogaris lugere? Quæ possit esse in hac vita lætitia, si transit quod delectat, non autem transit quod cruciat? Securi vivimus, quasi horam mortis & judicii transferimus? Dicit Christus, quòd ad judicium venturus sit, qua horâ non putamus. Dicit hoc Veritas, &

alterâ vice repetit, Audi & time. Si venturus est Dominus in ea hora qua non putamus, metuendum valde nè imperati ad judicium accedamus: si accedimus imperati, quomodo sustinere poterimus severam discussionem hujus judicii? Nihilominus quod in uno hoc amittitur momento, non poterit reparari in omni seculo. In unius momenti judicabitur brevitate, quales futuri sumus in omni æternitate. In uno hoc momento Vita & Mors, Damnatio & Salus, Pœna & Gloria æterna cuilibet adjudicabitur.' O Domine, qui dedisti ad bonum gratiam, da insuper ad bonum perseverantiam.

Meditatio XXX.

De sanctæ vitæ Christi imitatione.

——*Sit vitæ regula Christus.*

SAncta Christi vita est perfectissima virtutum idea: omnis Christi actio est etiam nostra institutio. Multi volunt Christum consequi, sed detrectant sequi. Volunt Christo frui, sed non & imitari. Disce à me, quia mitis sum & humilis corde, dicit Salvator. Nisi Christi velis esse discipulus, nunquam eris verus Christianus. Non solùm Christi

Christi passio sit tuum meritum, sed & Christi actio sit vitæ tuæ exemplum. Dilectus tuus candidus & rubicundus, sis & ipse rubicundus sanguinis Christi aspersione, & candidus vitæ Christi imitatione. Quomodo verò Christum amas, si ipsius sanctam vitam non amas? Si diligis me (dicit Salvator) præcepta mea servate. Qui ergo mandata eius non servat, eum etiam non diligit. Sancta Christi vita est perfecta vitæ nostræ regula. Omnibus regulis Franciſci aut Benedicti præferenda est unica regula vitæ Christi. Si vis esse adoptivus Dei filius, vide quomodo conversetur Filius ille unigenitus. Si vis esse cohæres Christi, debes etiam esse imitator Christi. Qui vivere vult cum vitiis, ille diaboli dedit obsequiis. Qui verò vult esse cum diabolo, quomodo poterit esse cum Christo? Vitia amare, est diabolum amare; quia omnia peccata sunt à diabolo: quomodo ergo poterit esse verus amator Christi, qui est amator diaboli? Deum amare, est sanctam vitam amare; quia à Deo omnis sancta vita: quomodo ergo poterit esse amator Dei, qui non est amator sanctæ vitæ? Probatio dilectionis exhibitio operis: veri amoris proprium est amato obsequi; idem cum amato velle, eadem cum amato sentire. Si ergò verè Christum amas, mandatis ejus obsequentem te præstabis; san-

ctam vitam cum ipso amabis, & spiritu mentis tuæ renovatus cœlestia cogitabis. Vita æterna est in cognitione Christi: qui verò Christum non amat, eum etiam non cognoscit. Qui humilitatem, castitatem, mansuetudinem, temperantiam, charitatem non amat, etiam Christum non amat; quia Christi vita nihil aliud erat quàm humilitas, castitas, mansuetudo, temperantia, charitas. Christus dicit, se non nôsse eos qui voluntatem Patris non adimplent. Ergo etiam Christum non nôrunt, qui voluntatem Patris cœlestis non faciunt. Quæ verò est voluntas Patris? Sanctificatio nostra, dicit Apostolus. Non est Christi, qui Spiritum Christi non habet: Ubi verò Spiritus Sanctus, ibi etiam cum donis & fructibus suis adest. Qui verò fructus Spiritûs? Charitas, gaudium, pax, lenitas, benignitas, bonitas, fides, mansuetudo, temperantia. Sicut super Christum requiescebat Sanctus Spiritus, ita etiam requiescit super omnes illos qui in Christo sunt per veram fidem, quia Sponsa Christi currit in odore unguentorum Christi. Qui Domino adhæret, est unus Spiritus cum eo. Sicut carnalis copula viri & uxoris facit ex eis carnem unam; ita spiritualis coniunctio Christi & fidelis animæ facit ex eis Spiritum unum: ubi verò spiritus unus, ibi eadem voluntas; ubi voluntas

luntas eadem, ibi etiam actiones eædem. Felix ergo qui vitam ſuam Chriſti vitæ conformat, & Domino adhærere, & Spiritum Chriſti habere convincitur. An non æquum eſt, ut omnis vita noſtra illi conformis reddatur, qui ex amore ſe totum nobis conformavit? Deus in carne ſe manifeſtans, exemplar ſanctæ vitæ nobis propoſuit, nè quis ſanctam vitam detrectans ad carnis confugeret excuſationem. Nulla vita jucundior aut tranquillior quàm Chriſti vita, quia Chriſtus verus Deus: quid Deo tanquam Summo Bono jucundius aut tranquillius? Sæculi vita brevem affert lætitiam, ſed æternam ſecum trahit triſtitiam. Cui in vita te conformas, ei etiam in reſurrectione conformaberis; ſi Chriſti vitæ te hîc conformare incipis, illi in reſurrectione etiam pleniùs conformaberis. ſi diabolo te conformas per flagitia, in reſurrectione ei conformaberis per tormenta. Qui me ſequi vult, abnegat ſeipſum, dicit Salvator, & tollat crucem ſuam quotidiè. Si in hac vita abnegas teipſum, Chriſtus in judicio agnoſcet te pro ſuo. Si propter Chriſtum proprio honori, proprio amori, propriæ voluntati in hac vita renuncias, Chriſtus in futura, ſui honoris, ſui amoris, ſuæ voluntatis compotem te faciet. Si in hac vita particeps es crucis, in futura particeps eris æternæ lucis: Si in hac vita particeps es tribulationis,

bulationis, in futura particeps eris consolationis: Si in hac vita particeps es persecutionis, in futura particeps eris largissimæ retributionis. Qui me confitetur in hoc sæculo (inquit Christus) confitebor & ego eum coram Patre cœlesti. Jam verò non solùm doctrinæ professione, sed etiam vitæ conformatione, Christum confiteri debemus; ita demum pro suis nos agnoscet in judicio. Quisquis me negaverit coram hominibus, negabo & ego eum coram Patre cœlesti. Christus non solùm verbis, sed etiam (& multò magis) impiâ vitâ negatur. Qui ergo factis negat Christum in hoc sæculo, eum etiam factis negabit in judicio. Christianus non est, qui veram Christi fidem non habet: Vera autem fides Christo spirituali viti nos inserit tanquam palmites. Omnem palmitem in Christo non ferentem fructum cœlestis agricola tollit: qui verò in Christo manet, & in quo Christus per fidem habitat, hic fert fructum multum. Non est palmes in vite, qui non trahit succum ex vite: non est anima in Christo per fidem, quæ non spiritualem charitatis succum ex Christo trahit per fidem. Conforma nos vitæ tuæ (bone Jesu) in hoc sæculo, ut plenè tibi conformemur in futuro.

Me-

Meditatio XXXI.

De sui abnegatione.

Ille negat Christum, qui se non abnegat ipsum.

QUi me sequi vult, seipsum abneget; dicit Salvator. Seipsum abnegare, est proprio suo amori renunciare. Amor proprius amorem Dei prohibet. Si vis esse Christi discipulus, necesse est ut radix amoris proprii moriatur in te penitus. Nemo Christum diligit, nisi qui seipsum odit. Nisi granum frumenti lapsum in terram fuerit mortuum, fructum non affert: ita quoq; fructus Spiritûs Sancti percipere non poteris, nisi in corde tuo moriatur amor proprius. Dicebat Dominus ad Abrahamum, Egredere è terra tua, & è cognitione tua, & è domo patris tui, ad terram quam ostendam tibi. Non poterat Abraham tantus fieri propheta, nisi priùs egrederetur ex sua patria: non eris priùs verus Christi discipulus, & verè spiritualis homo, antequam ab amore discedas proprio. Jacob ex contactu Angeli uno pede claudicabat, altero sano & integro: Per duos hos Pedes duplex amor intelligitur; proprius, & divinus. Tunc homo particeps erit divinæ benedictionis, cùm pede amoris

proprii claudicabit, altero illo amoris Dei manente sano & integro. Fieri non potest, ut uno eodémque oculo cœlum intuearis & terram; ita fieri nequit, ut unâ eadémque voluntate seipsum inordinatè quis amet ac Deum. Amor est summum animæ nostræ bonum; tribuendum ergo hoc summum animæ bonum Summo Bono, scilicet Deo. Amor tuus Deus tuus; id est, quicquid summè amas, id in Dei locum collocas: quicquid summè amas, id summum esse judicas Deus autem verè est Summum Ens: qui ergo seipsum amat, seipsum Deum judicat & in locum Dei collocat; quæ est omnino maxima idololatria. Quod summè amas, hoc rerum omnium finem æstimas, & desideriorum tuorum ultimum complementum judicas: solus autem Deus est principium & finis creaturarum; ipse est primus & novissimus; ipse solus implet desiderium cordis nostri, & nihil quicquam creati tua potest satiare desideria: amorem ergo Dei præferre debes amori proprio. Deus est principium & finis: in illo ergo debet amor noster incipere, in illo etiam debet desinere. Dei essentia est extra omnes creaturas, sicut ab æterno fuit Deus in seipso: ab omnibus ergò creaturis amorem tuum abstrahas. Qualis amor tuus, talia etiam opera tua. Si opera tua procedunt ex vera fide & Dei amore, Deo sunt grata, &

coram

coram oculis ejus magna, licet coram omnium hominum oculis sint parva. Si procedunt ex amore proprio, nunquam poterunt placere Deo. Amor proprius præstantissima quæque opera contaminat. Cùm esset Christus in domo Simonis, mulier quædam unguenti pretiosi vas confringit, & caput Christi inungit: apparet opus parvum, nihilo minùs Christo erat gratum, quia procedebat ex fide vera, charitate pura, contritione seria. Sacrificium erat opus Deo gratum in V. T. interim tamen Deo non placebat, quòd Saul prædam Amalecitarum ad offerenda Deo sacrificia segregabat: Quare? quia hoc non procedebat ex amore Dei. Si enim verè Deum dilexisset, mandatum Dei de omnibus prædis exurendis non contempsisset: seipsum diligebat, & suam devotionem Amor est quidam ignis; ita enim orat Ecclesia, Veni Sancte Spiritûs, & tui amoris ignem accende in fidelibus. Ignis non hæret in terra fixus, sed semper tendit sursum: sic amor tuus non debet in te quiescere, sed sursum ad Dominum se debet elevare. Seipsum abnegare, est insuper honori tuo renunciare. Summo Bono soli debetur summus honor: Deus Summum Bonum est. Qui suam quærit gloriam, non potest Dei gloriam quærere: sicut Salvator dicebat ad Pharisæos, Quomodo potestis credere, qui

qui gloriam ab invicem accipitis? Christi exemplum intuere & sequere. Sæpiùs de se testatur, quòd non quærat suam gloriam, quòd non accipiat honorem ab hominibus, quòd sit ex corde humilis. Omnia tua dona à Deo accipis, omnia ergo Deo vicissim tribuas. Omnes bonorum rivuli ab hoc fonte bonitatis divinæ procedunt, omnia ergo bona vicissim in hoc mare transferenda. Herbæ (quæ Solsequia dicuntur) semper convertunt se ad Solem, à quo vitam & succum hauriunt: sic & omnibus tuis donis, & omni tuo honore, ad Deum te converte, & nihil quicquam tibi tribue. Si aliquid à teipso habes, honorem tuum quære, & tibi ipsi tua dona tribuere potes: sed quia nihil habes à teipso, omnia verò à Deo, ideo non tuum, sed Dei honorem quærere debes. Proprius honor avertit hominem à Deo. Exemplum est in Nebuchadnezzar, qui dicebat, Hæc est illa Babylon, quam ædificavi in domum regni, in robore fortitudinis meæ, & in gloriam decoris mei: Sed quid sequitur? Adhuc sermo erat in ore Regis, & vox è cœlo ruit, Tibi dico, Nebuchadnezzar, regnum transivit à te; ab hominibus te ejicient, & cum bestiis agri erit habitatio tua. Sic si ex proprio honore & superbia spiritualem tuam Babyloniam (id est, operum bonorum structuram) æstimas, & gloriam eorum tibi tribuis,

buis, & non ſoli Deo, abiicieris à conſpectu Dei. Seipſum denique abnegare, eſt propriæ voluntati renuntiare. Optimæ voluntati ſemper parendum: Dei autem voluntas ſemper eſt optima. Illius voluntati parendum, à quo omnia noſtra habemus: à Deo autem omnia ad nos devenerunt. Illius voluntati parendum, qui nos ſemper ad vitam & ad bonum deducit: Dei voluntas ſemper ducit ad vi am & bonum. Delectare in Domino, & ipſe dabit tibi petitiones cordis tui. Propria voluntas ad mortem & damnationem nos deducit. Per quid primus noſter parens ex Dei gratia & ſtatu ſalutis in æternam damnationem prolapſus eſt? Sepoſitâ Dei voluntate propriam ſequebatur voluntatem: præceptum Domini negligebat, & ſuaſionem diaboli audiebat. Verus ergo Chriſti diſcipulus propriæ voluntati renunciat, & divinam voluntatem ſequi deſiderat. Aſpice Chriſtum; is in agone paſſionis conſtitutus, propriam voluntatem tanquam gratiſſimum ſacrificium Deo offert: Offeras & tu propriam Deo voluntatem, & ſic perficies eam quam Chriſtus requirit, tui abnegationem. O Domine, tua ſancta voluntas fiat ſicut in cœlo ita & in terra.

Meditatio XXXII.

De vera quiete animæ.

—— Domino mens nixa quieta eſt.

IN tranſitoriis & mundanis rebus quietem ſuam anima ſæpe quærit, ſed non invenit: Quare? quia anima omnibus creaturis dignior. Non ergo poteſt in illis vilioribus quietem & pacem invenire. Omnia mundana fugacia ſunt & tranſitoria; anima autem immortalis: quomodo ergo veram quietem in illis inveniret? Omnia illa terrena ſunt; anima autem noſtra cœleſtis eſt originis: quomodo ergo illis deſiderium ſuum explere poſſet? In Chriſto requiem invenit, ille poteſt ſatiare & explere deſiderium illius. Contra iram Dei quieſcit in vulneribus Chriſti; contra accuſationes Satanæ in potentia Chriſti; contra terrorem legis in prædicatione Chriſti; contra peccata accuſantia in ſanguine Chriſti, qui meliùs coram Deo loquitur quàm ſanguis Abel; contra mortis terrorem in ſeſſione Chriſti ad dextram Patris acquieſcit & confidit. Atque ita fides noſtra quietem invenit in Chriſto; ſed & charitas noſtra ſummam quietem tibi invenit. Qui amore rebus terrenis inhæret, non habet veram

veram quietem, quia ipsæ res terrenæ eam non habent; non possunt plenè appetitum animæ satiare, quia omnia finita sunt; anima autem nostra ad imaginem Dei facta, infinitum illud Bonum, in quo omnia bona sunt, appetit. Ut ergo fides nostra nulli ex omnibus creaturis inniti debet; sed soli Christi merito: Ita quoque amor noster nulli creaturæ adhærere debet, imò nec nobis ipsis; nam proprius amor itidem amorem Dei impedit. Omnibus debemus amorem Dei præferre. Anima nostra sponsa Christi est; huic ergo uni adhærere debet. Anima nostra Dei habi aculum; huic ergo soli dare locum debet. Multi quærunt in divitiis quietem; sed extra Christum nulla animæ quies. Ubi autem Christus, ibi pauperras; si non actu, tamen affectu. Non habebat ille cœli & terræ Dominus quò caput reclinaret; sicque paupertatem nobis commendare & consecrare voluit. Divitiæ sunt extra nos; at, quod animam quietam reddere debet, illud internum esse oportet. Cui verò in morte adhærebit anima, quando omnia in mundo relinquenda? Aut nos divitiæ deserunt, aut nosmet illas; sæpiùs in vita, semper autem in morte. Ubi ergo tunc pacem &. quietem inveniet anima? Multi in voluptatibus quærunt quietem, sed corporis hæc aliquando quies & de-

delectatio esse potest, non autem animæ: Tandem sequitur comes dolor & luctus. Voluptates ad hanc vitam spectant; anima autem non est creata hujus vitæ gratiâ, quia per mortem exire compellitur: quomodo ergo in voluptatibus quietem invenire possit? Extra Christum non est animæ quies: Qualis autem erat vita Christi? Summus dolor à primo nativitatis tempore usque ad mortem. Sic ille verus rerum æstimator docere nos voluit, de voluptate quid nobis sentiendum sit. Multi in honoribus quærunt quietem; miseri verò, qui ad quamlibet popularis auræ mutationem quietè carere coguntur. Honor est exterius & fugacissimum bonum; quod autem quietem animæ largire debet, id in nobis esse oportet. Quid de humana laude & gloria plus referes, quàm Appellis pictura laudata? Considera angulum in quo latitas; quanta ejus proportio ad totam provinciam, ad Europam, ad totum orbem habitalem! Ille demum verus honor, qui à Deo electis olim obtinget. Quies rei est in ipsius fine; nec quiescit res naturaliter, nisi postquam finem & locum suum adepta est. Finis creatæ animæ Deus est; facta siquidem est ad Dei imaginem: ergo non potest esse quieta & pacata, nisi in illo suo fine, scilicet in Deo. Ut corporis vita anima, ita animæ vita Deus. Sicut ergo verè

vit

vivit anima, in qua (ſpirituali gratiâ) Deus habitat; ita mortua eſt anima, quæ Deum inhabitantem non habet. Quæ verò poteſt quies eſſe mortuæ animæ? Prima iſta mors in peccatis neceſſariò trahit ſecundam mortem damnationis. Qui proinde amore ſuo firmiter adhæret Deo, & interiùs divinâ conſolatione fruitur; illius quietem exteriora mala perturbare non poſſunt. In rebus triſtibus lætus eſt, in paupertate dives, in tribulationibus ſæculi ſecurus, in turbis mundanis tranquillus, in convitiis & hominum contumeliis pacatus, in ipſa morte vivus. Non curat tyrannorum minas, quia interiùs ſentit divinæ conſolationis divitias. In adverſis non triſtatur, quia Sanctus Spiritus efficaciter eum interiùs conſolatur. Non angitur in paupertate, quia dives eſt in Dei bonitate. Non turbatur hominum contumeliis, quia divini honoris fruitur deliciis. Non curat carnis voluptatem, quia magis gratam habet Spiritûs ſuavitatem. Non quærit amicitias mundanas, quia Dei ſibi propitii ac amici ſentit delicias. Non inhiat theſauris terrenis, quia ſummum theſaurum habet reconditum in cœlis. Mortem non metuit, quia in Deo ſemper vivit. Non deſiderat magnopere ſapientiam mundanam, quia habet interiùs docentem Sanctum Spiritum. Perfectam tollit imperfectus. Non

timet

timet fulgura & tempeſtas, incendia, & aquarum vaſtitates, triſtes planetarum configurationes, & luminarium cœleſtium obſcurationes, quia ſupra naturam evectus in Chriſto fide recumbit, in Chriſto vivit. Non abſtrahitur blanditiis ſæculi, quia audit in ſe ſuaviorem vocem Chriſti. Non timet Diaboli potentiam, quia divinam ſentit indulgentiam. Fortior eſt, qui in ipſo vivit & vincit, quàm diabolus, qui vincere eum fruſtra ſatagit. Non ſequitur carnis illecebras, quia in Spiritu vivens Spiritûs ſentit delicias. Mortificat & crucifigit carnem Spiritûs vivificatio. Non metuit diabolum accuſatorem, quia Chriſtum novit eſſe ſuum interceſſorem. Hanc veram quietem animæ noſtræ velit concedere autor & dator illius unicus, Dominus noſter, Deus in ſæcula benedictus.

Meditatio XXXIII.

De conſcientiæ puritate.

——Mens recti conſcia vita eſt.

IN omni tuo opere maximam curam habe conſcientiæ. Si inſtigat te Diabolus ad quoddam peccatum, internum conſcientiæ re-

reverere judicium. Si times in aliorum hominum peccare præsentia, multò magis à peccato revocet te propria conscientia. Internum testimonium efficacius est quàm externum: quamvis ergo peccata tua fugiant omnium hominum accusationem, nunquam tamen effugere poteris internam conscientiæ testificationem. Conscientia erit inter libros illos quos Apocalypsis testatur in judicium olim aperiendos. Primus liber est divinæ omniscientiæ, in quo manifestè relucebunt omnium omnino hominum facta, verba, cogitata. Secundus liber est Christus, qui est vitæ liber: in hoc qui scriptus invenietur per veram fidem, is ab Angelis deducetur in curiam cœlestem. Tertius liber est Scriptura, juxta cujus præscriptum judicabuntur fides & nostra opera: Sermo, quem locutus sum, dicit Salvator, judicabit eos in die novissimo. Quartus liber continet externa testimonia pauperum, qui in die judicii recipient nos in æternum tabernaculum. Quintus liber continet internum testimonium conscientiæ, quia conscientia est codex, in quo omnia conscribuntur peccata. Grande volumen conscientia, cui omnia stylo veritatis inscripta. Non poterunt damnati negare peccata sua judicio, quo propriæ conscientiæ convincentur testimonio. Non poterunt fugere à peccatorum accusatione, quia

quia tribunal conſcientiæ internum eſt & domeſticum. Conſcientia pura eſt ſpeculum animæ clariſſimum, in quo ſe intuetur, & Deum veri luminis ſplendorem ſordens acies videri nequit. Hinc dicit Salvator, Beati mundi corde, quia Deum videbunt. Sicut pulchra & munda facies hominis aſpectui grata; ita pura & munda conſcientia coram oculis Dei accepta: ſed putrefacta conſcientia vermes progignit immortales. In præſenti igitur conſcientiæ vermis ſentiendus, & ſuffocandus, non autem in immortalitatem fovendus. Ad hunc librum emendandum omnes alii inventi ſunt. Quid prodeſt magna ſcientia, ſi adſit immunda conſcientia? non ex ſcientiæ, ſed conſcientiæ libro judicaberis aliquando coram Dei throno. Si hunc librum rectè vis ſcribere, ſcribe eum ſecundùm exemplar libri vitæ: liber vitæ Chriſtus eſt; ad normam doctrinæ Chriſti conformetur profeſſio tuæ fidei; ad normam vitæ Chriſti conformetur vitæ tuæ ductus. Bona erit conſcientia, ſi habeat in corde puritatem, in ore veritatem, in actione honeſtatem. Conſcientiâ pro lucerna utere in omnibus actionibus; ea enim quæ in vita bonæ ſint actiones, quæ malæ, oſtendet penitus. Fuge hoc conſcientiæ judicium, in quo idem ſimul reus, actor, teſtis, judex, tortor, carcer, flagellum, executor, carnifex.

Quodnam

Quodnam hic possit effugium, ubi ipsa testis est quæ accusat, & nihil potest esse occultum ei qui judicat? Quid prodest si omnes te laudent, & conscientia accuset? Quid obesse poterit si omnes derogent, & sola conscientia defendat? Solus hic judex unicuique ad accusandum, ad judicandum, ad damnandum sufficit. Incorruptus hic judex, nec flecti potest precibus, nec corrumpi muneribus. Quocunque vadis, ubicunque es, semper conscientia tua tecum est, secum portans quicquid in ea posuisti, sive bonum sive malum. Servat hæc vivo & restituit defuncto depositum, quod accipit servandum. Sic verè inimici hominis domestici ejus; sic in domo propria, & à propria familia habes accusatores, observatores, & tortores. Quid prodest vivere in copia omnis abundantiæ, & torqueri flagello conscientiæ? Fons humanæ felicitatis & miseriæ in ipso animo est. Quid prodest febribus æstuanti in aureo collocari lecto? Quid prodest conscientiæ facibus agitato externæ felicitatis lætari cumulo? Quanta cura est salutis æternæ, tanta etiam cura sit conscientiæ: amissâ enim bonâ conscientiâ amittitur fides, amissâ fide amittitur Dei gratia, amissâ Dei gratiâ quomodo potest sperari vita æterna? Quale est conscientiæ tuæ testimonium, tale expectabis à Christo judicium. Peccatores nullo ar-

arguente, vel in medium quippiam afferente, ipſi ſui ipſorum accuſatores fient. Sicut ebrius, quando multum vini ingurgitat, nullum ſentit à vino damnum; poſtea autem, è ſopore excitatus, ebrietatis ſentit incommodum: Ita & peccatum, donec conſumetur, obtenebrat mentem, & quaſi denſa nubes veri judicii ſplendorem obfuſcat; poſtea demum inſurgit conſcientia, & quovis accuſatore graviùs arrodit. Ita ſunt judicia: judicium mundi, judicium tui, & judicium Dei. Ut autem non potes effugere judicium Dei, ita etiam non poteris effugere judicium tui, licèt aliquando effugias judicium mundi. Nulli obſiſtunt parietes quò minùs hic teſtis videat tuas actiones. Quæ te poterit defendere excuſatio, quando damnat interna accuſatio? Tranquillitas conſcientiæ initium eſt vitæ æternæ. Veriùs & jucundiùs gaudebis de bona conſcientia inter anguſtias, quàm de mala inter delicias. Contra omnem malevolorum obtrectationem confidenter obvertere poteris conſcientiæ excuſationem. Te interroga de te, quia te longè nôſti meliùs quàm ullus homo alius. In extremo judicio quid proderunt aliorum falſæ laudes? quid oberunt aliorum falſæ obtrectationes? Dei & tuo ſtabis aut cades judicio; non aliorum ſtabis aut cades teſtimonio. Nunquam finitur conſcientia, quemadmodum nunquam

quam finitur anima. Tamdiu prement damnatos infernales pœnæ, quamdiu durabit accusatio conscientiæ. Nullus exterior ignis tantopere corpus affligit, quàm graviter hæc interior flamma animam adurit. Æterna est anima quæ uritur, æternæ conscientiæ ignis qui urit. Nulla exteriora flagella corpori tam sunt molesta, quàm gravia sunt animæ hæc interiora verbera. Fuge ergo peccati reatum, ut conscientiæ effugias cruciatum. Dele per veram pœnitentiam peccata ex libro conscientiæ, nè in judicio ea legantur, & metuenda tibi sit vox divinæ sententiæ. Extingue vermem conscientiæ per devotionis fervorem, nè morsus ejus æternum tibi pariat horrorem. Extingue hunc interiorem ignem per lachrymas, ut ad cœlestis refrigerii pervenias delicias. O Domine, da ut militemus bonam militiam, retinentes fidem ac bonam conscientiam, ut tandem solvi & incolumes perveniamus ad cœlestem patriam.

Meditatio XXXIV.

De studio veræ humilitatis.

Quid homo? quid bulla? nihil sunt——

COgita (ô fidelis anima) miseram hominis conditionem, & facilè effugies omnem su-

ſuperbiæ tentationem. Homo vilis ingreſſu, miſer in progreſſu, flebilis in egreſſu. Impugnatur à dæmonibus, laceſſitur tentationibus, allicitur delectationibus dejicitur tribulationibus, implicatur criminibus, denudatus eſt virtutibus, irritatur malis conſuetudinibus. Unde ergo ſuperbis, terra & cinis? Quid fuiſti ante ortum? Sperma fœtidum. Quid in vita? Saccus ſtercorum. Quid poſt mortem? Cibus vermium. Si quid in te boni, id tuum non eſt, ſed Dei: nihil tuum eſt niſi peccata, nihil ergo arroges tibi ex his quæ in te ſunt præter peccata tua. Fatuus & infidelis eſt ſervus, qui de bonis Domini ſui vult ſuperbire. Vide (ô homo) exemplum Chriſti: famulatur ipſi omnis gloria cœlorum, imò ipſe ſolus eſt vera gloria; & tamen omnem mundanam à ſe abjicit gloriam. Clamat is adhuc, Diſcite à me, quia mitis ſum & humilis corde. Verus Chriſti amator, qui etiam Chriſti imitator. Cui Chriſtus charus eſt, huic etiam ipſius humilitas chara eſt. Erubeſcat & confundatur ſuperbiens ſervus, quando ita humilis eſt cœlorum Dominus. Dicit de ſeſe Salvator noſter, Quòd ſit lilium convallium: ſcilicet quia ipſe (qui nobiliſſimus flos eſt) naſcitur & conſervatur, non in montibus, (id eſt, ſuperbis & elatis cordibus) ſed in humilioribus vallibus, (id eſt, contritis & humilibus piorum

rum mentibus. Verè enim anima humilis est sessio & delectabile cubile Christi, ut dicit quidam Sanctus. Vera gratia non extollit, sed humiliat; nondum ergo particeps veræ gratiæ, qui non ambulat in cordis humilitate. Fluenta divinæ gratiæ deorsum, non sursum fluunt. Ut aquæ per naturam non quærunt loca sublimia: ita gratia divina non fluit, nisi ad corda humilia. Dicit Psalmus, Dominus in altis habitat, & humilia respicit in cœlo & in terra. Verè hoc mirabile est, quod ad summum & altissimum Deum non nisi humilitate appropinquimus. Qui sibi vilis, Deo magnus; qui sibi displicet, Deo placet. Ex nihilo fecit Deus cœlum & terram: Ut fuit in creatione, ita adhuc est in hominis reparatione; creat Deus ex nihilo, reparat ex nihilo. Ut ergo particeps fias regenerationis & reparationis, sis nihil in oculis tuis; id est, nihil tibi tribuas, nihil arroges. Omnes sumus infirmi & fragiles; te autem judica fragiliorem neminem. Non nocet, si omnibus te inferiorem judices, & per humilitatem omnibus supponas: sed plurimùm nocet, si vel uni te præponas. Viginti quatuor seniores (id est, tota triumphans ecclesia) abjiciunt coronas ante thronum, omnem justitiam & gloriam Deo tribuunt: quid ergo faciat vilis peccator? Seraphin, sancti Angeli, velant facies suas in aspectu

Majestatis Divinæ; quid faciat homo tam vilis creatura, & Creatori suo tot modis ingrata? Christus verus & unigenitus Dei Filius ex admiranda humilitate descendit de cœlo, & fragilem nostram naturam in se suscepit; demisit se in carnem, in mortem, in crucem. Quid faciat homo, qui per peccata tam longè recessit à Deo? Vide (ô fidelis anima) quàm stupendâ humilitate superbiam nostram Christus sanaverit, & tu adhuc superbire cupis? Per humilitatis & passionis vitam Christus ingressus est in gloriam, & tu in superbiæ via incedens ad cœlestem gloriam pervenire te posse statuis? Diabolus propter superbiam ex cœlesti regno expulsus; & tu, cùm cœlesti gloriâ nondum cruceris, per superbiæ viam eò contendis? Adamus propter superbiam ex Paradiso ejectus; & tu ad cœlestem Paradisum per superbiæ viam pervenire cupis? Optemus potiùs servire & lavare pedes aliorum cum Christo, quàm dignierem locum ambire cum diabolo: humiliemur in hac vita, ut exaltemur in futura. Non quid habes, sed quid tibi desit (ô fidelis anima) semper cogita: magis dole de virtutibus quas non habes, quàm quòd gloriari velis de virtutibus quas habes. Virtutes cela, peccata manifesta: valde enim metuendum est, nè si thesaurum operum bonorum manifestes per gloriam, diabolus tibi cum de-

prædetur

prædetur per ſuperbiam. Ignis optimè ſervatur ſi cinere tegatur : ita ignis charitatis nunquam ſecuriùs cuſtoditur, quàm cùm cineribus humilitatis ſepelitur. Superbia eſt omnium peccatorum ſemen ; caveas ergo extolli, nè contingat te in abyſſum peccatorum præcipitari. Superbia eſt gratum cubile diaboli ; caveas ergo extolli, nè contingat miſeram tuam animam à diabolo ſubjugari. Superbia eſt ventus urens & exſiccans divinæ gratiæ fontem ; caveas ergo extolli, nè contingat à divina gratia ſeparari. Sana (ô Chriſte) tumorem ſuperbiæ noſtræ : ſancta tua humilitas ſit nobis vitæ noſtræ meritum ; ſit etiam vitæ noſtræ exemplum. Fides noſtra humilitatem tuam firmiter amplectatur, & vita noſtra eandem conſtanter ſequatur.

Meditatio XXXV.

De avaritia fugienda.

—— Quis vere pauper ? Avarus.

QUàm gratus eſt ſalus animæ, tam odioſum eſſe debet peccatum avaritiæ. Avarus omnium pauperrimus eſt ; quia tam deeſt illi quod habet, quàm quod non habet. Avarus eſt omnium afflictiſſimus ; quia in

remirem benus est, in se autem pessimus. Initium omnis peccati superbia; radix malorum omnium avaritia: illa per aversionem à Deo, hæc per conversionem ad creaturas. Pariunt divitiæ tuderem in acquirendo, creant timorem in possidendo, pariunt dolorem in amittendo, & (quod pejus est) avarorum labor non solùm periturus, sed etiam peremptorius. Aut divitiæ te deserent, aut tu illas. Si ergo speras in divitiis, quæ erit spes tua in hora mortis? Quomodo animam tuam Deo credes, si corporis tui curam ei non credis? Omnipotenti Deo curæ es; quare dubitas nè sustentare te possit? Sapientissimo Deo curæ es, quare ambigis quemodo sustentare velit? Largissimo Deo curæ es, quare dubitas an sustentare te velit? Habes Syngraphum Christi, universorum in cœlo ac terra Domini; nihil eorum, quæ opus sunt homini, defuturum iis qui quærunt regnum Dei. Confide huic Christi promisso; non fallet; est enim Veritas. Avaritia est summa idololatria, quæ creaturas in locum Dei collocat. Avarus fiduciam Deo debitam ad creaturas transfert. Quicquid plus diligitur quàm Deus, id Deo præfertur: quicquid Deo præfertur, in locum Dei collocatur. Esau jus primogenituræ vendebat edulio: ita multi hæreditatem regni cœlestis à Christo paratam amittunt pro acquirendis

rend's temporalibus bonis. Judas Christum vendidit triginta argenteis : avari gratiam Christi pro temporalibus vendunt divitiis. Quomodo potest aspirare ad regnum cœlorum plenus quotidie siliquis porcorum ? Quomodo potest ad Deum cordis elevatione contendere, qui animæ quietem in divitiis studet invenire? Divitiæ sunt spinæ, dicit Veritas : qui ergo amat divitias, is verè amat spinas. O spinæ, quàm multas suffocat's animas! Spinæ impediunt seminis proventum : ita divitiarum sollicitudo spiritualem verbi impedit fructum. Spinæ corpus punctur is affligunt : ita divitiæ animum curis angunt. Periturus es, si perituros solùm colligis thesauros. Qui in terris thesauros congregant, similes sunt iis, qui fruges suas in imis & humidis locis recondunt, non animadvertentes fore, uti quàm citissimè putrescunt. Quàm stolidi sunt, qui in divitiis finem desideriorum suorum collocant ! Quomodo res corporalis animam (quæ spiritus est) implere possit ; cùm potiùs spiritualis natura virtute propriâ sic comprehendat corporalia, ut nullâ quantitate distendatur? Anima ad æternitatem creata ; injuriam ei facis, si desideriorum eius finem temporalibus & momentaneis constituis. Anima quò magis ad Deum elevatur, eò magis ab amore divitiarum abstrahitur. Omnia animalia quò cœle-

stibus vicinora sunt, eò magis capiant & congregant inferiora: sicut volatilia cœli nec metunt. Magnum est indicium, quòd anima cogitet cœlestia, si parvi æstimat & contemnit terrestria. Mures & reptilia congerunt in cavernas; deteriores enim conditionis sunt & ignobiliores naturæ quàm aves. Magnum signum quòd anima à Deo averta, & terrenis affixa, si divitiis inordinato amore adhæret. Animam tibi dedit Deus, & tu carnis curam ei non concredis? Volucres cœli pascit Deus, & tu dubitas an velit te sustentare, cùm sis ad imaginem ipsius creatus? Lilia agri vestit Deus, & tu dubitas an prospecturus sit tibi de vestibus? Pudeat non posse effulgere fidem & rationem in homine, quod naturalis instinctus efficit in volucre: nec serunt nec metunt volucres, sed corpusculi sui curam Deo committunt. Avari verbis Dei fidem non adhibeat, antequam sibimetipsis de sustentatione prospiciant. Avarus est injustissimus: quare? quia nihil secum in mundum intulit; & tamen ita de bonis terrenis est solicitus, ac si plurima omnino ex mundo secum auferre velit. Avarus est ingratissimus: quare? quia multis Dei frustur bonis, & nunquam ad bonorum datorem cordis fiducia evehitur. Avarus est stolidissimus: quare? quia relinquit Verum Bonum, fine quo nihil verè bonum, & adhæret

hæret ei, quod sine Dei gratia non est bonum. Qui terrenorum obstringitur amore, non possidet, sed possidetur ipse. Avaritia nec copiâ nec inopiâ extinguitur. Inopiâ ideo non minuitur, quia habendi crescit desiderium, quando obtineri nequit quod diu est desideratum. Copiâ ideo non minuitur, quia avarus, quantò magis acquirit, tantò amplius quærit; quando acquiritur quod ab avaritia desiderabatur, simul nova desiderandi materia subministratur: et sic more ignis, cùm ligna (quæ consumit) exceperit, accrescit. Avaritia torrens est in principio parvus, sed postea in immensum crescit: præfige ergo divitiarum cupiditati terminum, nè cupiditas ista ad æternum te trahat exitium. Multi in hac vita devorant, quod postea apud inferos digerant: multi, dum sitiunt lucrum, ad præsentissimum currunt interitum. Hæc cogitans (devota anima) quantùm potes fuge ab avaritia. Nihil de bonis ad judicium tecum feres, nisi pauperibus peritura & caduca tua bona, pro quibus Christus vitam dare non recusavit, reliqueris. Da pauperi, ut des tibi: quicquid pauperi non dederis, habebit altar. Nimis est avarus, cui non sufficit Dominus. Nondum verè sperat cœlestia, qui magni æstimat bona terrestria. Quomodo pro fratre poneret animam, qui fratri petenti denegat temporalem substantiam? Thesau-

rus cœli est manus pauperis; quod ea susci-pit, nè in terra pereat, in cœlo ponit. Vis gratum Christo præstare officium? exhibe pauperi beneficium. Membris quod benefit, id tanquam sibi factum caput accipit. Dicit tibi Christus, Da mihi de eo quod dedi de meo; fac bonum de bono, ut acquiras tibi bonum; largire terrena, ut ea serves: quia ea parcè nimis servando amittes. Audi Christum monentem, nè cogaris in judicio eum adire dicentem, Ite in æternum ignem maledicti, quia non cibâstis mihi quando esurivi. Sanctum semen eleemosyna, prout parcè vel largè sparsum, messis erit vel parca vel copiosa. Si vis esse in numero ovium, exhibe etiam ovibus beneficium. Terreant te hœdi ad sinistram constituti, non quia rapuerunt, sed quia non paverunt. Inclina (ô Deus) cor nostrum ad testimonia tua, & non ad avaritiam.

Meditatio XXXVI.

De proprietatibus veræ charitatis.

——Sanctos dilectio signat.

VEra & sincera charitas est constans piorum proprietas. Nullus Christianus sine fide, nulla fides sine charitate: ubi non est cha-

charitatis ſplendor, ibi etiam non eſt fidei fervor. Remove lucem à Sole, & removere poteris charitatem à fide. Charitas eſt actus exterior interioris vitæ hominis Chriſtiani. Corpus mortuum eſt ſine reſpiratione: ita fides mortua eſt ſine dilectione. Non eſt Chriſti, qui non habet Spiritum Chriſti; non habet Chriſti Spiritum, qui non exerit charitatis donum, quia fructus Spiritûs eſt charitas. Arbor bona non cognoſcitur, niſi ea fructus proferre bonos perſpicitur. Charitas vinculum eſt Chriſtianæ perfectionis; ſicut corporis membra per Spiritum (id eſt, animam) conjunguntur: ita vera corporis myſtici membra per Spiritum Sanctum charitatis vinculo uniuntur. In templo Solomonis omnia auro obducta erant intùs & exteriùs: ſic in ſpirituali Dei templo charitate omnia ornata ſint intùs & exteriùs. Charitas moveat cor ad compatiendum, charitas manum moveat ad elargiendum: non ſufficit compaſſio, ſi non accedat exterior elargitio; nec ſufficit elargitio exterior, ſi non accedat compaſſio interior. Omnia accipit fides à Deo: charitas viciſſim omnia ſua donat proximo. Per fidem divinæ naturæ conſortes reddimur; Deus autem charitas eſt. Ubi ergo non ſe exerit charitas exteriùs, nemo credat quòd adſit fides interiùs. Nemo in Chriſtum credit, qui non Chriſtum

diligit: nemo diligit Christum, nisi qui etiam diligit suum proximum. Nondum vera cordis fiducia apprehendit Christi beneficium, qui proximo debitum denegat officium. Non est verè opus bonum quod non procedit ex fide; nec est verè opus bonum, quod non procedit ex charitate, charitas enim semper est omnium virtutum; non est bonus fructus, nisi qui de radice charitatis exsurgit. Charitas est spiritualis gustus animæ; huic enim soli sapit omne bonum, omne arduum, omne adversum, omne laboriosum. Charitatis gustus etiam mortem facit suavissimam, quia fortis ut mors dilectio; imò fortior quàm mors, quia Charitas Christum deduxit ad mortem. charitas etiam veros pios (ut pro Christo mori non dubitent) excitat. Omnia Dei opera procedunt ex charitate, etiam pœnæ ipsæ: sic omnia opera Christiani hominis ex charitate procedant. In omnibus creaturis proposuit nobis Deus speculum charitatis: Sol & Sidera non sibi sed nobis lucent: Herbæ non sepsas sed corpora nostra purgant: Aer, Aqua, Bruta, & omnes creaturæ homini inserviunt: Ita quoque seipsum totum exhibet proximi ministerio. Non prosunt linguæ sine charitate: Linguarum cognitio inflat, charitas autem ædificat. Non prodest scientia mysteriorum sine charitate, quia etiam diabolo nota sunt mysteria;

charitas

charitas autem solius verè pii propria Fides etiam montes transferens non prodest sine charitate; quia talis fides est solùm miraculosa, non salvivica. Charitas dono miracula faciendi præstat, quia illa verorum Christianorum indubitata nota, hoc impiis interdum conceditur. Non prodest omnes facultates pauperibus distribuere, si non adsit charitas; quia hypocritica est actio exterior, si non adsit charitas interior. Non prosunt vivi beneficentiæ, si non oriantur ex charitatis ore. Charitas patiens est; quia nemo facilè irascitur ei quem verè diligit. Charitas benigna est; qui enim cor suum (bonum an malum summum) donavit per charitatem, quomodo minora bona exteriora negaret? Charitas non æmulatur, quia alterius bona aspicit tanquam sua. Charitas non agit perperam; quia nemo facilè eum lædit, quem verè & ex animo diligit. Charitas non inflatur, quia per charitatem unius corporis membra reddimur: membrum autem unum alteri se non præfert. Charitas non gerit se indecenter; quia irati proprium est indecenter se gerere: charitas autem iræ frenum est. Charitas non quærit quæ sua sunt; quia quod quis amat, sibi ipsi præfert, eiusque commoda magis quærit quam sua. Charitas non irritatur; quia ex superbia omnis ira: charitas autem infra alios se abjicit. Charitas non cogi-

mal-

malum; quia cui quis malum ſtruere cognoſcitur, eum nondum verè diligere convincitur. Charitas non gaudet ſuper injuſtitiam; quia charitas aliorum miſeriam facit ſuam, omnia ſuffert, omnia credit, omnia ſperat, omnia ſuſtinet charitas. Quod enim ſibi præſtari charitas exoptat, id aliis præſtare non recuſat. Ceſſabunt linguæ, evacuabuntur prophetiæ, deſtruentur ſcientiæ: non ceſſabit charitas, ſed ejus imperfectio in futura vita complebitur, & ejus perfectio in futura vita augebitur. Duo altaria conſtitui Deus juſſerat in tabernaculo; ignis ab exteriori transferebatur ad interius: duplicem eccleſiarm Deus congregavit, militantem & triumphantem, ignis charitatis à militante olim transferetur ad triumphantem. Hæc cogitans (devota anima) ſanctæ ſtude charitati. Proximus quiſquis ſit, is tamen eſt pro quo Chriſtus mori voluit; quare ergo proximo denegas charitatem impendere, cùm Chriſtus non dubitaverit vitam pro eo impendere? Si verè Deum diligis, etiam imaginem ipſius diligere debes Unum ſpiritua e corpus omnes ſumus; ſit ergo omnium una ſpiritualis anima. Iniquum eſt ut diſſideant in terris, qui aliquando unà victuri ſunt in cœlis. Dum mentes conſentiunt in Chriſto, voluntates etiam conjunctæ ſunt. Unius Domini ſervi ſumus; diſſidere invicem

cem non eſt æquum. Mortuum eſt corporis membrum, quod alterius non ſentit affectum : non ſe verum myſtici corporis Chriſti membrum æſtimet, qui alteri patienti non condolet, Unus omnium Pater Deus, quem à Chriſto edoctus, quotidie Patrem compellas : quomodo is te verum agnoſcet filium, niſi viciſſim ipſius filios pro fratribus agnoſcas ? Hominem tibi à Deo commendatum, ſi dignus eſt, ama quia dignus eſt quem ames ; ſin indignus, ama ideo quia Deus dignus, cui pareas. Per amorem hominis inimici amicum oſtenderis Dei. Non attende quid faciat tibi homo, ſed attende quid tu faceris Deo : non attende injurias quas infert inimicus, ſed attende beneficia quæ confert tibi is qui jubet, ut inimicum diligas. Proximi ſumus conditione terrenæ nativitatis, & fratres ſpe cœleſtis hæreditatis : diligamus ergo invicem. Accende in nobis (ô Deus) charitatis ignem per Spiritum tuum.

Meditatio XXXVII.

De ſtudio caſtitatis.

——Chriſti mens caſta cubile.

QUi vult eſſe verus diſcipulus Chriſti, ſanctæ ſtudere debet caſtitati. Caſta & pura

pura mens est benignissimus Deus; huic castis invocare debes precibus. Dixit quidam Sapiens, quòd corporis castimonia & animæ sanctimonia sint duæ claves religionis & felicitatis. Si corpus non servatur purum & immaculatum à scortatione, vix poterit anima exardescere in oratione. Corpus nostrum Spiritûs Sancti templum est; cavendum summo studio, nè polluamus sanctum hoc Sancti Spiritûs habitaculum. Membra nostra Christi membra sunt; cavendum ne tollamus membra Christi, & faciamus membra meretricis. Domino per fidem & castitatem adhæreamus, ut simus cum eo unus Spiritus: non adhæreamus meretrici, nè efficiamur cum ea unum corpus. Sodomitæ æstuantes libidinibus percutiebantur à Domino cæcitatibus; corporali scilicet & spirituali: eadem adhuc hodie hominum impurorum est pœna. Sodomitarum libidines sulphure & igne cœlitùs delapsis vindicabantur: sic Deus fervorem pravæ istius concupiscentiæ in scortatoribus æterno igne accendet. Ignis hic non extinguitur, sed fumus tormentorum ascendit per omnia sæcula. Foris (id est, extra cœlestem Hierosolymam) sunt canes, id est, impuri & libidinosi homines. Abluit nos Christus pretioso suo sanguine in Baptismo; cavendum summo studio, nè impuris libidinibus nos contaminemus. Ipsâ naturâ

duce,

luce, talia flagitia erubescunt impii perpetrare in conspectu hominum; & tamen non erubescunt ea perpetrare in conspectu Dei & Angelorum. Nulli parietes oculos Dei solè lucidiores impediunt; nulli anguli sanctorum Angelorum præsentiam excludunt; nulli secessus internum conscientiæ testimonium tollunt. Mirabile hoc est, quòd ardor luxuriæ ascendat quasi ad cœlum, cùm tamen fætor eius descendat ad infernum. Brevis voluptas illa æternum parit dolorem: momentaneum est quòd delectat, æternum quod cruciat: brevis voluptas fornicationis, perpetua pœna fornicantis. Memoria crucifixi crucifigat in te carnem tuam; memoria gehennæ extinguat in te concupiscentiæ fervorem: lachrymæ pœnitentiæ extinguant in te libidinis ardorem. Crucifigat carnem tuam divinus timor, ne te decipiat carnalis amor. Cogita, quòd appetitus libidinis plenus sit anxietatis & vecordiæ, actus abominationis & ignominiæ, exitus pœnitudinis & verecundiæ. Non blandientem Dæmonis ad libidinem incitantis facem, sed purgentem fugientis caudam respice: non cogita brevitatem delectationis, sed potius æternitatem damnationis. Ama scientiam Scripturarum; & vitia carnis non amabis. Semper aliquid operis facito, ut cùm venerit tentator, te semper inveniat occupatum. Davidem decepit

cepit in otio; Josephum non poterat decipere in ministerio. Cogita instantem omnibus horis mortem, & facilè spernes omnem carnis voluptatem. Ama temperantiam; & facilè vinces pravam concupiscentiam. Venter mero æstuans citò despumat in libidinem. Periclitatur in delictis castitas: si ergo immodicis deliciis pascis carnem, nutris tui ipsius hostem. Sic nutrienda caro ut serviat, sic domanda ut non superbiat. Cogita judicii extremi terrorem, & facilè extingues libidinis fervorem Revelabuntur occulta cordium, quantò magis facta in occulto perpetrata. Reddenda erit ratio de verbis inutilibus, quantò magis de spurcis sermonibus? Reddenda erit ratio de spurcis verbis, quantò magis de impuris factis? Quàm longa fuit vita tua, tam longa erit accusatio: quot fuerunt peccata tua, tot erunt accusatores. Illæ cogitationes, quæ apud nos usu fuerunt, in discessu non manebunt. Quid ergo prodest scortationem tuam aliquandiu coram hominibus occultari, cùm in die judicii omnium omnino oculis debet revelari? Quid prodest effugere tribunal judicis terreni, cùm tamen non possis effugere tribunal judicis supremi? Non poteris hunc judicem corrumpere muneribus, est enim judex justissimus: non poteris eum precibus flectere, est enim judex districtissimus: non poteris

teris ex ipsius provincia & jurisdictione fugere, est enim judex potentissimus: non poteris eum fallere vanis excusationibus, est enim judex sapientissimus: non poteris à lata & promulgata sententia appellare, est enim judex supremus. Erit tibi veritas in inquisitione, nuditas in publicatione, severitas in executione. Ergo (devota Deo anima) semper obversetur judicis hujus terror, sic non decipiet te libidinis fervor. Sis rosa charitatis, viola humilitatis, & lilium castitatis. Disce à Christo sponso tuo humilitatem; disce etiam ab eo castitatem. Magna dignitas castitatis, quæ in corpore consecrata est; magna dignitas castitatis, quia in carne præter carnem vivere facit. Ut nihil vilius quàm carne vinci; ita nihil gloriosius quàm carnem vincere. Nec solùm exteriores fugiendæ sunt scortationes, sed etiam impuræ fugiendæ sunt cogitationes; quia Deus non solùm judex exteriorum actuum, sed etiam interiorum cogitationum. Vultu sæpe læditur pietas; oculis sæpe læditur castitas. Audi quid dicat Veritas; Qui aspicit mulierem ad concupiscendam eam, jam fornicatus est cum ea. Quàm difficilis hæc pugna, tam gloriosa erit victoria. Difficile est libidinis incendia restinguere: impuberes stimulat, juvenes inflammat, senes & decrepitos fatigat: non aspernantur turguria, non reverentur

rentur palatia: sed quam difficile est hîc pugnare, tam laudabile erit triumphare. Restinguendi statim primi impetus, nec fermenta parvarum cogitationum huic summæ submin istranda. Apostolus, cùm senserit vitiis omnibus reluctandum, adversùs scortationem non congressus, sed fugam indixit; Fugite (inquit) scortationem. Quemadmodum enim peregrinus fictâ simplicitate mendicus nos decipiendi gratiâ accedit; si eum non admittimus, recedit; si finimus eum ingredi, fit hospes, colligit vires; tandem (si assentiamur) fit dominus: Ita motus pravæ concupiscentiæ stimulant nos; si eis non blandiamur, recedunt. Si non vis hunc hostem tibi dominari, non recipias eum in domum cordis tui. Conserva nos, ô Deus, in animi sanctitate & corporis castitate.

Meditatio XXXVIII.

De præsentis vitæ fugacitate.

Hominum quid vita? Cylindrus.

COgita (devota anima) vitæ hujus miseriam & fugacitatem, ut cor tuum eleveturad desiderandam cœlestem hæreditatem. Vita hæc dum crescit, simul decrescit; dum au-

augetur, simul minuitur; quicquid ei accedit, simul etiam decedit. Punctum est temporis quod vivimus, & adhuc puncto minus: dum nos vertimus, immortalitas aderit. Sumus in hac vita tanquam in domo alienâ: Non habebat Abraham in terra Cananæa habitandi fundum, sed tantùm sepulchrum hæreditarium; sic vita præsens locus est diversorii, & sepulchri. Vitæ hujus principium statim mortis est exordium. Navigranti similis est tota vita nostra: qui navigat, sive stet, sive sedeat, sive jaceat, semper ad portum accedit propiùs, & eò vadit quò impulsu navis ducitur: sic & nos, sive dormientes, sive vigilantes, sive jacentes, sive ambulantes, sive nolentes, per momenta temporum semper ad finem ducimur. Vita hæc potiùs mors est, quia singulis diebus morimur, siquidem singulis diebus aliquid de vita abs-minimus. Plena est hæc vita dolore præteritorum, labore præsentium, timore futurorum. Ingressus in vitam flebilis, quia à lachrymis vitam auspicatur infans, quasi prævidens futura mala: Progressus debilis, quia multi morbi affligunt, multæ curæ angunt: Egressus horribilis, quia non egredimur soli, sed egrediuntur nobiscum opera nostra, & per mortem egredimur ad severum Dei judicium. Conceptio nostra est culpa, nasci miseria, vivere pœna, mori angustia. In sordibus

dibus generamur, in tenebris fovemur, in doloribus parturimus; ante exitum miseras oneramus matres, in exitu more vipereo laceramus. Advenæ sumus nascendo, & incolæ vivendo, quia compellimur migrare moriendo. Prima pars vitæ nostræ sese nescit; media curis obruitur; ultima senectu e molestâ premitur. Omne vitæ tempus aut est præsens, aut præteritum, aut futurum. Si præsens, est instabile; si præteritum, jam nihil est; si futurum est incertum. Putredo sumus in exortu, bullæ in omni vita, esca vermium in morte. Terram gerimus, terram terimus, terra erimus. Nascendi necessitas abjecta, vivendi misera, moriendi dura. Corpus nostrum est terrenum habitaculum, in quo habitant mors & peccatum; quæ singulis diebus illud consumunt. Tota nostra vita est spiritualis militia: supernè in exitium excubant dæmones, à dextra & sinistra mundus oppugnat, inferiùs & interiùs caro excubat. Militia est hominis vita, quia in ea perpetua carnis & spiritûs lucta. Quæ ergo possit esse vera hominis lætitia in hac vita, cùm nulla in ea sit felicitas secura? Quid potest nobis de præsentibus contingere ad delectationem, quando cunctis simul transeuntibus, non tamen transit quod imminet: quando hoc penitùs finitur quod diligitur, & illud semper accedit propiùs, ubi dolor nun-

nunquam finitur. Id vitâ longiore lucremur, ut plura mala faciamus, plura mala videamus, plura mala patiamur: id nobis præstat vita longior, ut in extremo judicio sit peccatorum accusatio major. Quid est homo? mancipium mortis, viator transiens, bullâ levior, momento brevior, imagine vanior, sono inanior, vitro fragilior, vento mutabilior, umbrâ fugacior, somno fallacior. Quid est hæc vita? mortis expectatio, ludibriorum scena, miseriarum mare, vesicula una sanguinis, quam quilibet levis casus rumpit, quælibet febricula corrumpit. Curtius vitæ labyrinthus; in illum ex utero ingredimur, per limina mortis abimus. Nil nisi terra sumus; sed terra est nil nisi fumus; sed nihil est fumus; nos nihil ergo sumus. Vita hæc ut vitrum fragilis, ut amnis labilis, ut malitia miserabilis: & tamen multis apparet valde desiderabilis. Pretiosa nux apparet hæc vita exteriùs; sed si cultro veritatis aperias, videbis quòd nil nisi vermes & putredo sint interiùs. Nascuntur poma circa regionem Sodomæ, quæ delectant exteriori pulchritudine, sed contracta in pulverem abeunt: Felicitas hujus vitæ exteriùs delectat, quòd si prefi ori consideratione eam tangas, fumo & pulveri similis apparebit. Noli ergo (dilecta anima) summam tuarum cogitationum referre ad hanc vitam, sed mente

semper

semper ad futuram aspira lætitiam. Confer inter se brevissimum temporis punctum, quod in hac vita nobis conceditur, cum infinitis & nunquam terminandis sæculorum sæculis; et apparebit quàm stolidum sit, fugacissimæ huic vitæ adhærere, æternam negligere. Fugacissima est hæc vita nostra, & tamen in ea æterna vita acquiritur aut amittitur. Miserrima est hæc vita, & tamen in ea æterna felicitas acquiritur aut amittitur. Calamitosissima est hæc vita; et tamen in ea æterna lætitia aut acquiritur aut amittitur. Si ergo ad æternam aspiras vitam, in hac fugaci vita eam toto corde desidera. Utere mundo, sed cor tuum non adhæreat mundo. Negotiare in hac vita; sed tua non sit mens affixa huic vitæ. Non nocet usus mundanorum exterior, si non adhæresat illis amor interior. In cœlo patria est, in mundo hospitium: noli ita delectari in diario hujus mundi hospitio, ut abstraharis à cœlestis patriæ desiderio. Mare est hæc vita; æterna, portus: noli ita delectari in momentanea maris tranquillitate, ut non aspires ad portum tranquillitatis æternæ. Labilis est hæc vita, & suis amatoribus fidem non servat; quoniam præter omnem opinionem sæpius ab illis fugit: quare ergo tu fidem illi habere velis? Periculosum est; si vel unius horæ tibi certò polliceari securitatem, quia sæ-

sæpissimè in una illa hora fugacissima hæc vita finitur. Tutissimum est omni horâ præsentis vitæ abitum expectare, & ad illum seriâ pœnitentiâ se præparare. In hedera, qua delectabatur Jonas, parabat Deus vermem, ut exaresceret: ita in rebus mundanis, quibus amore multi adhæresunt, nihil est stabile, sed vermes corruptionis in illis nascuntur. Mundus tantâ rerum labe jam contritus est, ut etiam speciem seductionis amiserit: nam quantum illi laudandi sunt aut prædicandi, qui dignati sunt cum mundo florente florere; tantum increpandi & accusandi sunt, quos perire cum pereunte delectat. Abstrahe (ô Christe) corda nostra ab amore hujus sæculi, & desiderium in nobis excita cœlestis regni.

Meditatio XXXIX.

De mundi vanitate.

——Præstant æterna caducis.

NOli (anima) diligere ea quæ sunt in mundo. Peribit mundus, & omnia quæ sunt in eo exurentur; ubi ergo tunc erit amor tuus? Ama Æternum Bonum, ut in æternum vivere possis. Omnis creatura vanitati subjecta est: qui ergo amore adhæret

crea-

creaturis, vanus efficietur & ipſe. Ama verum & ſtabile bonum, ut ſtabile & quietum reddatur cor tuum. Quid te delectat honor mundanus? honorem hominum quærens non poteſt honorari à Deo. Qui honorem mutandum quærit, hic mundo te conformari cogitur, hic mundo placet; Deo placere non poteſt. Peritura & inſtabilia ſunt omnia quæ à perituris & inſtabilibus exhibentur: unde honor mundanus ſtabilis eſſe nequit. Quem pridie ad cœlum ſummâ extulerunt gloriâ, illum ſæpe poſtridie ſummâ afficiuntur ignominiâ. Deo placere deſidera, ut à Deo honoreris: divinus honor verus eſt & ſtabilis. Quid eſt homo inde melior, quòd reputatur ab homine major? Quantùm unuſquiſque eſt in oculis Dei, tantùm eſt & non ampliùs. Chriſtus ad regnum quæſitus fugiebat; quæſitus ad probra & ignominioſum crucis ſupplicium, ſponte ſe offerebat: Ut ergo Chriſto conformeris, magis delectet mundi ignominia quàm gloria. Qui propter Chriſtum non ſpernit mundanum honorem, quomodo vitam ſuam profunderet? Ad veram gloriam nulla alia via, niſi per contemptum mundanæ gloriæ; ſicut Chriſtus per crucis ignominiam intravit in ſuam gloriam. Ames ergo contemni, vilipendi, repudiari hoc ſæculo, ut honoreris in futuro. Quid de honore mundano ſit habendum, Chriſtus nos vitâ ſuâ do-

docuit, famulatur ipsi omnis gloria cœlorum; imò ipse solus est vera gloria: sed ipse quasi abjicit gloriam. Quantò ergo quis magis honoratur, & pluribus consolationibus corporalibus abundat; tantò debet profundiùs & intimiùs contristari, videns se eò magis abesse à Christi conformitate. Vana est laus humana, si accusat intùs mala conscientia. Quid prodest febricitanti, si in lectulo collocetur eburneo, cùm nihilominus æstu torqueatur interno? Verus honor & vera laus est testimonium conscientiæ tuæ. Nemo æquior factorum tuorum judex quàm Deus & conscientia tua; huic judici facta tua probare desidera An non sufficit te tibi notum esse, & (quod maximum est) Deo? Quid verò divitias tantopere appetis? nimis est avarus, cui non sufficit Dominus. Via est hæc vita ad æternam patriam, quid ergo prosunt magnæ opes? onerant magis viatorem, ut navem ingentia onera. Divitiæ servorum Dei, est Christus rex cœlorum. Verus thesaurus debet esse in homine, non extra ipsum. Verus thesaurus est, quem ad judicium illud universale tecum afferre poteris: omnia verò illa exteriora bona auferuntur à nobis in morte. Pereunt illa congregata, sed pejùs perit congregator, si non in Deo dives. Pauper in mundum venisti, pauper decedes: quare medium à principio & fine distare debeat? Usum spe-

stare debent divitiæ, & quàm tenues sufficere possint. Minimum donum gratiæ & virtutum præstantius est cunctis terrenis divitiis: quare? quia virtus placet Deo, divitiæ non nisi per virtutem. Christi paupertas gratior nobis esse debet quàm totius mundi divitiæ. Sanctificata est in Christo paupertas: Pauper is erat in nativitate, pauperior in vita, pauperrimus in morte. Quid habitas paupertatem mundi divitiis præferre; cùm Christus regni cœlestis divitiis eam prætulerit? Quomodo animam suam credet Deo, qui carnis curam ei non credit? Quomodo vitam ponet pro fratre, qui divitias suas illi non erogat? Pariunt divitiæ laborem in acquisitu, in possessione timorem, in amissione dolorem; ac (quod magis dolendum) labor avarorum non tantùm periturus, sed etiam peremptorius, docente Bernardo. Amor tuus Deus tuus: ubi thesaurus tuus, ibi erit & cor tuum. Amans divitias illas corporales, mundanas, perituras, non potest amare divitias spirituales, cœlestes, æternas: quare? quia illæ deprimunt cor hominis, & deorsum trahunt, illæ verò sursum erigunt. Amor rerum terrenarum viscus est spiritualium pœnarum dixit quidam ex veris Christi amatoribus. Uxor Lothi in statuam salis conversa adhuc nobis concionatur, nè retrospiciamus ad ea quæ sunt in mundo, sed rectâ viâ

viâ ad cœleſtem patriam contendemus. Apoſtoli relictis omnibus Chriſtum ſequebantur : quare ? quia cognitio verarum divitiarum tollit deſiderium falsò dictarum divitiarum. Guſtato Spiritu deſipit earo : cui Chriſtus charus vere eſt, huic mundus amarus. Quid verò voluptates tantopere expetis ? Memoria crucifixi crucifigat in te omne voluptatis deſiderium. Memoria ardoris gehennæ extinguat in te omnem libidinis ardorem. Confer breviſſimum voluptatis momentum cum æternis ſuppliciis. Brutales ſunt voluptates, & brutis nos ſimiles reddunt. Non ſapit ei ſuavitas regni cœlorum, qui plenus quotidie ſiliquis porcorum. Mortificemus omnes ſenſuum voluptates; & cum Abraham offeramus Deo in ſpirituali ſacrificio filium illum dilectum, (id eſt, animæ noſtræ cupiditates) voluntariè renuntiando omnibus voluptatibus, & aſperitatem crucis amplectendo. Non plana & roſis ſtrata, ſed aſpera & ſpinis obſita via ad regnum cœlorum ducit. Exterior homo augeſcit per voluptates, interior per crucem & tribulationes : quantum augeſcit exterior, tantum minuitur interior. Corpori ſerviunt voluptates; ſed verè piis minima eſt corporis cura, animæ maxima. Voluptates captivant cor noſtrum, nè in amore Dei liberum ſit. Non voluptates, ſed voluptatum conceptum tecum

in morte auferes, & ad judicium adferes. Configat ergo carnem tuam divinus timor, nè te decipiat carnalis amor. Obversetur jugiter animo memoria judicii divini, nè te in servitutem abducat perversum judicium appetitûs sensitivi. Nec respice vultum serpentis blandientem, sed cogita caudam acriter tandem pungentem. Per Christi gratiam vince, ut tandem à Christo victor coroneris.

Meditatio XL.

De utilitate tentationum.

——Crescit sub pondere palma.

UTile est fideli animæ tentationibus in hoc seculo probari & confirmari Ipse Salvator noster cum diabolo in eremo luctari voluit, ut pro nobis & in nostram salutem eum superaret, ac nostri certaminis fidelis promachus esset. Descendit priùs ad infernum, postea demum ascendit ad cœlum: ita fidelis anima ad infernum tentationum priùs descendat, ut ad cœlestem gloriam ascendat. Non poterat Israëliticus populus promissam terram Canaan occupare, nisi devictis priùs variis hostibus: nec sibi fidelis anima cœlorum regnum promittat, nisi carnis,

nis, mundi, ac Satanæ victrix extiterit. Tentatio probat, purgat, illuminat: Probat tentatio, quia fides adversis concussa, in salutis petra roboratur firmiùs, in boni operis ramos se propagat latiùs, in liberationis spem exsurgit altiùs. Abrahamo, cùm filium immolare jussus, divino se promptum gereret imperio, post tentationem Angelus Jehovæ apparet, dicens, Nunc cognovi quòd Deum timeas, cùm non peperceris filio tuo unico propter me: ita si dilectum animæ tuæ filium, (videlicet propriam voluntatem) in tentationibus Deo obtuleris, verè timens Deum reputaberis, & in corde tuo divinum senties alloquium. Aurum probat ignis, fidem tentatio. Quàm fortis sit miles, apparet in prælio: ita quàm firma sit fides nostra ostendit tentatio. Quando ventorum turbines & procellosi aquarum fluctus in navem Christi irruunt, tunc apparet quàm exiguâ fide prædíti quidam ejus discipuli. Israëlitæ, quos ad Midianitos vincendos deduci jubebat Dominus, apud aquas priùs probabantur: ita in aquis tribulationum ac tentationum pri s probantur, qui superatis hostibus in cœlestem introducendi patriam. Quicquid ergo adversi, quicquid tentationum fideli obtingit animæ, probationis, non reprobationis, esse existimet. Tentatio etiam purgat: Ad pestiferum amoris proprii &

mundani humorem extrahendum multis granis Aloës medicus Christus utitur. Tribulatio ad perscrutandam conscientiam excitat, & peccata vitæ præteritæ in memoriam revocat; quinetiam sicut medicina corporis à contagiosis morbis, ita tribulatio præservat à peccatis. Semper quidem ad lapsus proclivis homo, magis tamen felicitatis quàm adversitatis tempore. Multis spinæ sunt divitiæ; evellit ergo Deus spinas, nè suffocare possint animas. Multos varietas negotiorum mundanorum à divino impedit obsequio: immittit ergo Deus morbos, ut in se conversi incipiant mori mundo, vivere Deo. Pluribus excelsa vel opum vel honoris ab arce profuit ad mediæ sortis cecidisse quietem. Multos honor mundanus ad superbiam erigit: immittit ergo Deus contemptum, & superbiæ fomentum subtrahit: denique tentatio illuminat. Quàm fragilis & vana sit omnis mundi consolatio, non nisi in tentationibus agnoscimus. Stephanus cùm lapidaretur, gloriam Christi videbat: ita in calamitatibus contritæ animæ sese ostendit Christus. Verum & solidum gaudium non nisi ab inhabitatione Dei: Deus habitat in spiritu contrito & humiliato. Afflictio est & tentatio quæ spiritum conterit & humiliat: ideo verum & solidum gaudium est in anima afflictorum. Tentatio est, via quædam ad Dei agnitionem: ideo ait Do-

Dominus, Cum ipso ero in angustia : eruam eum, & videre faciam eum salutem meam. Tobias cæcus nihil eorum quæ supra, infra, aut coram se erant, adeóque nec seipsum videbat ; sed à Deo per Angelum Raphaëlem illuminatus cernebat omnia quæ priùs videre non potuerat, non alio medicamine usus quàm felle piscis : ut per hoc declararetur, felle amaritúdinis oculos nostros linendos atque illuminandos esse, ut ad veram nostrî ac bonorum mundanorum cognitionem perveniamus. Quare dicit Apostolus, quòd cognoscamus in ænigmate ? quia in tentationibus agnoscimus, quòd Deus electos suos sub specie tristitiæ exhilaret, sub specie mortis viveret, sub specie morborum sanet, sub specie paupertatis ditet. Grata ergo debet esse crux & tentatio ei, qui Christo pro nobis crucifixo & tentato non est ingratus. O bone Jesu, hîc ure, hîc percute, ut parcas in futuro : et, bone Jesu, qui parcendo sæpiùs nos à te abdicis, feriendo effice ut ad te redeamus. Afflige & preme exteriorem hominem, ut interior crescat & vegetetur. Pugna, ô bone Jesu, in me, pro me. Sis modetator certantis, & corona vincentis : sit robur & augmentum meæ fidei quicquid in vita sentio adversi. Succurre (ô bone Jesu) infirmæ meæ fidei : ita námque apud Prophetam sanctum promisisti ; Sicut mater consolatur filio, ita con-

ſolabor vos. Majore curâ fovet & nutrit mater infantem lactantem; ita (bone Jeſu) erige & confirma languentem meam fidem. Concede ut plus apud me valeant internæ tuæ conſolationes, quàm omnium hominum & diaboli contradictiones, imò & proprii cordis cogitationes. O clemens Samaritane, infunde vinum mordens in vitia mea; ſed adde etiam oleum divinæ conſolationis. Multiplica crucem, ſed adde etiam tolerandi virtutem.

Meditatio XLI.

Fundamentum patientiæ Chriſtianæ.

——*Tandem patientia victrix.*

QUieſce (devota anima) & crucem à Deo tibi impoſitam patienter tolera. Cogita Chriſti ſponſi tui paſſionem: Paſſus is eſt pro omnibus, ab omnibus, in omnibus. Pro omnibus paſſus eſt, etiam illis qui paſſionem iſtam pretioſam contemnant, & ſanguinem ejus pedibus conculcant nefariè. Paſſus eſt ab omnibus: à cœleſti Patre traditur, conteritur, derelinquitur; à dilectis diſcipulis deſeritur; à populo Judaico, peculio ſuo, rejicitur, qui latronem Barabbam ipſi præferunt; à gentibus crucifigitur. Omnium omnino

nino hominum delicta sustinet; ideò etiam ab omnibus affligitur. Passus est etiam in omnibus: tristis est anima usque ad mortem, & sensu divini judicii pressa, à Deo se desertum exclamat. Omnia membra sanguineam exsudant sudorem: caput coronatur spinis, lingua myrrharum gustat poculum, manus ac pedes perforantur clavis, latus vulneratur, totum corpus flagellatur, & in cruce expenditur. Ipse passus est famem, sitim, frigus, contemptum, paupertatem, convicia, vulnera, mortem, crucem. Quàm verò iniquum foret, pati Dominum, & lætari servum? quàm iniquum foret, Salvatorem pro peccatis nostris tam graviter puniri, & nos in illis jucundari? quàm iniquum foret, affligi caput & reliqua membra non condolere? quin potiùs, ut Christum oportuit per passionem suam intrare in cœlestem gloriam: ita & nos per multas tribulationes oportet ingredi in regnum cœlorum. Cogita etiam largam retributionem. Non sunt condignæ passiones hujus temporis futurâ gloriâ: quantacunque passio nostra sit, temporalis est, imò interdiu diaria, sed illa gloria æterna. Omnia nostra adversa accurate observat Deus, & in judicium aliquando adducet; quàm igitur turpe fuit in angustissimo illo orbis conventu sine crucis & passionum monilibus conspici? Ipse quoq; omnes lacrymas absterget ab oculis suorum. O felix lacryma,

quam talis ac tanti Domini manus abſterget! O beata crux, quæ in cœlo invenis remunerationem! David non integros decem annos verſabatur in exilio, ſed quadraginta in imperio. Præfigurata hîc brevitas paſſionis, ſed gloriæ ſecuturæ æternitas. Punctum temporis eſt quo exercentur per crucem ſancti; miſerationes ſæculi quibus colliguntur: atq; ita verè matutinis adverſis proſpera veſpertina ſuccedunt. Cogita inſuper omnium ſanctorum tribulationem. Aſpice Jobum lugentem in ſterquilinio, Joannem eſurientem in eremo, Petrum extenſum in patibulo, Jacobum decollatum ab Herodis gladio. Aſpice Mariam benedictam Salvatoris matrem ſub cruce Filii ſtantem, quæ typum gerit eccleſiæ ſpiritualis Domini matris. Beati eſtis (inquit Chriſtus) ſi perſecuti vos fuerint propter nomen meum; ita enim fecerunt Prophetis. O glorioſa perſecutio, quæ nos Prophetis & Apoſtolis, adeóque omnibus ſanctis, imò ipſi Chriſto, conformes reddit! Patiamur ergo cum patientibus, crucifigamur cum crucifixis, ut glorificemur cum glorificatis. Si verè filii ſumus, ſortem reliquorum filiorum non detrectemus. Si verò Dei hæreditarem deſideramus, integram acceptemus. Jam verò filii Dei non ſolùm hæredes ſunt gaudii & gloriæ in futuro ſæculo, ſed etiam triſtitiæ & paſſionum in præſenti; quia flagellat Deus

us omnem filium quem recipit: punit ipsorum peccata, ut in futuro parcat judicio: multiplicat hîc tribulationem, ut possit illic multiplicare mercedem; atque ita non tam persecutio quàm remuneratio augetur. Cogita beatam crucis conditionem: radicem mundani amoris in nobis extinguit, & semen divini amoris cordibus nostris inserit. Crux in nobis generat odium mundanorum, & animum ad cœlestia evehit. Mortificatâ carne vivit spiritus, amarescente mundo dulcescit Christus. Magnum est crucis mysterium; quippe per eam ad contritionem, ad verum timorem, ad patientiæ exercitium nos vocat Deus. Aperiamus pulsanti, & audiemus quid in nobis loquatur Dominus. Contemptus est crucis aspectus coram mundo, & coram oculis carnalibus hominis exterioris; glorioſus coram Deo & coram oculis spiritualibus hominis interioris. Quid Christi passione vilius & abjectius à Judæis reputabatur? quid verò in oculis Dei eâdem dignius & pretiosius? quippe quæ est pretium pro totius mundi peccatis. Ita quoque justus affligitur, justus moritur, & nemo considerat: sed pretiosa crux, pretiosa mors sanctorum in conspectu Domini. Nigra est ecclesia Christi sponsa, exteriùs propter calamitates & persecutiones; intùs formosa, propter divinam consolationem. Hortus conclusus est ecclesia, —

qualib-

quælibet fidelis anima, quippe nemo agnoscit ejus pulchritudinem, nisi qui in ea est. Nunquam plenè & perfectè sentiemus consolationem Spiritûs, nisi caro nostra affligatur extetiùs. Si habitat in nobis amor mundi, non est quo intret amor Dei. Vas plenum non potest impleri liquore novo, nisi prior evacuetur: Effundamus ergo amorem seculi, ut impleatur amore Dei. Ideo Deus ipse per crucem mundi amorem in nobis extinguit, ut divino amori locus esse possit. Præterea, crux ad preces compellit, & virtutis est occasio. Quando aquilo hortum perflat, (id est, quando persecutiones exercent ecclesiam) tunc fluunt aromata ejus, tunc illius virtutes augentur, quæ gratum coram Deo odorem spirant. Dilectus animæ Sponsus, candidus est & rubicundus; candidus innocentiâ, rubicundus passione: ita quoque, ut dilecta Christi sponsa sit candida virtutibus, rubicunda redditur passionibus. Et sicut ex durissimo afflictionum lapide oleum & mel divina gratia producere potest: sic ex amara calamitatis radice novit dulcissimum fructum æternæ gloriæ producere. Ad quam nos eadem provehat & introducat. Amen.

Me-

Meditatio XLII.

Quomodo vincenda tentatio à perſeverantia.

Spes confiſa Deo nunquam confuſa recedet.

SAncte Domine Jeſu, ſponſe animæ meæ chariſſime; quando erit ut ad ſolennitatem nuptiarum tuarum me perducas? Peregrinus ſum, & exul à te; ſed firmiſſimè credo, nullatenus dubitans, brevi fore, ut corporis ſolutis vinculis appaream coram facie tua. Timor & tremor venerunt ſupra me, quia theſaurum meum in fictilibus vaſis porto. Prona eſt mens ad errores, prona eſt voluntas ad peccata: unde nec ſpiritus in me ſemper promptus, caro autem ſemper infirma, captivum me ducit peccatum, & lex membrorum repugnat legi mentis. Timor & tremor venerunt ſuper me, quia Satanas inſidiatur theſauro meo; calliditas ipſius magna, nocendi ſtudium ardentiſſimum, potentia maxima. Adamum decepit in Paradiſo, Judam in ſchola Salvatoris; quomodo miſer ego ab ipſius inſidiis ſecurus ero? Timor & tremor venerunt ſupra me quia adhuc in mundo ſum, qui totus in maligno poſitus eſt. Invitant delitiæ mundanæ, terrent adverſa in via Domini. Allubeſcunt quandoq; mundi

mundi illecebræ ; totus mundus laqueis repletus. Oppugnant me læta, oppugnant me triſtia : quomodo miſer ego conſiſtere poteio ? Timor & tremor venerunt ſuper me, quia Deus eſt qui operatur in me velle & perficere. Timeo nè fortè negligentia & incuria mea cogat Deum auferre etiam illam, quam dedit, voluntatem bonam. Indignè utor peccatorum remiſſione, & primam gratiam gratis datam reſpuo ; unde timeo nè ſecreto & juſto Dei judicio auferatur digne, quo indignè utor : vereor nè ab eo deſerar, quem poſt primam meam converſionem ſæpiùs deſerui. Quàm graviter crucior cogitans, hæc Dei beneficia judicium gravius & ſeverius ſequi, ſi injuſtè illis uſus fuero. Sed erigit me infinita Dei miſericordia, qui ut dedit velle, ita dabit etiam perficere ; quia ipſe Deus eſt, et non mutatur. Miſericordia quoque ipſius confirmata eſt ſuper me, & non mutabitur : firmum ſtat fundamentum Dei, utique firmum, quia in ipſo Deo, apud quem nulla variatio ; utique firmum, quia Chriſti ſanguine confirmatum, qui ſemper loquitur coram throno Dei ; utique firmum, quia certis Sacramentorum ſigillis obſignatum. Si modiculum ſalutis in me quærerem, utique dubitandum mihi foret de ſalute mea; ſed ut omnis mea juſtitia, ita quoque omnis ſpes ſalutis, eſt in Chriſto. Si ex voluntatis ar-

arbitrio Christum apprehendissem, utique verendum mihi esset, nè mutato voluntatis arbitrio Christum amitterem: sed quia inventus est ab eo qui ipsum non quæsiverat, ipse utique semel postquam inventus, non sese vicissim subtrahet. Qui ex umbra mortis ad lucis participationem me traduxit, non permittet ut ad tenebras detrudar priores. Immutabilia sunt dona et vocatio Dei ex parte voluntatis Dei; utinam verò & ipse immutabilis in bono essem! Thesaurus ille semper adest, sed manus apprehendens aliquando languet. Apprehendere autem potero Christum, qui, ut se in verbo et promissionibus revelavit, ita ut verbo & promissionibus fidem adhibere possim, concedet benignissimè. Precum adminiculo & præsidio usus muniam fidem meam: neque dimittam Dominum ex cubiculo cordis mei, antequam salus mihi obveniat. Virtute Domini custodiri potero ad salutem. Erigit me & confortat virtus Domini, sed deprimit & contristat infirmitas mea: Atqui in infirmitate mea virtus Domini perficietur. Roboravit me à quo omne fidei robur. Erigit me gratia divina, sed terret me indignitas mea: atqui si dignus essem, jam non esset gratia sed merces; si ex operibus, utique non est gratia; enim non est gratia ullo modo, nisi sit gratuita omni modo. Ideo ad opera mea

non

non respicio. Quod erratur, corrigit; quod deficit, supplebit; quod peccatum est, abolebit; quod ille mihi imputare non voluerit, perinde est ac si non erit. Tantùm ergo ex Deo salus mea, proinde firma.

Meditatio XLIII.

De quotidiana mortis consideratione.

Mortis meditatio vita est.

O Fidelis anima, expecta mortem omnibus horis, quia illa tibi insidiatur omnibus horis. Mane (ô homo) surgens, cogita ultimum fore hunc vitæ diem. Vesperi cubitum iturus, cogita ultimam hanc fore tibi in terris noctem. Quicquid agis, quicquid suscipis, semper priùs cogita, & tecum dispice, num talia ageres si hâc horâ te moriendum, & ad Dei judicium veniendum. Num putas, si de morte non cogitas, illam tibi non appropinquare? Vocari mortem, si de ea cogitaveris? Sive de illa cogitaveris, sive minùs; sive de illa locutus fueris, sive minùs; semper instat cervicibus tuis. Commodatò vita tibi data est, non mancipio: hac conditione intrâsti, ut exires; nudus venisti, abibis nudus. Peregrinatio vita est: diu cùm de-

deambulaveris, tandem redeundum: colonus es & inquilinus mundi, non perpetuus dominus. Singulis horis cogita, quò singulis momentis properes. In eo fallimur, quòd in ultimo vitæ halitu nos mori existimamus; singulis diebus, singulis momentis morimur. Quicquid vitæ accedit, simul recedit: quicquid vitæ additur, simul detrahitur. Non repentè in mortem incidimus, sed minutatim procedimus. Vita hæc nostra via est; quotidie aliquid de ea conficiendum. Mors & vita distantissima videntur; cùm tamen nihil alteri vicinius quàm mors vitæ: semper illa præterlabitur, semper hæc instat. Ut navi iter agentibus, nec sentientibus sæpe qui vehuntur, nec cogitantibus, finis adest: ita quicquid agimus, sive edamus, sive bibamus, sive dormiamus, semper morti appropinquamus. Multi vitam transierunt, dum vitæ instrumenta quærunt & subsidia. Mortem venientem nemo hilaris accipit, nisi qui se diu ad illam composuit. In vita quotidie tibi morere; sic in morte Deo poteris vivere. Antequam moriaris, moriantur in te vitia. In vita tua moriatur in te verus Adam, in morte vivet in te Christus. In vita tua corrumpatur quotidie homo exterior, in morte renovabitur in te interior. Mors ex tempore in æternitatem transfert; quia lignum, ubi ceciderit, manebit. Quàm ergo sollicitè

de

de mortis hora cogitandum. Præterit tempus, & æternitatis infinita reſtant ſpatia: in tempore ergo te ad æternitatem præpara. Quales in æternum futuri ſimus, beati an miſeri, una mortis hora decernitur: in uno hoc momento æterna felicitas aut poſſidetur aut amittitur. Quare (ô fidelis anima) quàm ſolicitè ad hanc horam te præparare debes? Facilè contemnes omnia mundana, ſi te moriturum cogitabis: cogita oculos caligantes in morte, & facilè averres eos à vanitate: cogita aures obſurdeſcentes in morte, & facilè tibi erit ad impia & obſcena verba eas obſtruere: cogita linguam obrigeſcentem in morte, & majorem habebis curam tuæ loquelæ: obverſetur tibi morientium ſudor & anxietas, ita facilè contemnes mundanas delitias: obverſetur tibi egredientium nuditas, & non erit tibi gravis in hac vita paupertas: cogita totius corporis in morte horrorem, & facilè contemnes mundi ſplendorem: vide animæ ex corporis domicilio egredi compulſæ ejulatum, & facilè cavebis omnis peccati reatum: cogita putredinem mortem tuam conſequentem, & facilè humiliabis carnem tuam ſuperbientem: cogita quàm vacuus & nudus ab omnibus creaturis in morte tua relinquaris, & facilè amorem tuum ab illis avertere, & ad creatorem convertere poteris: cogita quàm anxiè mors ſcrutetur,

ne

nè quidquam tecum ex hac vita rapias, & facilè contemnes omnes mundi divitias. Qui in hac vita quotidie moritur per vitia, ille per mortem ad æternæ mortis tranſit ſupplicia. Nemo ad æternam vitam tranſit, niſi qui in Chriſto hîc vivere incipit. Ut in morte vivas, Chriſto per fidem te inſeras. Mors ſemper ſit in tua cogitatione, quia ſemper eſt in tui expectatione. Semper circumferimus mortem, quia ſemper circumferimus peccatum, peccati enim ſtipendium mors eſt. Si verò mortis amaritudinem effugere cupis, Chriſti ſermonem ſerva. Fides conjungit & unit nos cum Chriſto: qui ergo in Chriſto ſunt, illi non moriuntur, nam Chriſtus eſt ipſorum vita. Qui per fidem Deo adhæret, unus eſt Spiritus cum eo; & proinde fidelis in æternum non moritur, quia Deus eſt ipſius vita. Populus Iſraëliticus per mare rubrum ad terram promiſſam tranſit; Pharaoh & ipſius exercitu in eo extinguitur: ita mors piorum eſt ipſis veræ vitæ principium, & janua ad Paradiſum; malorum autem mors non eſt malorum terminus, ſed antecedentium & ſequentium copula; tranſeunt illi de morte prima ad mortem ſecundam. Tam arcta eſt Chriſti & fidelium unio, ut per mortem ea diſſolvi nequeat: in ipſa denſiſſima mortis umbra præluceat illis divinæ gratiæ facula; in mortis periculoſa profectione proſpicit Chri-

Christus dilectis suis de Angelorum protectione. Sanctorum corpora sunt Spiritûs Sancti templa; non permittet Sanctus ille Spiritus templa sua per mortem destrui penitûs. Verbum Dei est incorruptibile semen; non illud per mortem extinguitur, sed occulitur in piorum cordibus, & ea suo tempore vivificabit.

Meditatio XLIV.

Consolatio in morte amicorum.

——Vitam moriendo lucramur.

COgita semper (ô devota anima) Christum tuum Salvatorem, & non timebis mortis terrorem. Si te contristat mortis violentia, erigat te vicissim Christi potentia. Israëlitæ non poterant bibere aquas de Mara propter amaritudinem; sed Jehova ostendebat Moysi lignum, quod projectum in aquas eas efficiebat dulces. Si terreris ob mortis amarorem, ostendit tibi Deus lignum, quod eam convertit in dulcorem, surculum scilicet ex radice Isai progerminatum. Surculus iste Christus est; cuius sermonem si quis servaverit, mortem non videbit in æternum. Plena est omnis vita: bonum igitur eis allevamentum. Miseria hominis Christiani, non homo

homo Christianus, moritur : profectio quædam est quam mortem putamus ; non exitus sed transitus. Nostros non amittimus, sed præmittimus ; non moriuntur nostri, sed oriuntur ; præcedunt, non recedunt, non discedunt : non obitus, sed potiùs abitus. Piorum migratio est vitæ iteratio : piorum funera sunt quædam fœnora. Moriuntur nostri : hoc interpretare, quòd desinant peccare, desinant jactari, desinant miseri esse. Moriuntur in fide : hoc interpretare, quòd ex umbra vitæ discedunt, ut ad veram vitam transeant ; ex tenebris, ut ad lucem ; ab hominibus, ut ad Deum. Vita navigatio est, mors portus est tutissimus : non igitur dolendum quòd nostri mortui sint, sed potiùs illis gratulandum, quòd ex turbulento mari in portum pervenerint. Vita hæc carcer animæ est, mors autem liberatio ; ideo moriturus Simeon exclamat, Nunc dimittis servum tuum, Domine. Dimitti desiderat, veluti corporeo ergastulo ineluctus : gratulandum ergo nostris, quòd ex hoc carcere soluti ad veram libertatem aspiraverint. Dissolvi rogat itidem Apostolus, tanquam terreno corpori miserâ quadam servitute alligatus ; num igitur tristabimur quòd nostri ex his vinculis eluctati verè sint liberi? Accipiemúsne propter illos vestes atras, cùm illi sumpserint indumenta alba ? quia script. est, quòd electis data sunt vestimenta alba pro-

propter innocentiam, & palmæ in manibus eorum propter victoriam. Non lachrymis & gemitibus nos propter eos macerabimus, cùm Deus ab oculis illorum omnes absterserit lachrymas? Num propter eos lugebimus, & in mœrore nostro labores nobismet ipsis creabimus, cùm illi sunt in tali loco, ubi nec luctus nec clamor ultra auditur, & requiescunt à laboribus suis? Num propter eorum obitum tristitiâ immoderatâ confligemur, cùm ipsi in Angelorum consortio verâ & solidâ fruantur lætitiâ? Num flebilem propter eos extollemus vocem, cùm illi coram Agno cantent canticum novum, habentes cytharas & phialas aureas? Num dolebimus eos ex his terris discessisse, cùm sibimet ipsis gratulentur quòd discesserint? Quantùm prosit exire de hoc mundo Christus ostendit, qui cùm discipuli ejus tristarentur, quòd se recessurum diceret, respondit; Si me diligeritis, gauderetis utique. Si te navigante turbida & procellosa tempestas, fluctibus ventorum excitatis, futura prænuntiaret naufragia, nonne portum velociter peteres? Mundus ecce nutat & labitur, & ruinam sui non solùm senectute, sed & fine rerum testatur; & non Deo gratias agis, non tuis gratularis, quòd ex itu maturiore subtracti ruinis, & naufragis, & plagis imminentibus eximantur? In cujus manibus tuorum salus tutiùs col-

collocatur, quàm in manibus Christi? In quo loco tuorum anima tutiùs commorabitur, quàm in regno Paradisi? Audi quid de morte dicat Apostolus, Mors lucrum est. Lucrum est evasisse incrementa peccati, lucrum fugisse deteriora, lucrum transisse ad meliora. Si illi, quos per mortem amisisti, fuerunt admodum chari; charior sit Deus, qui eos voluit ad se traduci. Nè indigneris Domino, qui nihil abstulit nisi quod dedit; sua recepit, tua non abstulit: nè indigneris, Dominum repetere quod commodatò tantùm dederat. Ventura solus Dominus prospicit mala, tuis ergo prospicere voluit, nè venturis implicarentur infortuniis. Mortui in Domino suaviter quiescunt in suis sepulchris, quando superstites graviter torquentur in ipsis regni sui palatiis. Si charos per mortem amisisti, crede quòd chariores olim recipies. Breve temporis spatium te ab illis sejungit; beata & secura æternitas te illis vicissim conjunget: Veracissima tamen promissione speramus, nos de hac vita migraturos, unde quosdam nostros migrantes præmittimus, ad eam vitam esse venturos, ubi nobis erunt quantò notiores tantò chariores, & sine timore ullius dissensionis amabiles.

Quotquot erunt animas, & quot nos ante fuerunt,
Accipient læto magna theatra sinu.

Fas

Fas erit hic noſtræ vultus agnoſcere gentes,
Atque dare alternis mutua verba ſonis.
Hic cum fratre ſoror, nati cum patribus ibunt;
Veſpera nec feſtos finiet ulla dies.

Non ergo tantùm reſpice tempus deſertionis, quòd ſcilicet tui te deſerunt in morte; ſed etiam reſpice tempus reſtitutionis, quòd ſcilicet tui tibi reſtituentur in reſurrectione. Ubi firma fides reſurrectionis, ibi non eſt ſpecies mortis, ſed potiùs quietis. Tota rerum univerſitas reſurrectionis ſpeculum eſt. Lux ſub æſtatis tempus quotidie occidens quotidie reſplendet: herbæ per hyemem emortuæ reviviſcunt: phœnix in morte ſeipſam reſeminat: tempora, ubi finiuntur, incipiunt: fructus conſumuntur & redeunt: ſemina non niſi corrupta & diſſoluta fœcundiùs ſurgunt: omnia pereundo ſervantur, omnia de interitu reformantur. Num ergo fruſtra Deus tales typos in natura propoſuiſſe æſtimandus? Num potentior erit natura Deo corporum noſtrorum reſurrectionem promittente? Qui grana ſeminum mortua & putrefacta vivificat, per quæ in hoc ſæculo vivas; multò magis teipſum & tuos reſuſcitabit, ut cum illis in æternum vivas. Vocavit Deus dilectos ſuos ad cubilia ſua; nè quæſo ſecuram quietem illis invidere velis: breve aderit tempus reſurrectionis. Sperabas forſitan tuos ante obitum futuros membra utilia

Ec-

Ecclesiæ militantis; sed placuit Deo illos esse membra Ecclesiæ triumphantis: Placuit id Deo, placeat etiam tibi. Sperabas forsan, tuos ante obitum debuisse variarum rerum acquirere scientiam; sed placuit Deo illos in cœlesti Academia veram discere sapientiam: Placuit hoc Deo, placeat etiam tibi. Sperabas forsan, tuos ante obitum ex pulvere debuisse priùs elevari, & cum Principibus collocari; sed placuit Deo illos cœlestibus Principibus, Angelis sanctis, associari: Placuit hoc Deo, placeat etiam tibi. Sperabas forsan, tuos ante obitum multas debuisse conquirere divitias; sed placuit Deo illos cœlestis regni percipere delitias: Placuit hoc Deo, placeat etiam tibi. Sancte Deus, tu quod dedisti abstulisti; sit nomen tuum benedictum in seculum.

Meditatio XLV.

De judicio extremo.

——Christi reverere tribunal.

PAter non judicat quenquam, sed omne judicium dedit Filio. Scio, Domine Jesu, quòd districtus arbiter omnium venturus, clandestina hominum facta, & verba, & cogitata

gitata in lucem proferes. Supra erit judex severus, subtùs patens infernus, intùs conscientia mordens, extra ignis ardens, à dextris peccata accusantia, à sinistro dæmona terrentia, aderunt boni Angeli à cœlis pellentes, & mali ad internum trahentes. Domine Jesu, in hisce meis angustiis ad quem confugiam? Vereor omnia mea opera, sciens quòd non parcis omni delinquenti. Positus ibi ero inter tempus & æternitatem: tempus præteriit, æternitatis adhuc infinita restant spatia. Maligni spiritus opera sua requirent mala, quæ suaserunt; in districtissimo illo judicio producent omnia, ut animam secum ad tormenta trahant socciam. Tabescit omnis militia cœlorum, & complicabuntur sicut liber cœli; omnis militia eorum defluet, sicut defluit folium de vinea & ficu. Erubescet Sol, & Luna confundetur: Quod si hæc manuum tuarum opera, quæ nulla unquam commiserunt mala, a conspectu tuo fugiunt; quomodo miser ego peccator coram facie tua apparere potero? Cœli cœlorum non sunt immaculati coram te; quomodo miser ego, qui bibo velut aquam iniquitatem? Quòd si justus vix salvabitur; peccator ubi comparebit? Quò igitur fugiam, ad quem convertar, nisi ad te, Domine? Tu peccatorum meorum judex eris, qui pro peccatis meis mortuus es. Pater enim non judicat quenquam, sed omne ju-

judicium tradidit Filio: Pater tradidit judicium Filio, sed Filius vicissim propter peccata nostra traditus est. Sic enim Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret, non ut judicet mundum, sed ut servetur mundus per eum: Quomodo igitur me judicabis, Domine Jesu, cùm minus us à Patre ut per te server? Voluntatem Patris tui in omnibus perfecisti; quomodo igitur in me misero salvando eam non perficies? Non est voluntas Patris tui, ut pereat unus de parvulis: Parvulus & ipse sum in conspectu tuo, parvulus etiam in conspectu meo: quid enim sum nisi cinis & pulvis? Neque solùm cinis & pulvis, sed etiam in pœtatis protectu nimis parvulus & pusillus. Perfice igitur in me parvulo voluntatem Patris tui. Venisti (ô Jesu) salvare quod perierat, quomodo igitur poteris eum, qui salvari desiderat, judicare? Accusabunt me peccata mea, & districtam judicis exigent sententiam, sed tu peccata mea transtulisti in te. Peccata mundi tollis? quomodo non mea? Quomodo propter peccata mea me condemnabis, qui pro eis mortuus es? Mortuus es pro peccatis mundi totius; quomodo non & pro meis? Utique, Domine Jesu, si voluisses me districtè judicare, quid te coegisset de cœlo descendere in carnem, in mortem, in crucem? Accusabunt me dæmones; & opera, quæ fuerint, ab

anima mea requirent Sed judicatus est princeps hujus mundi, neque quicquam habet in te: quod si in te non habet quicquam, utique nec in me: credo enim in te, Domine; ideo manes in me, & ego in te. Accusabit me amicum tuum, accusabit me fratrem tuum, accusabit me æterni Patris Filium dilectissimum: quomodo igitur severe judicabis amicum, fratrem, & filium tuum? Accusabit me in judicio ille Moyses; maledictum me dicet, siquidem non servavi omnia quæ scripta sunt in libro Legis: Verùm tu (Christe!) maledictum pro me factus, ut à maledictione Legis me liberares. Maledictus ero Moysi, sed benedictus tibi: audire enim desidero vocem illam, Venite benedicti, possidete regnum Patris mei. Accusabit me Moyses; tu verò non accusabis me apud Patrem, imò pro me intercedes: Non igitur maledictionem Moysis timeo, quia tu tulisti chirographum ipsius, quod erat contra me. Accusabunt me damnati, & similis culpæ reum me proclamabunt: Fateor (ô Domine Jesu!) reatus me cum illis conjungit; sed reatûs agnitio, & salvifica tui cognitio, ab illis me disjungit. Qui audit Verbum tuum, & credit ei qui misit te, habet vitam æternam; neque veniet in judicium. Audio Verbum tuum, Domine, & in te credo hæc languida, sed tamen fide. Credo, Domine; sed succurre incredulitati

dulitati meæ. Credo, Domine; sed adauge fidem meam. Quamvis ab omnium damnatorum peccatis non sim liber, à sola tamen incredulitate liberabis me, Domine. Accusatores illi omnes terrent me, sed tu judex erigis me. Tibi Pater tradidit omne judicium; omnia in manus tuas dedit: sed vicissim pro nobis omnibus te tradidit, ipse etiam tradidisti te pro ecclesia, ut illam sanctificares, & mundares lavacro aquæ in Verbo. Quomodo severo judicio jucabis eos, pro quibus tradidisti te in mortem, mortem autem crucis? Carnem tuam odio non habebis: membra sumus corporis tui, de carne tua & ossibus tuis.

Meditatio XLVI.

De vitæ æternæ desiderio.

—— Semper mens respice sursum.

DEvota anima, non debes amare vitam fugientem, sed potiùs permanentem. Eò ascende per desiderium, ubi juventus sine senectute, vita sine morte, gaudium sine tristitia, regnum sine commutatione. Si delectat te pulchritudo; Justi fulgebunt sicut Sol: si velocitas aut fortitudo; Electi erunt similes Angelis Dei; si longa & salubris vita; ibi sana-

sana est æternitas, & æterna sanitas; si satietas, satiabuntur electi cùm apparuerit Domini gloria; si melodia, ibi Angelorum chori concinunt sine fine; si munda voluptas, torrente voluptatis inebriabit suos Deus; si sapientia, ipsa Dei sapientia seipsam eis ostendet; si amicitia, diligent illi Deum plus quàm seipsos, & invicem tanquam seipsos, & Deus illos plus quàm illi seipsos; si delectat concordia, omnibus ibi erit una voluntas; si potestas, electis omnia erunt facilia, nihil desiderabunt quod non poterunt; nihil autem desiderabunt, nisi quod Deus ipsos vult velle & desiderare: si delectant honor & divitiæ, Deus servos suos fideles super multa constituet: si vera securitas, ita certi erunt nunquam & nullatenus istud bonum sibi defuturum; sicuti certi erunt se non suâ ponte illud amissuros, nec delectorem Deum illud diligentibus invitis ablaturum, nec aliquid Deo potentius invitos Deum & illos separaturum. Quicquid desiderare poterunt electi, illic inveniunt, qui coram à facie ad faciem intuentur eum qui est omnia. Tam magna sunt illius vitæ bona, ut non possunt mensurari; tam multa, ut non possunt numerari; tam pretiosa, ut non possunt æstimari. Erit ibi corporum æterna sanitas, erit animorum summa puritas, erit gloriæ & voluptatis divinæ ubertas, erit perpetua Angelorum

gelorum & sanctorum familiaritas, erit stupenda corporum claritas. Gaudebunt electi propter loci amœnitatem, quam possidebunt; propter jucundam societatem, in qua regnabunt; propter glorificationem, quam habebunt; propter mundum, quem contempserunt; propter infernum, quem evaserunt. Minima æternæ vitæ corona præstantior erit quàm mille mundi; quia infinita illa, hi autem omnes finiti. Neque etiam metuenda illic invidia disparis claritatis, qui regnabit in omnibus unitas charitatis: propter summam illam charitatem quicquid uni electorum accidit, tanto gandio afficiet reliquos, ac si illis ipsis foret datum. Nullum in cœlo & terra majus bonum quàm Deus: ideo etiam non potest esse majus ac perfectius gaudium quàm Deum videre, Deum possidere: ideo etiam per unicum momentum Deum videre superabit omnia gaudia; videbimus enim Deum seipso, Deum in nobis, & nos in Deo. In via huius vitæ habemus Christum nobiscum, sed sub Verbi & Sacramenti velamine tectum: non autem cognoscimus eum per scientiam. In futura vita coràm eum intuebimur, quando panem æternæ satietatis nobis distribuet: quemadmodum discipuli non agnoscebant Christum in via, sed demum in hospitio, quando panem illis frangebat. Cœlestis illa Hierosolyma non habet templum

manu factum, nec Solem, nec Lunam; quia templum ejus æternum est Deus, ipsius luminare & lucerna. Fidei succedet visio, spei comprehensio, dilectioni perfecta fruitio. In ædificatione templi Salomonis vox securis & mallei non audiebatur: sic in cœlesti Jerusalem nec pœna nec tribulatio sentitur, quia materia hujus templi, lapides scilicet spirituales, jam ante in mundo per tribulationes præparati. Regina ad Salomonem veniens est anima ad Christum in cœlestem Hierosolymam contendens; ingreditur cum multo comitatu sanctorum Angelorum, cum auro & pretiosis lapidibus diversarum virtutum; mirabitur Christi Regis sapientiam, & ministrorum (Angelorum scilicet & Sanctorum) ordinem: ciborum mensæ, id est, æternæ refectionis plenitudinem; vestium pretium, id est, corporum glorificationem; domûs pulchritudinem, id est, cœlestis palatii magnitudinem; sacrificiorum, id est, laudum divinarum multitudinem: fatebitur in stuporem conversa, se non potuisse credere ea quæ jam oculis videt. Erigat ergo sese fidelis anima, & parata sibi consideret bona: eò dirigendus est spiritus, quò aliquando est iturus: in tempore eò contendendum, ubi aliquando in æternitate manendum. Non intrabit in hanc Domini sui gloriam, qui non intrare desiderat. Coram facie Dei aliquando

do apparere speras, sanctitati ergo studendum, quia & ipse sanctus est Cœlestium Angelorum expectas consortium, vide ergo nè per peccata repellas ipsorum à te ministerium. Æterna speras, quare ergo temporalia tantopere desideras? Futuram inquis civitatem, quare ergo desideras hic locum permanentem? Ad Christum venire desideras, quare ergo mortem times? Eius est mortem timere, qui ad Christum nolit ire. Ad cœlestem Hierosolymam intrare desideras, quare ergo tot ac tantis peccatis te contaminas? cùm tamen scriptum sit, quòd nihil intrabit in eam coinquinatum. Ligno vitæ aliquando frui desideras, Christum verum vitæ lignum in hac vita per veram fidem prius apprehendas, quia scriptum est, Beati qui lavant stolas suas in sanguine Agni, ut sit potestas eorum in ligno vitæ, & per portas intrent in civitatem. Foris sunt canes & venefici; cave ergo impudicitiam: foris sunt homicidæ; cave ergo iracundiam: foris sunt idolis servientes; cave ergo avaritiam: foris sunt mendaces; cave ergo omnem peccati malitiam. Si desideras intrare ad nuptias Agni, Sponsi adventum desidera; Spiritus & Sponsa dicunt, Veni. Si non habes arrham Spiritûs, per quem clames, ut venìat Dominus, nunquam ad cœlestes nuptias te introducet Sponsus. Sponsa non es, si Sponsi ad-

ventum non desideras. Vis locum habere in novo cœlo ac nova terra; quare ergo veteribus hisce adhæres? Vis particeps fieri Creatoris, quare ergo egenis adhæres creaturis? Expectas ædificationem ex Deo, domum non manu factam, æternam in cœlis; quare ergo terrestrem domum hujus nostræ habitationis dissolvi non desideras? Superindui desideras? quare ergo non prospicis, nè nudus inveniaris? Si in hac vita S. Trinitas non inhabitat cor tuum per gratiam, nunquam in futura re inhabitabit per gloriam. Si in hac vita non gustes æternæ felicitatis initium, nunquam plenum percipies complementum.

Meditatio XLVII.

De beatissima Dei in cœlo visione.

——— *Sanctorum patria cœlum.*

IN domo Patris mei mansiones multæ sunt, verba sunt Salvatoris nostri. Desidero videre locum illum (Domine) in quo æternam mihi præstari mansionem. Advena enim hic sum & peregrinus, sicut omnes patres mei: dies peregrinationis meæ parvi & mali, igitur in hoc mundi exilio patriam cœlestem desidero; πολίτευμα enim meum in cœlo.

De-

Desidero videre bona Domini in terra viventium. In imagine pertransit hæc vita, mensurabiles sunt dies mei, & substantia mea tanquam nihilum coram te: quæ igitur expectatio mea? nonne Dominus? Domine Jesu, quando erit ut ad te veniam? quando apparebo ante faciem tuam? Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te, Deus. O verum, & perfectum, & plenum gaudium! ô gaudium super gaudium, vincens omne gaudium, extra quod non est gaudium! quando intrabo in te, ut videam Deum meum qui habitat in te? Adimplebis me lætitiâ cum vultu tuo, Domine: delectationes in dextra tua usque in finem: inebriabor ab ubertate domûs tuæ, & torrente voluptatis tuæ potabis me. Apud te est fons vitæ: O desideratam vitam! ô beatam felicitatem! in qua sanctissima Trinitas erit perfectio desideriorum nostrorum, quæ sine fine videbitur, sine fastidio amabitur, sine defatigatione laudabitur. Deum videre superabit omnia gaudia: Christum videre, cum Christo vivere, Christum audire, superabit omnia cordis nostri desideria. O Jesu Christe, sponse animæ meæ suavissime, quando sponsam tuam in regium adduces palatium? Quid ibi deesse poterit? quid ibi amplius desiderari poterit aut expectari, ubi Deus erit omnia in omnibus? Pulchritudo

erit

erit visui, mel gustui, cithara auditui, balsamum olfactui, nos tactui. Omnia erit Deus, & distribuet unicuique secundùm desiderium cordis sui bona: si vitam desideras, si sanitatem, si pacem, si honorem, ibi Deus erit omnia in omnibus. Quæ summis in ecclesia doctoribus obsignata modò sunt mysteria, vel puellulis ibi erunt obvia. Aderit nobis benedicta Christi humanitas, & de absconditis salutis nostræ mysteriis voce concionabitur suavissimâ. Vox ipsius dulcis, atque facies ejus decora; diffusa est gratia in labiis ipsius; gloriâ & honore incedit coronatus. Quod si Deus erit omnia in omnibus, utique etiam erit plenitudo luminis intellectui, multitudo pacis voluntati, continuatio æternitatis memoriæ. Saturabit Filius intelligentiam plenissimâ cognitione; Spiritus S. voluntatem suavissimâ dilectione; Pater memoriam securâ utriusque recordatione. Tu (O Deus) lumen eris, in cujus lumine videbimus lumen, te scilicet in te, in splendore vultûs tui, quando te videbimus à facie ad faciem. Neque solùm videbimus, sed etiam tecum vivemus, sed etiam te laudabimus: neque solùm te laudabimus, sed gaudii tui consortes erimus; neque solùm tecum gaudebimus, sed Angelis etiam similes erimus; neque Angelis solùm, sed ipsi etiam Deo benedicto in seculum. Obstupescat hîc fidelis anima, &

mi-

misericordiam Salvatoris sui adoret. Non in gratiam solùm inimicos recepit, sed peccata remittit, sed justitiam donat, sed ad cœlestem deducit hæreditatem, imò Angelis & sibi ipsi nos similes reddit. O beatissima civitas! ô cœlestis Hierusalem! ô sancta sanctissimæ Trinitatis sedes! quando erit ut ingrediar templum tuum? Templum cœlestis Hierosolymæ Agnus est, Agnus nimirum qui peccata mundi tollit, & pro eis ab origine mundi occisus. Quando erit ut adorem in templo illo Deum meum, Deum scilicet in Deo? Quando orietur mihi Sol iste, qui illuminat civitatem illam sanctam? Exul adhuc à patria mea, sed reposita mihi est hæreditas ampla. Credentibus potestas per Christum facta filios Dei fieri: quod si filii sumus, utique etiam hæredes, hæredes quidem Dei, cohæredes verò Christi. Erige te (anima mea) & aspira ad hæreditatem tuam. Dominus pars hæreditatis meæ, & merces mea magna valdè. Quid præter hoc donare posset misericordissima Dei benignitas? Vitam donat, Filium donat, Semetipsum donat: quod si adhuc majus aliquid in cœlo atq; terra sciret, illud ipsum nobis donaret. In Deo vivimus, templum Dei sumus, Deum possidemus; hîc quidem in Spiritu atque mysterio, illic autem in veritate. Ibi nostra spes erit res; ibi non solùm permanebimus, sed etiam habitabimus in æternum.

Meditatio XLVIII.

De suavissima Angelorum in cœlo associatione

——*Cœlestis curia nostra est.*

IN resurrectione mortuorum neque nubent, neque uxores ducent; sed erunt sicut Angeli Dei in cœlo. Ecquis hanc beatorum dignitatem dignis celebrare potest encomiis? In cujus hominis cor hæc beatorum gloria ascendit? Electi gloriâ resurrectionis innovati, absque ullo mortis metu, absque ulla corruptionis labe, salvificâ Dei fruentur visione. Vidi Dominum à facie ad faciem, & salva facta est anima mea, exclamat divus Patriarcha. Quod si momentanea Dei visio tantùm potuit apportare lætitiæ cumulum, quid poterit visio ejus æterna? Si Dei in forma hominis apparentis intuitus salutem & vitam attulit animæ, utique visio ejus à facie ad faciem vitam & beatitudinem afferet æternam. Quid igitur ad hanc felicitatem accedere præterea possit? quid præter Dei visionem desiderare poterunt electi? Nihilo tamen minus beatissimo & suavissimo Angelorum fruentur consortio. Neque solùm consortio illorum fruentur, sed etiam similes illis erunt, corporum scilicet agilitate, claritate, im-

immortalitate. Induemur eâdem cum illi veſte: in ſtolis albis coram throno Agni aſſiſtentes æternum pſallemus Domino canticum: in eadem virtutum fulgebimus corona; eodem immortalitatis gaudebimus privilegio. Vidimus Angelum Domini & moriemur, exclamat Manoah: nos autem videbimus millia millium, & decies millies centena millia Angelorum, & vivemus in æternum. Quod ſi ἰσάγγελοι erimus, utique metuendum non erit ampliùs, nè peccatorum diſſimilitudine ab illis ſeparemur. Exuemur pannoſâ natu æ peccatricis tunicâ, & nuditas noſtra ſalutis operietur veſtimento, atque candidiſſimâ induemur innocentiæ ſtolâ. Nemo ibi leditur, iraſcitur nemo, invidet nemo, cupiditas nulla exardeſcit, nulla honoris aut poteſtatis pulſat ambitio. Peccatorum pondere non gravabimur, neque peccatorum maculas pœnitentibus lacrymis deflere cogemur, neque metuenda amplius lethalia animæ vulnera. Vicit enim Leo de tribu Juda; vicimus in virtute ipſius omnes. Quodſi ἰσάγγελοι erimus, utique nullum aderit cibi aut potûs deſiderium. Deus erit cibus noſter, in cujus delectatione ſatiabimur: Deus erit cibus noſter, qui ſolus reficit nec deficit. Non eſurient beati, nec ſitient; non pereuſſet eos æſtus & Sol, quia Miſerator eorum reget eos, & ad fontes aquarum potabit eos: ibi

ibi de ventre fluent flumina aquæ vitæ: ibi paratum convivium pinguium medullatorum, convivium vindemiæ defecatæ. Epulabimur & lætabimur, & præ lætitia cordis jubilabimus. Domine Jesu, perficiantur hæc in Spiritu & veritate! De fructu vitis bibebimus in regno Patris tui, sed in Spiritu & veritate. Verba enim quæ locutus est nobis, Spiritus & Vita sunt; atque hujus seculi verbis futuræ vitæ declaras gaudia. Quod si ἰσάγγελοι essemus, utique etiam mortis auferetur metus: absorpta erit mors in victoria: præcipitata erit mors in sempiternum, & absterget Deus omnem lacrymam ab oculis populi sui. Gaudium igitur erit sine tristitia, quod continet æternam lætitiam. Salus erit sine dolore, vita sine labore, lux sine tenebris. Amor nunquam tepescet, gaudium nunquam decrescet, gemitus non audietur, neque dolor sentietur, triste nihil videbitur, lætitia semper habebitur: ibi summa & certa securitas, secura tranquillitas, tranquilla jucunditas, jucunda felicitas, felix æternitas, æterna beatitas, beata Trinitas, Trinitatis unitas, & unitatis Deitas, & Deitatis beata visio. Erige te (anima mea) & honorem à Christo nobis collatum altiùs perpende. Consociabimur Angelorum & Archangelorum cœtibus, thronis & dominationibus, principibus & potestatibus; neque solùm sociabimur, sed etiam

am ſimiles erimus. Agnoſcemus ibi Angelum cuſtodiæ in vita olim deputatum: neque egebimus ipſius miniſterio, ſed ſuavi ejus lætabimur contubernio. Non deſiderabimus ipſius protectionem, ſed ob ſuavem gaudebimus ſocietatem, & claritatem ipſius oculis intuebimur clarificatis. Quod ſi ἰσάγγελοι erimus, utique corpora noſtra fragilia, debilia, mortalia immutabuntur; & ſpiritualia, agilia, immortalia efficientur. Lucida erunt quia Deo propinqua, qui habitat in luce inacceſſibili, & luce veſtitus eſt: incorruptibilia erunt, quia Angelis, imò corpori Chriſti clarificato conformia. Seminantur hîc in corruptione, reſurgent in incorruptione: Seminantur in ignobilitate, reſurgent in gloria: Seminantur in infirmitate, reſurgent in virtute: Seminatur corpus animale, reſurget corpus ſpirituale, quod fulgebit ſicut ſplendor firmamenti in æternum. Veni (Domine Jeſu) & gloriæ illius participes nos effice.

Meditatio XLIX.

De tormentorum infernalium gravitate.

Semper meditare gehennam.

COgita (devota anima) pœnarum inferni gravitatem, & facilè ſuperabis omnem pravam

pravam peccandi voluptatem. Erit tibi præsentia omnis mali, & erit absentia omnis boni. Quid mali illis deesse poterit, qui puniuntur propter summum malum, scilicet peccatum? Quid boni illis adesse poterit, qui sunt remoti à Summo Bono, scilicet Deo? Erit ibi calor ignis, & rigor frigoris: erunt ibi perpetuæ tenebræ: erit ibi fumus & perpetuæ lacrymæ: erit ibi aspectus terrificus dæmonum: erit clamor in perpetuum: erit ibi ariditas, sitis, fœtor sulphuris, vermis conscientiæ, timor, dolor, pudor, & confusio peccatorum omnibus manifestorum, invidia, odium, tristitia, divinæ visionis carentia, omnis spei ablatio. Separabitur Dei virtute claritas ignis ab ejus adustiva virtute: claritas cedet in gaudium Sanctorum, vis adustiva in tormentum damnatorum. Lucebit miseris non ad consolationis objectum, ut videant unde gaudeant; sed ad miseriæ augmentum, ut cernant unde magis doleant. Visus aspectu Solis ac stellarum omnium privabitur, sicut etiam visione Christi & Sanctorum omnium: punietur autem fletu, fumo, dæmonum ac omnium damnatorum aspectu. Aures damnatorum ejulatus & assiduas blasphemias, ut & horribiles Dæmoni rugitus, audient. Gustus affligetur siti & fame, ac omni ciborum & potûs privabitur voluptate. Odoratus fœtore sulphureo torquebitur. Tactus

ctus ignem & extra urentem, atque ad medullas usque penetrantem sentiet. Corpora damnatorum erunt deformia, obscura, tarda, ponderosa. Torquebitur memoria peccatorum recordatione; neque tam dolebit se peccâsse, quàm voluptates suas perdidisse. Una scintilla gehennæ ignis plus peccatores fœdet, quàm si fœmina in labore & partu prolis perseverando mille annos perducet: Et ibi fletus ex dolore, & stridor dentium ex furore. In carne cruciabuntur per conscientiæ vermem: nullum erit vitium, quod non habeat ibi proprium aliquem cruciatum. Sicut nihil in regno Dei desideratur, quod non inveniatur; ita in inferno nihil invenitur quod desideratur. Nihil ibi proderit damnatis, quod in hac vita delitiis variis usi fuerint; quia potiùs earum recordatio graviùs torquebit. Nihil proderit damnatis, quòd in hac vita in perpetua satietate & ebrietate vixerint; quia tunc nè guttulam quidem aquæ obtinere poterunt. Nihil proderit eis, quòd vestibus usi fuerint splendidis; quia induentur confusione, & corpora ipsorum vestientur ignominiâ. Nihil proderit eis, quòd in hac vita constituti fuerint in honoribus, quia in inferno nullus erit honor, sed continuus gemitus & dolor. Nihil proderit eis, quòd in hac vita cumulaverint divitias; quia ibi æqualis erit omnium paupertas. Remoti

moti erunt in beatifica Dei visione. Deum non videre, omnia gehennæ superat supplicia: Dei faciem si in carcere inferni inclusi viderint damnati, nullam pœnam, nullum dolorem, nullámque tristitiam sentirent. Iram Dei experientur, & tamen beatificam Dei faciem nunquam intuebuntur: Sentient pœnas à facie ejus, cujus tamen faciem nunquam contemplabuntur. Ira Dei ignem æternæ damnationis perpetuò instar sulphurei torrentis succendit. Nec solùm à Dei contemplatione removabuntur, sed etiam à dæmonum conspectu miserabiliter cruciabuntur: Sentient eorum flagella, quorum in hac vita secuti sunt magisteria. Si spectri alicujus intuitus hominem in hac vita fermè exanimat; quid poterit horribilis dæmonum in æternum duraturus aspectus? Neque solùm cogentur damnati dæmonibus perpetuò conversari; sed etiam sentient se in æternum ab illis cruciari. Si in hac vita ex permissione divina diabolus sit tam crucians, quàm graviter cruciabit damnatos potestati suæ in æternum traditos? Damnati non solùm cruciabuntur per dæmones exteriùs; sed etiam per conscientiæ vermem interiùs. Omnia omnino, quæ unquam perpetraverunt peccata, oculis eorum assiduè erant objecta: tantò autem erit gravius tormentum, quia non ampliùs restat pœnitentiæ beneficium.

cium. Quando virgines paratæ intraverint cum Sponso, statim claudetur janua; januam intellige indulgentiæ, januam misericordiæ, januam consolationis, januam spei, januam gratiæ, januam conversionis sanctæ. Clamabunt damnati, & dicent montibus ac petris, Cadite super nos, & abscondite nos ab ira Agni: sed clamor ille erit frustraneus, quia cœlum & terra fugient ab ira ejus; sicut scriptum est, Fugiet omnis insula, & montes non sunt inventi. Quicquid datum merit electis ad gloriæ augmentum, id omne cedet damnatis ad dolorum incrementum. Erunt quidem pœnarum gradus; sed tamen qui minora sentit tormenta, nulla exinde percipiet levamenta; qui majoribus torquebitur cruciatibus, invidebit illi qui affligitur minoribus. Non percipient damnati inde aliquod levamentum, quod quidam cognatorum vel amicorum in cœlestem recepti sunt palatium; quia etiam electi nullam inde sentiunt tristitiam, quòd sciunt quosdam sucrum cognatorum ad æternam transisse gehennam. Tantus ibi in damnatis erit dolor & cruciatus, ut mens ad aliud dirigi non possit, nisi ad quod vis doloris impellit. Prosequentur damnati odio omnes Dei creaturas: prosequentur odio seipsos invicem, prosequentur odio Angelos sanctos, homines electos, atque Deum ipsum, non quidem in se & in natura sua, sed

in

in justitiæ effectis. Omnia mala hujus vitæ singularia sunt: unus gravatur paupertate, alter torquetur morbi gravitate; unus durâ premitur servitute, alter convitiorum oneratur mole: sed illic simul omnes omnibus torquebuntur malis; dolores ibi erunt universales in omnibus sensibus & membris. In hac vita omnes molestias mitigat spes levationis; sed illic nulla relicta est spes liberationis. Pœna interni non solùm est æterna, sed etiam ne per momentum quidem interrupta. Atque hinc est si omnes homines nati ab Adam usque ad hodiernum diem, & ampliùs nascituri viverent usque ad novissimum diem; & si unam pœnam quam anima pati cogitur pro uno peccato in inferno, ex æquo paterentur, tunc particula quævis illius pœnæ unius hominis major esset quàm omnia tormenta, quæ omnes raptores & malefici unquam essent perpessi. O Domine, da ut gehennam cogitemus, nè in gehennam incidamus.

Me-

Meditatio I.

De pœnarum infernalium æternitate.

——Locus eſt ſine fine malorum.

COgita (devota anima) infernalium pœnarum æternitatem, & rectius percipies earum gravitatem. Eſt in inferno flamma fluens, & ſine fine perurens. Vita damnatorum eſt ſine fine mori: Mors eorum eſt in æternitatis pœnis vivere. Nec qui torquet fatigatur, nec qui torquetur aliquando moritur; ſic ignis ibi conſumit, ut tamen ſemper reſervet; ſic tormenta ibi augentur, ut tamen ſemper renoventur; ſic damnati morientur ut ſemper vivant; ſic vivent, ut ſemper moriantur. Sine ullo unquam fine aliquem torquendum eſſe, id verò ultra omnes deſperationis tertur terminos. Quid enim gravius, quàm ſemper velle quod nunquam erit, & ſemper nolle quod nunquam non erit? In æternum damnati non conſequentur quod volunt, & quod nolunt in æternum pati cogentur. Quando cessabit Dei ira, ceſſabit etiam damnatorum pœna: ſed æterna eſt ira, æterna igitur & pœna. Quando pœnitentiam veram agent damnati, à peccatis ſuis poterunt liberari: ſed præ-

præcluſum eſt tempus pœnitentiæ; nulla ergo ipes indulgentiæ. Quando torquere cenabunt diaboli, torqueri ceſabunt damnati: ſed nunquam cenabit furor diaboli, nunquam ergo ceſiabit cruciatus hominis damnati. Quando mutabitur Dei juſtitia, mutabuntur etiam damnatorum ſupplicia: ſed invariabilis Dei juſtitia, æterna igitur damnatorum ſupplicia. Ad diſtricti judicis ſententiam pertinet, ut nunquam careant ſupplicio, qui in hac vita nunquam carere voluerunt peccato. Æquum eſt, ut nullus detur damnato terminus ultionis, qui quàm diu valuit, habere noluit terminum criminis. Damnati peccârunt in ſuo æterno, (id eſt, quàm diu vixerunt;) juſtum eſt, ut puniantur in Dei æterno. Cum fine deliquerunt, quia cum fine vixerunt: non voluiſſent utique cum fine delinquere, ſi potuiſſent ſine fine vivere, ut poſſent ſine fine peccare. Æterna quoque eſt ignis internalis materia, peccati ſcilicet macula: meritò igitur æterna etiam pœna. Non removebitur ab oculis Dei peccatorum in damnatis turpitudo: quomodo ergo removeri poterit ſuppliciorum in peccata conſtitutorum magnitudo? Peccatum inſuper eſt infinitum malum, quia contra Infinitum Bonum commiſſum, & Chriſtus pro eo perſolvit infinitum pretium: meritò ergo in eos, qui moriuntur

riuntur in peccatis, infinitum conſtituitur ſupplicium. Peremit in ſe homo bonum æternum; juſto ergo Dei judicio incidit in malum æternum. Creavit Deus ab initio hominem ad ſui imaginem, ut in æternum cò ſecum vivere poſſet: reformavit Deus hominem in peccatum prolapſum per Chriſtum ad ſui imaginem; paravit omnibus æternæ ſalutis media, & obtulit omnibus æternæ vitæ præmia: juſtum igitur eſt, ut qui æternis carere voluerunt premiis, æternis ſubjiciantur ſuppliciis. Nunquam à damnatis auferetur voluntas mala; nunquam ergo auferetur malæ voluntatis pœna. Elegerunt damnati momentaneam voluptatem, & finita mundi bona præ infinito bono Deo; aſpirârunt potiùs ad fugacis & breviſſimæ hujus vitæ delitias, quàm ad æternæ vitæ divitias: æquum igitur eſt, ut infinitas ſentiant pœnas. O æternitas interminabilis! ô æternitas nullis temporum ſpatiis menſurabilis! ô æternitas nullo intellectu humano perceptibilis! quantum auges damnatorum ſupplicia? Poſt innumera annorum millia ſemper cogitare cogentur, hoc ipſis tantùm eſſe tormentorum principium. Quàm grave eſt molliſſimo lecto per triginta annos immobilem jacere? quid erit in ſulphureo iſto lacu triginta millia millium annorum ardere? O æternitatis æternitas! tu ſola

ultra omnem modum ſupplicia damnatorum exaggeras. Gravis eſt damnatorum pœna propter ſuppliciorum diverſitatem; graviſſima propter ſuppliciorum æternitatem. Mors erit ibi ſine morte, erit finis ſine fine, defectus ſine defectu; quia mors ſemper vivit, & finis ſemper incipit, & defectus deficere neſcit. Quærent damnati vitam, & non invenient; quærent mortem, & mors fugiet ab eis. Poſt annorum centum millena millium millia ſine ullo fine ad rediviva revertentur tormenta. Plus cruciabit eos cogitatio de continuatione doloris, quàm ſenſus tormenti exterioris. Quid poteſt eſſe miſerum magis quàm ita mori, ut ſemper vivas; ita vivere, ut ſemper moriaris? Vita iſta erit mortifera, & mors immortalis. Si vita es, cur occidis? ſi mors, quomodo ſemper duras? Æternitas qualis ſit perfecte non cognoſcimus: non enim dubium, quin id quod nullâ temporis menſurâ circumſcribitur, nullâ etiam creatâ mente comprehendatur. Si quid tamen de ſpatio æternitatis vis æſtimare, tempus antemundanum debes cogitare: ſi potes invenire Dei principium, poteris etiam invenire quando finem habiturum ſit damnatorum ſupplicium. Finge tibi montem quendam altiſſimum, qui magnitudine excedat cœli & terræ ſpatium; finge quandam volucrem quibuſlibet mille annis

annis deportare ex hoc monte granulum tenuissimi pulveris; sperandum esset ut tandem post incomprehensibilia multa annorum millia, finiretur magnitudo illius montis: sed non potest sperari, ut finiatur aliquando infernalis iste ignis. Nunquam finientur electorum præmia; nunquam etiam finientur damnatorum supplicia: quia ut infinita est Dei misericordia erga electos, ita infinita est Dei justitia erga reprobos. Statue tot esse tormentorum species in damatis, quot sunt guttulæ magni maris: finge post millesimum quemque annum advolare quandam aviculam, & exhaurire tenuam maris guttulam; sperandum esset fore, ut exhauriatur tandem maris copia: sed sperari non potest finienda esse aliquando damnatorum supplicia. O devota anima, semper tibi obversetur pœna damnatorum æterna: Gehennâ meminisse, prohibet in gehennam incidere. Sit cura agendæ pœnitentiæ, dum adhuc tempus est indulgentiæ. Quid aliud devorabit ignis iste quàm peccata tua? Quò magis peccata cumulas, eò majorem comburandi materiam reservas. O Domine Jesu, qui pro peccatis nostris satisfeciſti tuâ passione, custodi nos ab æterna damnatione. Amen.

Meditatio LI.

De ſpirituali piorum reſurrectione.

——Cum Chriſto ſurgere vita eſt.

NOn prodeſt Chriſti reſurrectio, niſi in te quoque Chriſtus reſurgat. Sicut Chriſtum oportet in te concipi, naſci, vivere: ita quoque oportet in te eum reſurgere. Omnem reſurrectionem præcedit mors, quia non reſurgit niſi quod cecidit: ita quoque res ſe habet in ſpirituali hac reſurrectione. Non reſurget in te Chriſtus, niſi priùs Adam in te moriatur: non reſurgit homo interior, niſi ſepeliatur priùs exterior: non prodibit novitas Spiritûs, niſi priùs abſcondatur vetuſtas carnis. Nec ſufficit ſemel in te Chriſtum reſurgere, quia vetus Adam non poteſt extingui uno momento: quotidie vult in te reviviſcere vetus Adam; quotidie eum extingue, ut in te quotidie Chriſtus incipiat vivere. Non aſcendebat Chriſtus in cœlum, neque in ſuam gloriam intrabat, antequam reſurgeret ex morte: ita non poteris ad cœleſtem intrare gloriam, niſi Chriſtus priùs in te reſurgat, atque in te vivat. Non eſt pars corporis Chriſti myſtici, in quo Chriſtus non vivit, nec deducetur

ducetur à Christo ad Ecclesiam triumphantem, nisi qui fuerit pars corporis ejus in Ecclesia militante. Conjugium præcedit desponsatio: non introducetur anima ad nuptias cœlestis Agni, quæ non per fidem Christo in hac vita desponsata, & arrhâ Sancti Spiritûs obsignata. Resurgat ergo & vivat in te Christus, ut cum ipso in æternum vivas. Hæc est resurrectio prima: Beatus & sanctus qui habet partem in resurrectione prima; in hunc secunda mors non habet potestatem. Si in resurrectione corporum ad vitam vis prodire, quotidie debet Christus in hac vita in te resurgere. Resurgente Christo Sol oriebatur: ita si spiritualiter Christus in te resurgat, orietur in anima tua lux salutaris Dei agnitionis: quomodo ibi possit esse lux salvificæ Dei cognitionis, ubi adhuc locum habent peccatorum gravissimorum tenebræ? Timor Domini initium sapientiæ; quomodo ergo ibi possit esse lux salvificæ Dei cognitionis, ubi adhuc locum habent peccatorum gravissimorum tenebræ? Timor Domini initium sapientiæ; quomodo ergo ibi possit esse cœlestis sapientia, ubi timor Domini locum nunquam habuit? Qui verò luce divinæ cognitionis destitutus est in hac vita, quomodo potest fieri particeps æternæ lucis in vita futura? Filii lucis solùm trans-

gunt ad æternam lucem ; filii tenebrarum ad æternas transeunt tenebras. Christus resurgens triumphaverat de morte : sic in quo Christus spiritualiter resurgit, à morte ad vitam transit ; neque enim potest vinci a morte, in quo vivit victor mortis. Christus resurgens adduxit secum justitiam perfectam ; mortuus enim est propter peccata nostra, resurgit propter justitiam nostram : ita quoque in quo Christus spiritualiter resurgit, justificatus est à peccato ; quomodo enim ibi peccata haberent locum, ubi viget & vivit perfecta Christi justitia ? Applicatur à nobis illa Christi justitia per fidem. Christus resurgens victoriam ex Satana referebat, quia in suo ad inferos descensu regnum ejus destruxerat, palatium ejus expoliaverat, arma ejus confregerat : ita quoque in quo spiritualiter Christus resurgit, illi Satanas prævalere non potest ; neque enim potest vinci à Satana, in quo vivit victor Satanæ. Christo resurgente terræ motus factus est magnus : spiritualis illa cum Christo resurrectio non fit sine tertia commotione & cordis contritione ; vetus ille Adam non potest extingui sine luctu & penitentia ; ergo etiam Christus non potest spiritualiter in te resurgere sine magna commotione. Non fit spiritualis cum Christo resurrectio, nisi fiat peccati abolitio :

rio: non fit peccati abolitio, nisi præcedat peccati agnitio: nondum adest vera peccati agnitio, nisi adsit seria cordis contritio: Ergo non sit spiritualis Christi resurrectio, nisi præcedat interior cordis contritio. Dicebat sanctus Ezechias, Sicut leo, contrivit omnia ossa mea: Vide magnam commotionem. Sed statim addit; Domine, sic vivent, & in iis erit vita spiritûs mei: corripies me, & vivificabis me; projecisti post tergum tuum omnia peccata mea: Vide spiritualem à peccatis resurrectionem. Christo resurgente Angelus Domini descendens de cœlo sedit super sepulchrum: ita si spiritualiter Christus in te resurgit, Angelorum poteris gaudere associatione. Ubi vivit adhuc & regnat vetus Adam, ibi gratum cubile diaboli: Ubi verò vivit & regnat Christus, ibi habitari gaudent Angeli; scriptum est enim, Quòd sit gaudium in cœlo super peccatore agente pœnitentiam. Ubi autem vera pœnitentia, ibi quoque Christus spiritualiter resurgit: ubi Christus nondum resurrexit spiritualiter, ibi nondum est Dei gratia: ubi autem nondum est Dei gratia, ibi nec Angelorum custodia. Ubi nondum spiritualiter Christus resurrexit, ibi adhuc regnat vetus Adam: ubi autem regnat vetus Adam, ibi adhuc regnat peccatum: ubi autem regnat peccatum, ibi diabolus

bolus regnat: Quæ autem communio esse potest Angelorum cum diabolo? Christus resurgens apparuit suis discipulis, eisque vivum se exhibuit: ita si spiritualis resurrectionis particeps factus es per fidem, ostende te vivum Christi membrum per charitatem. Non judicatur homo vivus, si non opera vitæ manifestet exteriùs. Ubi Christus, ibi etiam Sanctus Spiritus: ubi Sanctus Spiritus, ibi agit ac impellit ad omne opus bonum; quia qui Spiritu Dei aguntur, illi sunt filii Dei. Si ergo in Spiritu vivimus, in Spiritu etiam ambulemus. Solis lux undiquaque spargit radiorum splendorem; fidei lux undiquaque diffundit charitatis fervorem: Tolle lucem à Sole, & separare poteris charitatem à vera fide. Peccata sunt opera mortua; si in mortuis operibus ambulas, quomodo tu in Christo, Christus in te, vivit? Peccata pertinent ad veterem Adamum: si adhuc in te regnat vetus Adam, quomodo cum Christo spiritualiter vivis? Peccata pertinent ad vetustatem carnis: si in vetustate carnis ambulas, quomodo novus homo in te vivit? Excita nos (ô bone Jesu) à peccatorum morte, ut ambulemus in novitate vitæ. Mors tua veterem Adamum in nobis extinguat; Resurrectio tua interiorem nostrum hominem ad vitam revocet; Sanguis tuus lavet

nos

nos à peccatis; Resurrectio tua justitiæ vestem nobis induat. Ad te (ô vera Vita!) suspiramus nos in peccatis mortui. Ad te (ô vera Justitia!) suspiramus nos per peccata aversi. Ad te (ô vera Salus!) suspiramus nos propter peccata nostra damnati. Vivifica, justifica, salvifica. Amen.

FINIS.

INDEX.

1. De vera peccatorum agnitione 1
2. Exercitatio pœnitentiæ ex Domini passione.
3. De fructu veræ pœnitentiæ. 8
4. Meditatio de nomine Jesu. 13
5. Exercitatio fidei ex amore Christi in agone mortis. 16
6. Consolatio pœnitentis ex passione Christi. 19
7. De fructu passionis Dominicæ. 23
8. De certitudine salutis nostræ. 27
9. De amando solo Deo. 30
10. De nostri cum Deo reconciliatione. 36
11. De satisfactione pro peccatis nostris. 39
12. De natura ac proprietatibus veræ fidei. 43
13. De spirituali conjugio Christi & animæ. 47
14 De mysteriis incarnationis. 52
15. De salutari fructu incarnationis. 56
16. De spirituali piorum refectione. 60
17. De Baptismi fructibus. 64
18. De salutari corporis & sanguinis Christi participatione. 69
19. De Cœnæ Dominicæ mysterio. 73
20. De seria ante usum Cœnæ præparatione. 76
21. De Christi ascensione. 80
22. Homilia de Spiritu Sancto. 83
23. De Ecclesiæ dignitate. 89
24. Meditatio de prædestinatione. 93

95. De

INDEX.

25. *De salutari precum efficacia.* 98
26. *De sanctorum Angelorum custodia.* 103
27. *De insidiis Diaboli.* 108
28. *Generales pie vivendi regulæ.* 112
29. *De securitate excutienda.* 117
30. *De sanctæ vitæ Christi imitatione.* 122
31. *De sui abnegatione.* 127
32. *De vera quiete animæ.* 132
33. *De conscientiæ puritate.* 139
34. *De studio veræ humilitatis.* 141
35. *De avaritia fugienda.* 145
36. *De proprietatibus veræ charitatis.* 150
37. *De studio castitatis.* 155
38. *De præsentis vitæ fugacitate.* 160
39. *De mundi vanitate.* 165
40. *De utilitate tentationum.* 170
41. *Fundamenta patientiæ Christianæ.* 174
42. *Quomodo vincenda tentatio a perseverantia.* 179
43. *De quotidiana mortis consideratione.* 182
44. *Consolatione in morte amicorum.* 186
45 *De judicio extremo.* 191
46. *De vitæ æternæ desiderio.* 195
47. *De beatissimo Dei in cœlo visione.* 200
48. *De suavissima Angelorum in cœlo associatione.* 204
49. *De tormentorum inferni gravitate.* 207
50. *De pœnarum infernalium gravitate.* 215
51. *De spirituali piorum resurrectione.* 218

Finis Indicis.